

ÚJFEHÉRTÓ

A megújuló lehetőségek városa

Újfehértó város 2007-2013 közötti időszakra vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiája és operatív programjai

Tartalomjegyzék

<i>Tartalomjegyzék</i>	2
<i>Előszó</i>	4
<i>Összefoglaló</i>	5
<i>1. A fejlesztési stratégia készítésének alappillérei</i>	7
1.1 A stratégia készítésének fázisai.....	8
<i>2. Újfehértó város komplex helyzetfeltáró elemzése</i>	9
2.1 Elhelyezkedés, megközelítés, térségi kapcsolatok.....	9
2.2. Természetföldrajzi adottságok.....	11
2.3 Demográfiai adatok, trendek, humán erőforrások.....	12
2.4 Gazdasági környezet.....	13
2.5 Épített környezet, infrastrukturális ellátottság.....	14
2.6 Közszolgáltatások.....	16
2.7 Környezetgazdálkodás, környezetvédelem, természetvédelem.....	18
<i>3. SWOT analízis</i>	20
<i>4. Újfehértó hosszú távú jövőképe</i>	21
<i>5. Jövőkép</i>	27
<i>6. A városfejlesztés kulcskérdései, meghatározó problémái</i>	27
6.1. Infrastruktúra-ellátás problémái.....	28
6.2. Környezetvédelmi problémák.....	29
6.3. Területhasználati, városszerkezeti problémák.....	29
6.4. Szociális, kulturális jellegű problémák.....	29
6.5. Gazdasági jellegű problémák.....	30
<i>7. A stratégiai programok tartalma, az alprogramok és az akciók struktúrája</i>	31
<i>8. A realizálási stratégia</i>	47
<i>A fejlesztési programok tervezési lapjai</i>	51

Előszó

Újfehértó város önkormányzata 2004. évben a helyi szabályozási terv és építési szabályzat kimunkálásának időszakában, egyfajta munkaanyagként fogadta el a város településfejlesztési koncepcióját. Ez a munkaanyag Újfehértót, mint jövőbeni szolgáltató mezővárost definiálta, azonban a munkaanyag inkább a mezőgazdasági jelleg kidomborításában látta Újfehértó kitörési lehetőségét, a szolgáltató jelleg az akkori vitában mint megfogalmazott cél az anyag címébe bekerült ugyan, viszont ennek kibontása a munkaanyagban már elmaradt.

Az anyag helyzetértékelése az elkészülésének időszakát jól jellemzi, viszont a célmegjelölés, a stratégiák inkább említés szintűek, inkább vágyakat megfogalmazóak, azok nem rendszerbe foglaltak, keveset foglalkoznak szervezeti és finanszírozási kérdésekkel, nem igyekeznek az anyag feltárni a közösség, a társadalmi tőke adta lehetőségeket.

Ezen okok miatt feltétlenül indokolt, hogy az akkori munkaanyagban megfogalmazott stratégiát újra górcső alá vegyük, aktualizáljuk annak tartalmát, és az európai uniós csatlakozással párhuzamosan jelentkező, most már jól körülhatárolható új kihívásokra választ keresve megjelöljük Újfehértó megújulására biztosítékot adó középtávú fejlődési irányát, annak megvalósíthatósági útját részletesen kimunkáljuk.

Összefoglaló

Jelen tanulmány Újfehértó következő évekre, alapvetően a 2007-2013-as időszakra vonatkozó középtávú településfejlesztési stratégiáját és operatív programjait – szakmai és földrajzi értelemben meghatározott stratégiai programcsomagokra, ún. nyalábokra, alprogramokra, projektekre építkezve – fogja át. Tartalmában megfelel a területfejlesztési programokra vonatkozó hatályos jogszabályoknak, de érvényesíti a hazai területfejlesztési, regionális szakirodalom korszerű megközelítéseit, valamint a Nemzeti Fejlesztési Tervhez kidolgozott módszertant, az EU alapok, közösségi kezdeményezések, s arra épülő pályázatok tervezési módszertanát. A stratégia készítői tanulmányozták több hazai (például Dunaújváros, Budapest, Szentendre, Zirc, Miskolc) város fejlesztési stratégiáit, azok realizálási gyakorlatát.

A településfejlesztési stratégia és operatív programok kiemelt célja, hogy keretet jelentsenek a konkrét területfejlesztési akciók, az azok megvalósítását szolgáló különböző közösségi kezdeményezésű projektek, pályázatok számára; illetve indukáljanak további önálló kockázatú, vagy támogatandó vállalkozói, szervezeti kezdeményezést. A stratégiai program az országos, a regionális, a megyei és a térségi területfejlesztési koncepciókhoz, programokhoz igazodóan is építkezik, figyelembe veszi az EU tervezési módszertanának sajátosságait, korszerű, integrált – és nem hagyományos ágazat-specifikus – tervezést valósít meg. A javaslatok igazodnak a már ismert országos és regionális tervezetekhez, stratégiai programelképzelésekhez, a regionális fejlesztési programokhoz, kiemelt célokhoz, megjelölt beavatkozási területeikhez.

A 2007 és 2013 közötti időszak kiemelt jelentőségű lesz Újfehértó számára, mert ebben az időszakban minden bizonnyal eldől, hogy – az Európai Unióhoz történt csatlakozás révén megnyíló új lehetőségeket kihasználva – sikerül-e a korábbi hátrányokat leküzdeni, egy új dinamikus fejlődési pályára áttérni, avagy a ma meglévő lemaradás tovább nő és a város leszakad az ország többi részétől, hasonló nagyságú magyarországi, illetve európai kisvárosoktól

Rendkívül fontos, hogy a most kidolgozásra kerülő stratégia a jelen viszonyainak tényszerű ismeretére alapozódjon, vegye figyelembe a feltáruló tendenciákból kirajzolódó lehetséges jövőképeket, majd ezekből válassza ki a lehető legvonzóbb és reálisan megvalósítható jövőképet. A kiválasztott jövőkép, illetve azt közelítő forgatókönyv megvalósítása jelenti azt a

hosszú távú célt, amelyhez igazodnak a célpiramis közép- és rövid távú célkitűzései meghatározhatók. A jövőképhez történő közelítést, az egymásra épülő célok elérését kell szolgálniuk a stratégiai programokban, nyálábokban megfogalmazásra és rangsorolásra kerülő feladatoknak.

A célok és a feladatok meghatározását követően a stratégiai program megjelöli a megvalósításban résztvevők körét, a lehetséges szereplőket és közreműködőket. Bemutatásra kerül az a mechanizmus, amely a megvalósításba képes bevonni a résztvevők minél szélesebb körét, és amely ösztönzően hat a különböző szereplőknek, lakossági csoportoknak az elfogadott program realizálása érdekében történő együttműködésére.

A stratégia sikeres megvalósíthatóságának további biztosítéka a fejlesztésekhez szükséges erőforrások feltárása, bemutatása. A fejlesztések eredményes megvalósításának egymással egyenrangú feltételei az anyagi erőforrások, a humánerőforrások, valamint a fejlesztések környezeti és társadalmi fenntarthatóságát biztosító erőforrások. Kiemelésre kerül a programban, hogy az egyes fejlesztésekhez előre láthatóan milyen pályázatok útján igénybe vehető pénzügyi forrásokat biztosít az Európai Unió.

Mindezekkel összefüggésben előrejelzéseket tartalmaz a program a tervezett fejlesztések társadalmi, gazdasági és környezeti hatásaira vonatkozóan, megjelöli azokat a kritériumokat, mutatókat, illetve módszereket, amelyek a fejlesztések eredményességének mérésére, nyomon követésére szolgálnak.

A városfejlesztési stratégia ugyanakkor nem csupán forrásszerzési, pályázatmegalapozó dokumentum, hanem olyan **várospolitikai alapdokumentum, városfejlesztési koncepcionális és stratégiai anyag, amely a város fejlődésének hosszú távú kereteit, irányait jelöli meg, s amelynek realizálása, megvalósítása az érintettek „pályázatfüggetlen”, a kölcsönös érdekeltségen alapuló tartós együttműködésére épít.** Igényli az együttműködés kreativitását, ezért forrásfelhasználói, program- és projektszemléletben született.

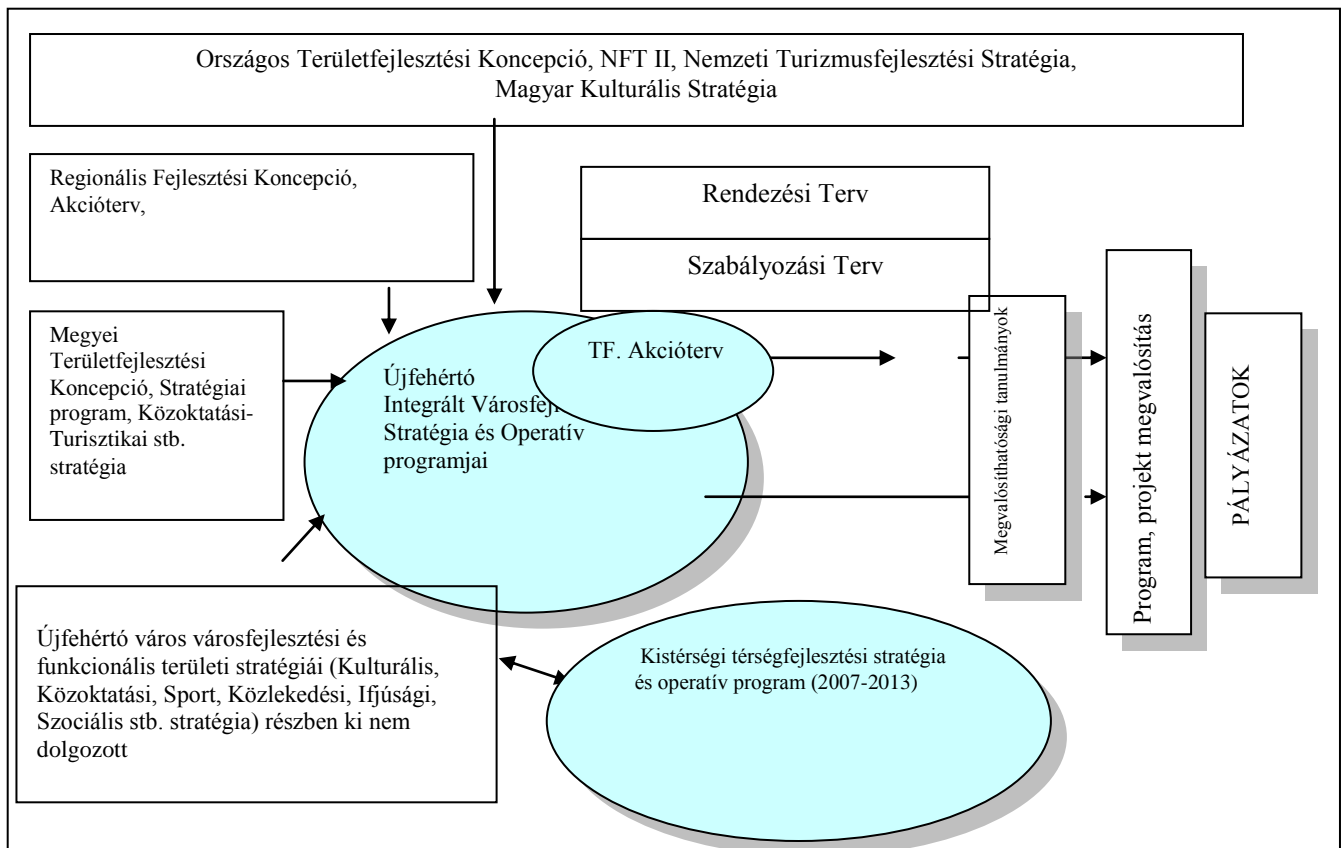
1. A fejlesztési stratégia készítésének alappillérei

1) A város fejlesztésének első alappillérét a tágabb környezetben zajló fejlődési irányokhoz történő kapcsolódása jelenti. Ennek érdekében Újfehértó fejlesztési stratégiája a II. Európa Terv és a II. Nemzeti Fejlesztési Terv céljaihoz, elveihez igazodik, azokra épül, továbbá összhangban van az Észak-alföldi Régió Fejlesztési koncepciójával, regionális operatív programjával, akcióterveivel, valamint Szabolcs-Szatmár-Bereg megye területfejlesztési koncepciójával és stratégiai programjaival.

2) A fejlesztés második alappillére Újfehértó város és a kistérség településeinek összehangolt fejlesztése, a települések közötti kapcsolati hálók erősítése. Ezen belül kiemelt jelentőségű, hogy a települések fejlesztési stratégiái együtt, egymással összhangban készüljenek.

3) A harmadik alappillér, hogy a fejlesztések a helyi, települési igényekhez igazodóan és a helyi erőforrások erősítésére és hasznosítására épülnek. Jelen tanulmány ötvözi a városban elkészült – és eddig el nem készült - funkcionális stratégiákat, a stratégiai dokumentumok, rendezési- és szabályozási terv javaslatait, illetve az ezek gyakorlati alkalmazása során megfogalmazott visszacsatolásokat.

4) A városfejlesztési stratégia negyedik alappillére az „együttműködve versenyezni” megközelítés érvényesítése. Egyoldalúnak és kevésbé eredményre vezetőnek ítéljük a túlzottan versenyző város megközelítést; de hasonlóan, a beletörődő, a versenyt, a versenytársakat észrevenni nem akaró, a lépéstartást lehetetlennek, ezáltal az erők koncentrációját, megfeszítését fölöslegesnek tartó megközelítést is. A verseny és az együttműködés a városfejlesztői magatartás kettős, elválaszthatatlan éne, miként ez már napjaink modern gazdaságának vállalkozásait is kell, hogy jellemezze.

A városfejlesztési stratégia szakmai kapcsolata, összefüggései és működése.

Az ábra jelzi a stratégiai dokumentum más, korábban megfogalmazott, vagy kimunkálendő tervekkel való kapcsolódásait, amelyek között találunk egyrészt befolyásoló hatásúakat, másrészt olyanokat, amelyek közvetlenül beépültek az itteni javaslatokba, továbbá olyanokat is, amelyek a jelen anyag által megfogalmazottak részletes kimunkálására később kerülnek kidolgozásra.

A városfejlesztési stratégia és a forráselosztó jellegű regionális, nemzeti tervek viszonyára már utaltunk, fontos ugyanakkor kiemelnünk azt is, hogy jelen stratégia nem a funkcionális stratégiák „összemásolása”, hanem azok stratégiai integrálása. Ennek következtében kiemel, városstratégiai szintre emel terveket, de meghagyja a funkcionális stratégiák realizálásának felelősségét azok javaslatainak minden olyan elemében, amely nem integratív, „funkcióközi” jellegű.

1.1 A stratégia készítésének fázisai

1. FŐ RÉSZ: ELŐKÉSZÍTŐ FÁZIS

1. Elemzés
  - a. Külső környezet elemzése, nemzetközi és hazai befolyásoló trendek, célcsoportmagatartások áttekintése
  - b. Helyzetelemzés: a város és a kistérség komplex, statisztikai adatokra és szakértői véleményekre épülő analízise, elsősorban a humán erőforrás-gazdaság-környezeti adottság-infrastruktúra-településhálózat-társadalmi környezet területeken
  - c. A város fejlesztését érintő, befolyásoló fejlesztési koncepciók bemutatása, elemzése
  - d. Összefoglalás, stratégiai kompetenciák meghatározása

2. FŐ RÉSZ: JAVASLATTEVŐ FÁZIS

1. Jövőkép-küldetés felvázolása, a fejlesztés irányai, forgatókönyv alternatívák elemzése
2. A célpiramis felállítása, a megyei, a regionális és az országos területfejlesztési célrendszerrel való ésszerű konzisztencia elemzése
  - a. A fejlesztés fő céljai, irányai és prioritásai
  - b. Célcsoport-orientált fejlesztési célok, eszközök
  - c. Stratégiai programok (nyalábok) meghatározása
3. Stratégiai programok, mint fejlesztési irányok meghatározása és tartalmának kidolgozása
4. Operatív programok kidolgozása al- és részprogramok szerinti bontásban, kiemelt projektek
5. Realizálási stratégia, szervezeti és finanszírozási feltételek

2. Újfehértó város komplex helyzetfeltáró elemzése

2.1 Elhelyezkedés, megközelítés, térségi kapcsolatok

A település a Nyírség Hajdúság felé tekintő peremén, Szabolcs – Szatmár - Bereg megye dél-nyugati részén a megyehatár közelében fekszik, két nagyváros, Debrecen és Nyíregyháza között. Észak felől Nyíregyházával, Keletről Érpatakkal, Délkeletről Bökönnyel, Geszteréddel, Délről Téglással, Nyugatról Hajdúdoroggal és Északnyugatról Kálmánházával határos.

A várost az alábbi forgalmi utak keresztezik:

- 4. sz. Budapest – Záhony főközlekedési út,

- 4912 sz. Újfehértó – Nagykálló összekötő út
- 3504 sz. Hajdúdorog – Újfehértó összekötő út
- 3318 sz. Balmazújváros – Újfehértó összekötő út
- sz. Újfehértó- Kálmánháza összekötő út.

Újfehértó Szabolcs-Szatmár-Bereg megye területén fekszik, mely Magyarország számos tekintetben legelmaradottabb megyéi közé tartozik (Magyarországon előállított bruttó hazai termék, a működő gazdasági szervezetek, a külföldi érdekeltségű vállalkozások, ipari termelés tekintetében).

A város a Nagykállói statisztikai kistérséghez tartozik, mely egyike a leghátrányosabb helyzetű kistérségeknek. A fejlődés szempontjából számos kedvező lehetőséget említhetünk, melyek hatással lehetnek Újfehértó jövőjére is:

- Az EU csatlakozással megnyílt új fejlesztési források
- Az M3-as autópálya továbbépítése a megyeszékhelyig, majd az országhatárig
- Kormányzati szándék a felzárkóztatásra, melyhez a megye jó lobbi-erővel rendelkezik

Újfehértó teljes igazgatási területe: 15127 Ha

külterülete: 14088 Ha

belterülete: 1039 Ha

A **külterületek** egy sajátos típusát képviselték a szórványtanyák, ahol többnyire a településtől leszakadt társadalmi réteg élt. Ezek lakossága mára 300 fő alá csökkent. A régi településrészeket ma már csak egy-egy major, régi tanyasi iskola - nem ritkán csak tájékozási pontként – jelzi. Összefüggően csak a vadasi részen található épületegyüttes és él nagyobb létszámú lakosság.

Egykor sokkal jelentősebb számú szőlős- és gyümölcsöskert biztosította a megélhetést, melyek nagy része a jelenlegi belterületre estek. Máig fennmaradtak ezek, mint jelentős beépítetlen területek. Ezek egyike az Erzsébet-kert, ami a város észak felé történő terjeszkedésére ad lehetőséget lakópark-területek kialakításával (Nyíregyháza irányába)

Korábban nagy összefüggő vízfelületek voltak, mint például a Nagy (Szikes)- Sóstó (Fehértó), mint a település névadója, a Farkasnyára, a Kisrét, a volt Kenderáztató, a Mester-tó, (a belvárosi Szent István és Petőfi utcák közötti nádas területe) és a Vadas-tó területe (csak foltokban volt vízfelület rajta). Ezekből sajnos mára szinte semmi sem látható. A mesterséges

csatornák a jelentős belvízveszélyt meg tudják akadályozni, de kotrásukat folyamatosan végezni szükséges.

A város **belterülete** alapvetően alföldi típusú óriásfalú, észak- déli irányban 6 km, kelet-nyugati irányban közel 4 km. A nevét adó (szikes) Fehértó kelet felől lezárta a terjeszkedését a mai városközponttal megegyező területű, egykori ősfalunak, így alakult ki a partvonalra merőleges nagyobb mérete.

A történelmi városmag halmaz szerkezetű és az alföldi kisváros tipikus formajegyeit hordozza magán, de a jelenlegi városszerkezete korszerűtlen, kellemetlen hatású, forgalmas utak haladnak át rajta.

Az egyébként is nagyméretű település legnagyobb terület-felhasználású egysége többnyire falusias összképet mutat. Az oldalhatáron álló, földszint - földszint + tetőteres épületek túlsúlyban vannak. Visszatérő probléma a beékelődött (olykor) nagyszámú állattartás és a zavaró hatású vállalkozói tevékenység - mivel időközben a tanyarendszer nagy része leépült, a lakások nagy része a belterületre került -, de a megélhetést döntően továbbra is a mezőgazdasági tevékenység jelentette. A hagyományos életformát csak hosszú idő után és fokozatosan lehet majd igazán városiassá tenni, amit a későbbi szabályozások során messzemenően figyelembe kell venni. Az épített környezet általános leromlásán belül megfigyelhető a lakóépületek egy részénél az átlagon felüli állagromlás.

A település széle felé haladva nagyrészt a mérnöki munka eredményeként szabályosan megvalósult, egyenes vonalú utcákból álló lakóterületek a jellemzők. A 100 lakásra jutó népesség Újfehértón 298 fő, míg az országos átlag 247 fő.

2.2. Természetföldrajzi adottságok

Vízrajz

A település a 046-os számú Nyíri belvízrendszer 07. 01. belvízvédelmi szakaszán helyezkedik el. A területen a Nyírségi Vízgazdálkodási Társulat működik, érdekeltségi területének határa közel azonos a belvízrendszer határaival. A belvízvédelmi szakasz területén a társulat kezelésébe tartozó üzemközi csatornák összes hossza mintegy 588 km.

Földrajzi elhelyezkedése és kiterjedése miatt külön ki kell emelni a 4. számú főút és a település közötti összefüggő rétet, a Sóstó területét - amely mint ritka vizes élőhelyként "ex lege" védelem alatt áll-, korábban nagyméretű szikes tóként a település névadója és fő

jellegzetességeként szolgált. A belvízelvezetés belterületi szakasza 4,2 km, külterületi szakasza 48,7 km. A településen többször is volt már első fokú belvízvédelmi készültség, melyben jelentős szerepet játszik a csatornák eliszaposodottsága. A település vízkár-elhárítási tervvel rendelkezik és a vízbázis-védelemmel együtt a felszíni vízrendezés fontosságát is szem előtt tartja.

A település vízellátása a szolnoki Tiszamenti Vízművek Rt. által üzemeltetett Geszterédi Regionális Vízmű távvezetékének északi ágáról történik. A Víztermelő Telep. névleges kapacitása 10 000 m³/nap. A vízbázisból kitermelt víz ivóvíz minőségű. A 10 db kút váltogatott üzemeltetésével igyekeznek mindig az éppen jobb minőségű "vízlencsét" kitermelni.

Talajadottságok

A futóhomok a város határában a felszínen vagy a löszös köpeny alatt szinte mindenütt előforduló képződmény.

A felszín-közeli talajok legnagyobb része nagy víznyelő képességű, gyengén víztartó. A talajok adszorpciós kapacitása a homokos fizikai talajféleség következtében alacsony. A talajok kémhatása lúgos, gyengén lúgos.

Újfehértó keleti határában, a 4-es főút mellett olyan „szigetszerűen” kiemelkedő felszíndarabot találtak, ahol a vékony löszös takaró alatt az eredeti hordalékkúp folyóvízi hordalékának rétegei tanulmányozhatók. Ez a keskeny, viszonylag kis terület teljesen egyedülálló a Nyírségben, ezért célszerű lenne helyi védettség alá helyezni.

Éghajlati sajátosságok

A jelentős kiterjedésű homokfelületeken az erőteljes felmelegedés miatt szárazabbá válik a levegő, ezért a terület egyik legjellegzetesebb vonása a levegő alacsony páratartalma. A nagy besugárzás és az aránylag magas hőmérséklet mellett jelentős az abszolút páratartalom hiánya, ezért gyakori a talaj- és légköri aszály. A nedvesség átlagos évi középértékei 70-75 % közöttiek, de a 14 órákor mért nedvességek nem érik el a 60 %-ot sem.

2.3 Demográfiai adatok, trendek, humán erőforrások

Újfehértó népessége az 1960-as években érte el csúcspontját, amikor is 15650 fő volt a lakosságszám. Ezt követően erőteljes fogyás, majd az utóbbi évtizedben újabb lakosságszám-

bővülés tapasztalható, az elmúlt évek stagnáló állapotát elérve (2001-ben 13657 fő, 2002-ben 13710 fő, 2003-ban 13852 fő, 2006-ban 13838 fő). A népsűrűség 96 fő/km², ami a megyei átlaghoz közeli érték.

A születések száma csökkent az elmúlt 10 év alatt, de a csökkenés mértéke kisebb volt az országos szintnél. Az óvodás korú gyermekek száma 1990-1995 között nőtt, 1995 után csökkent. Az általános iskolások száma 1997-ig csökkent, azóta stagnál.

A lakóterületi fejlesztések hatásaként a gyermeklétszám növekedése és a halálozások számának csökkenése várható.

A munkaképes, aktív lakosság az össznépesség 25 %- a, az inaktív lakosság döntő többségét a 3-17 év közötti populáció alkotja.

A településen a rendszerváltás időszakában bezárta kapuit az Újpesti Szövőgyár helyi üzeme, a termelőszövetkezetek, az ÁFÉSZ, az Építő- és Faipari Szövetkezet, melynek hatására vállalkozások, kényszervállalkozások sora jött létre. A település adottságaiból következően ezek döntő mértékben mezőgazdasági vállalkozások. Az átalakulás kísérőjeként megjelenő munkanélküliség Újfehértót sem kímélte, majd a két megyeszékhely közelsége miatt számos újfehértói talált ott munkát (eljárók száma kb 1400) így a munkanélküliségi ráta 5% körüli értékre csökkent, viszont az újfehértói munkahelyek száma igen alacsony (mintegy 2100), pedig az itt élők helyi munkahelyeken szeretnék a megélhetéshez szükséges jövedelmet megszerezni. A cigány lakosság aránya Újfehértón jelentéktelen, nem éri el a fél százalékos arányt.

Újfehértó a legutóbbi népszámlálás adatai szerint az átlagosnál kedvezőbb képzettségi struktúrával rendelkezik. A kvalifikált munkások aránya megfelel a megyei átlagnak. Összességében a környezetéhez hasonló az iskolázottság, de a felsőfokú intézményekben végzetek aránya lényegesen elmarad attól.

2.4 Gazdasági környezet

A gazdasági szerkezetváltozás a városban is éreztette a hatását. A nagy munkaadók vagy átalakultak, vagy felszámolták (Mezőgazdasági Szövetkezetek, Építőipari és Faipari Szövetkezet). A korábbi gazdasági tevékenységek az elmúlt években alapvetően megváltoztak.

A városban az Önkormányzat és intézményei a legjelentősebb munkáltató, bár az utóbbi

évben a kiszervezések és a kényszerű átszervezések miatt az itt foglalkoztatottak száma több mint 30 százalékkal csökkent. Ezen kívül a városban gyakorlatilag nincs 100 fő foglalkoztatottat meghaladó munkáltató.

A mezőgazdasági kultúra helyi erejét és színvonalát tükrözi az Európában is ismert Gyümölcskutató Intézet. Az itteni gyümölcsnemesítés eredménye például az Újfehértói fürtös meggy, vagy a Jonagold alma. Helyi sajátosság, hogy több sikeresen működő vállalkozás épül a napraforgó-termesztésre és feldolgozásra, a magpirításra. A városban működő Keletvad Rt. fontos szerepet játszik az ország rész vadgazdálkodásában, hiszen a kilőtt vadak döntő hányada itt kerül hűtőházba. Igen sikeres és jelentős vállalkozás a Szivargyár, mivel az országban egyedül itt gyártanak hazai szivart. 1995-ben települt Újfehértóra az osztrák tulajdonú Frühwald Beton és Építőanyag-gyártó Kft. További jelentősebb vállalkozások: Nyír-Print: nyomdaipar, MAGA- Bt.: puffasztott édesipari termékek, Fehértó Kft.: pékáru, Takács Kerámia Üzem- kerámiaipar, csempe, kandalló-termékek, RIO-TRADE Kft.: rendezvényszervezés.

Mezőgazdaság

A tulajdonviszonyok változásával a meglévő majorok területén továbbra is a mezőgazdasági termelés nagy részét bonyolítják le és további szaporodásuk várható.

A mezőgazdaság kollektivizálása után a rendelkezésre álló kézimunkaerő és állami támogatottság arányában igyekeztek megőrizni és fejleszteni az intenzív kertészeti és gyümölcsös kultúrákat, ám az évek során a leépülés volt a jellemző rájuk, mára már csak a ház körüli kertekben maradtak fel nyomokban. Az állattartás jelen van a település agrártevékenységei között: 100-nál több gazdaságban foglalkoznak állattartással.

A térségben termelt agrártermékek feldolgozása mára már nem tipikus tevékenység. A térségben termelt gyümölcsnek jelentős hányada a feldolgozás nélküli belföldi és külföldi kereskedelemben kerül. A jelentősebb mezőgazdasági vállalkozások körében– elsősorban az EU-s elvárások alapján-egyfajta visszarendeződési folyamat ment végbe, mely alapján megalakult a TÉSZ (Termelők Értékesítési Szövetsége).

2.5 Épített környezet, infrastrukturális ellátottság

Az eredeti településmagot egyedi, több (párhuzamos) utcás szerkezetét a Debrecen, Hajdúböszörmény, nyugat felé Hajdúdorog és északnyugat felé, Tokaj irányába mutató páros

utcák, mint kereskedelmi utak alkották, melyektől északabbra ágaztak el a mai Nyíregyháza és Nagykálló irányába. Az elágazások helyét, a „Hétkereszt”-et ma is fontos tájékozási pontnak tekintjük.

A beépítéseket egyrészt a hidrogeológiai, másrészt a közlekedési feltételek meglehetősen „csápos” jellegűvé tették, így a közöttük lévő területek egyrészt kihasználatlanok, másrészt kiváló adottságuk révén „tálcán kínálják” a szabadidős funkciók kihasználásának lehetőségét.

Az idők során a település belterülete erőteljesen északi irányba tolódott a jó közlekedési feltételek miatt, de a város szervesülését alapvetően nem akadályozza a szerencsés nyomvonalú vasút és a 4. sz. elkerülő főút.

A 4. főút különböző minőségű városrészekre osztja a belterületet. Az út menti (és ahhoz közel eső) területeken, valamint attól keletre sűrűbben helyezkednek el a gyakran nagy területigényű vállalkozások, az attól nyugatra lévő területek nagyrészt a város belső működését meghatározó, döntően lakóterületek. Míg a főút-menti területekre nagyrészt a környezetéhez nem illeszkedő, jellegtelen összképet mutató épületek jellemzőek, addig a nagy területű, történelmi városrészekre inkább jellemző a következetesség. A város túlnyomó részét kitevő kertvárosias és falusi jellegű lakóövezetben a családi házak jellemzőek, amiktől csak a városközpont legújabb beépítései térnek el.

A külterületek sajátos típusát képviselték a szórványtanyák, ahol többnyire a településtől leszakadt társadalmi réteg élt. Ilyen volt Szegegyháza, Micske, illetve Vadas, valamint Ökörkút, Bogárháza tanyaközpontok, melyek közül egy, Bogárháza Kálmánháza néven 1959-től önállósodott.

Infrastruktúra

Újfehértó infrastrukturális ellátottsága a hasonló méretű magyarországi városokhoz képest jelentősen elmarad. A városban az ivóvízellátás a kiépített gerincvezeték-hálózattal 89 %-ban megoldott (az országos átlag 90,8 %). A település csapadékvíz-elvezető rendszerére jellemző, hogy leggyakrabban a nyíltfelszínű árkok fordulnak elő, melyek többsége földmedrű, sok helyen egyénileg épült, geometriájuk, elhelyezésük nem megfelelő. Több utca csapadékvíz-elvezetés nélküli, ezek szennyvízcsatornával sem rendelkeznek. A szennyvízcsatorna-hálózat kiépítettsége Újfehértón egyébként is alacsony, a 2005-ben megvalósult hálózatbővítéssel is csak 60 %-os mértékűre bővült az ellátottság. Az elektromos- és a gázellátás közel 100 %-os a városban.

A legnagyobb hiányosságot az úthálózat állapota mutatja. Újfehértó belterületi útjainak

bő egyharmada burkolatlan, a burkolt útszakaszok állaga is jelentősen leromlott. Gondot okoz, hogy a burkolt utakból mintegy 20 kilométernyi állami tulajdonban és kezelésben levő alacsonyabb rendű, leromlott állagú főút vonal, ezek állagjavításában az önkormányzat passzív szerepre van kárhozható. Kiépített burkolt járdák nagyon sok utcában nincsenek, nagyon kevés a kiépített parkoló, főként a városközpontban vannak időszakonkénti parkolási gondok. A távközlési ellátottság átlagosnak mondható.

2.6 Közszolgáltatások

Óvodai ellátás területén a településen egy önálló igazgatású óvoda (Lengyel Laura Óvoda) működik 18 óvodai csoporttal, több telephellyel. Az óvoda épületei korszerűsítésre szorulnak a csoportszobák tekintetében, valamint fejlesztés szükséges a népességadatok vizsgálata alapján **kb. 6 óvodai csoport építésével.**

Általános iskolai (alapfokú) ellátást és művészeti képzést, valamint pedagógiai szakszolgálatot a városban egyetlen, 2004-ben egységes intézménnyé szervezett iskola biztosítja, több épületben, ezek műszaki állapota többnyire kielégítő, jelentősebb felújításra, korszerűsítésre egyedül a mályváskerti épületegyüttes szorul.

Középfokú iskolai ellátás a Bajcsy- Zsilinszky Endre Gimnázium és Szakközépiskola biztosítja, visszaszoruló és megszüntetni tervezett kollégiumi elhelyezéssel. Problémát jelent az iskola épületének jelentősen leromlott állaga, illetve képzési szerkezetének elavultsága. Emiatt a tanulói létszám utóbbi években történő csökkenése tapasztalható

Újfehértó Város **egészségügyi ellátottsága** a hasonló méretű városok szintjéhez képest lényegesen alacsonyabb, ez összefüggésben van a megyeszékhely közelségével, illetve azzal, hogy Újfehértó nem igazán tudott kistérségi központtá válni (A kistérség központja a lényegesen alacsonyabb lakosságszámú, egykori megyei, majd járási székhely Nagykálló) a város közigazgatási területén 6 háziorvos, 3 gyermekorvos, 3 fogorvos látja el az alapellátási feladatokat. Központi orvosi ügyelet, kislabor, védőnői szolgálat mellett szakorvosi magánrendelések zajlanak a városban.

Az alapellátást biztosító rendelők átépítése, rekonstrukciója indokolt, javítani kell a műszerezettség jelenlegi szintjén is. Újfehértón 2007. elején kezdte meg működését a mentőállomás.

Szociális területen az idős, beteg emberek gondozása, ápolása egyre növekvő igényeket támaszt az önkormányzattal szemben. A magukra maradt emberek elhelyezése megoldatlan, nincs elég ápoló-gondozó otthon és hiányoznak a különböző betegség-csoportok ellátását szolgáló otthonok is. A városban mindkét ellátási formára szükség lenne. Az önmaguk ellátására még részben képes idős emberek elhelyezésére, valamint a folyamatos ápolást igénylők elhelyezésére is. A fejlesztést nehezíti a Kormányzat támogatási politikájának jelentős átrendeződése.

2006. évben valósult meg a bölcsődei férőhelyek bővítése az elhelyezést biztosító létesítmény teljes rekonstrukciójával.

A **kulturális célú létesítmények** száma nem kielégítő, gyakorlatilag a városközpontban levő kulturális központ és a helytörténeti gyűjtemény tölt be ilyen funkciót. A helybeliek hiányolják a mozit, képzőművészeti kiállítótermekeket, galériákat, és a fiatalok szórakozására alkalmas lehetőségeket. Jelenleg a városban egy helyi (nem kereskedelmi jellegű) lap működik, az önkormányzat által finanszírozott – Fehértói Újság, melynek megjelenési gyakorisága 2007. elejétől kéthetire változott. Helyi televízió, rádió nem működik a városban, a kábeltelevíziós hálózat csak részlegesen kihasznált, viszont egyre bővülő az internetes hozzáférés. A város internetes megjelenése komoly fejlesztésre szorul.

A **sport és szabadidős létesítmények** köre és minősége alacsony szintű, jelentős fejlesztésre szorul. Kisméretűek az iskolai tornatermek, nincsenek óvodai tornaszobák, a szabadtéri létesítmények száma is csak az utóbbi években bővült jelentősen. A fiatalabb korosztály jelentős számához és arányához igazodva az önkormányzat aláírt megállapodással rendelkezik egy uszodát, tornacsarnokot, egyéb létesítményegységeket magába foglaló sport és szabadidős komplexum megvalósítására.

Újfehértó területén néhány éve önkormányzati köztestületi tűzoltóság, önkéntes tűzoltó egyesület, rendőrőrs, két polgárőr egyesület szolgál közbiztonsági, biztonsági feladatokat, lát el védelmi feladatokat.

Dinamikusan bővülő és egyre sokszínűbb a város civil szervezeteinek köre, akik egyre intenzívebben kapcsolódnak be a város közéletébe, rendezvények szervezésébe és lebonyolításába.

2.7 Környezetgazdálkodás, környezetvédelem, természetvédelem

Levegő

A város levegőminősége túlnyomórészt megfelelő, részben a közelmúltban megvalósult gázprogramnak megfelelően. Számottevő levegőszennyezést csak 4-es úton áthaladó gépjárműforgalom okoz - mivel a vasúti teherszállítás nagy része a közutakra tevődött át -, illetve a Hajdúdorog felé vezető 3502-es sz. út menti emisszió jelentős, ami nem csak levegő, hanem zaj- és rezgésvédelmi szempontból is kedvezőtlen. A szálló por mennyisége közlekedési csúcsokban meghaladja határértéket. A belterületi vállalozási tevékenységből eredő szennyezés további problémát okoz a lakóterületeken. Az ipari tevékenység átrendeződésével (külső területekre kerülnek) az ipari emissziók zavaró hatása csökkent.

Víz

A felszín alatti vizek minőségi védelmét szolgáló prioritási sorrend alapján a terület a IV-es osztályba tartozik (érzékeny vízminőség-védelmi terület). A vezetékes ivóvízzel ellátott lakások és a közcsatorna-hálózatba bekötött lakások közötti különbség több mint 80 % volt a 2001-es állapot szerint (KSH statisztikai évkönyv 2001., ill. Nyírségvíz Rt.). Azóta elindult a városban helyenként a csatorna-hálózat bővítése és az utak burkolása, azonban a "közműolló" nyitottsága nagy. Közcsatorna csatlakozással nem rendelkező telkeken a szennyvizeket jellemzően a talajba szikkasztják szennyezve a talajt és a rétegvizeket, veszélyeztetve az újfehértói közigazgatási határain belül elhelyezkedő ivóvízbázist is, ezért rendkívüli jelentőséggel bír a csatornahálózat jövőbeli teljes kiépítése. Az ivóvízbázist képező belső és külső hidrogeológiai védőterületeket határoztak meg, melyek használata korlátozott.

Az ivóvíz arzéntartalma nem megfelelő. Ennek csökkentését 2009. XII. 25-ig végre kell hajtani.

Hulladékkezelés

A fejlődést nem követte a közüzemi infrastruktúra kiépítése, jelentős szakadék alakult ki az egyes közműkapacitások között. Kedvező viszont, hogy az utóbbi évben átadott biológiai szennyvíztisztító üzembe állításával a korábbi nyárfás szikkasztási mód kiváltásra került.

A város területén 8 ponton szelektív hulladékgyűjtő-hely létesült.

2002. július 1- től a hulladékkezelés rendszere nagymértékben korszerűsödött a településen. A hulladék-elhelyezés nem helyben történik, hanem átrakó szükség szerinti közbeiktatásával (a begyűjtött szemétmennyiség tömörítése után) kerül közúti elszállítással hulladéklerakóba.

Védett területek

Újfehértó területén védelemre szoruló természeti értékek:

- Szikes Sóstó (ex lege védett),
- Orchideás rét, amit a 4. sz. főút keresztez,
- Vadas-tó és környezete,
- Parti fecske fészkelő helye (jégkorszaki löszfal).

3. SWOT analízis

Erősség	Gyengeség
• Jó közlekedési kapcsolatok • Országos, illetve helyi védelem alatt álló természeti és épített értékek • Javuló közműellátottság • Jelentős a külföldi tőke érdeklődése • A zöld- és barnamezős beruházások keretében high-tech ipari létesítmények, kereskedelmi láncok is megjelentek a térségben • A népesség iskolai végzettségi szintje az átlagosnál magasabb • A vállalkozási hajlandóság élénk, a vállalkozások sűrűsége magas • A térség foglalkoztatási potenciálja nő, erősítve régiós szerepkörét • Kedvezően alakuló demográfiai szerkezet	• Városközpontot felszabdáló, zsúfolt közúti forgalom • Ipari és lakóövezetek összemosódása • Gyenge településközi kapcsolatok • Nincs kerékpárút hálózat • Szennyvízkúp kialakulása a belterület alatt • Alacsony erdősültség • Nincs térségi gazdaságfejlesztési elképzelés • Hiányzik az turisztikai kínálat, intézményrendszere kiépítetlen • Hiányzik a városmarketing, nincs megfelelő nyilvánossága a város eseményeinek a megyei, illetve az országos kiadványokban
Lehetőség	Veszély
• Fejlődő nyíregyházi agglomeráció közelsége • Az autópálya nyíregyházi szakaszának megépülése • Az autópálya építése óta felértékelődő logisztikai, kereskedelmi és ipari pozíció • Új lakóövezetek megnyitása • Hagyományokra vagy új igényekre épülő városi funkciók felvállalása • Megnyíló pályázati források vízbázis-védelmi, műemlékvédelmi célokra • Jelentős rekreációs potenciál: természeti, kulturális rendezvények, sportolási lehetőségek, kerékpárút-hálózat • Kis- és középvállalkozások fejlesztésére további állami és uniós források nyílnak meg • A felnőttképzés új formáinak elérhetősége javítja a munkaerő rugalmasságát, alkalmazkodó képességét • A gazdasági fejlődés eredményeként emelkedik a helyben foglalkoztatottak képzettségi szintje • A 4. számú útnak a városba eső szakaszán kedvező lehetőség nyílik kereskedelmi és logisztikai funkciók településére, ami javítaná a lakosság és a vállalkozások ellátottságának színvonalát • Az idegenforgalom új kiépülő lehetőségei a lakossági igények kielégíthetőségével munkahelyteremtő tevékenységgé válhatnak	• Környezeti fenntarthatóság kérdéses a növekvő közúti forgalom miatt • Gondozatlan területek veszélyeztetik a vízbázist • A közútfejlesztésekkel párhuzamosan fellépő növekvő zaj, levegő és rezgésterhelés • Csökkenő városi ingatlanvagyon • Helyi kisvállalkozások piacra jutási esélyei csökkennek a megjelenő transznacionális vállalatok mellett • Érvényesül a nagyvárosok munkaerő-elszívó hatása → népességvándorlás • Szétaprózott birtokstruktúra, rendezetlen tulajdonviszonyok • A tőke- és információhiány következtében a helyi vállalkozások kiszorulnak a piacról, nem lesznek képesek az uniós csatlakozással járó kihívásoknak megfelelni • Tőkehiány okán az agrártermelők nem jutnak forrásokhoz • Az intenzív lakóhelyi szuburbanizáció következtében megbomolhat a lakóhelyi közösségek integritása, társadalmi szegregációs folyamatok indulhatnak be • Az ellenőrizetlen növekedés következtében teret nyernek a negatív- tendenciák: romlik a lakókörnyezet minősége s a közbiztonság, fokozódik a társadalmi szegregáció

4. Újfehértó hosszú távú jövőképe

Fejlődési tendenciák

A célok, feladatok kijelölése előtt nagyon fontos megismerni a célcsoportoknak a várossal szembeni megfogalmazott igényeit, amelyek egyébként a nemzetközi és a hazai környezeti, magatartási trendekből következnek, továbbá lehetőségeket-veszélyeket képeznek a város fejlődése vonatkozásában. E meghatározó trendek az elmúlt években jelentős változásokat éltek meg, amelyek közül néhányat külön kiemelünk:

- A társadalmi és a gazdasági versenyképesség meghatározó tényezőjévé a tudás, az információ, azaz a hozzáadott érték vált, amely kulturális tőkeként értelmezhető.
- Felértékelődött a kapcsolati hálók szerepe, amelyek részben hagyományosak, részben az info-kommunikációs eszközök által közvetítettek; a horizontális kapcsolati hálók bizalmon alapulnak és társadalmi tőkeként értelmezhetőek.
- A gazdaság meghatározó ágazata a premodern társadalmakban a mezőgazdaság, a modern, úgynevezett ipari társadalmakban az ipar; az információs társadalmakban viszont a szolgáltatások válnak azzá.
- Az Európai Unióhoz történt csatlakozás esélyt nyújt az európai szintű életminőség elérésére Magyarországon is:
  - = megváltoztak, illetve változnak az életmód elemei, az értékrendek, a szokások, az életstílus, az egyéni boldogulás feltételei, a tudás, az innováció követelményei kerülnek előtérbe, s ezáltal megváltozik a lakosság egy várossal kapcsolatos igénye is;
  - = az új információs- és kommunikációs technológiák a társadalmi lét minden területén helyet teremtenek maguknak, s ezáltal egy város sikere sem lehetséges anélkül, hogy ne teremtené meg pozícióit, készségeit az információs társadalomban is;
  - = a térségi identitás, a városidentitás, a társadalmi kohézió elemei igen összetetté váltak, jelentősen felértékelődnek a bizalom, a biztonság, az esélyegyenlőség, az együttműködés aspektusai;
  - = jelentősen módosulnak a gazdasági telephely-elvárások, a gazdasági versenyképesség kritériumai, a piacok egy globalizált gazdaságban az üzleti hálózatok, kapcsolatok terepén sikeres menedzsmentet kívánnak;
  - = jelentősen módosulnak ebből eredően a kis- és középvállalkozások siker-kritériumai, amelyeknek kulcseleme az innováció- és kooperációképesség;

- = átalakulnak a turizmus trendjei, megváltoznak a turisztikai szokások, a döntési mechanizmus, s erre csak egy tudatos, az új info-kommunikációs technológiákra, közösségi és vállalkozói kooperációra épülő desztináció-menedzsmenttel bíró város képes válaszolni;
  - = az európai uniós tagságunkkal együtt járóan egyre intenzívebben jelentkeznek a természeti értékeket védő követelmények, amelyek az energiafelhasználás, a hulladékgazdálkodás, természetvédelem mellett szinte minden fejlesztési akció kritériumaként megjelenik.
- Az előző kiemelésekkel érzékeltetett trendek, tendenciák minden országban, minden városban, mindenkinek új kihívásokat, megújulási kényszert jelentenek.

Újfehértó számára a kitörési pontot az jelentheti, ha a külső környezethez és a városlakók által megfogalmazott igényekhez igazodva újraértelmezi saját belső erőforrásait és ezekre alapozza stratégiáját. Így fejlesztési erőforrásként főként kedvező természeti adottságaira, meglévő környezeti és kulturális értékeire, gazdasági adottságaira, valamint a tudásra, a humán erőforrásokra épít, ezen tényezőkkel biztosítja tágabb és szűkebb értelemben vett versenyképességét.

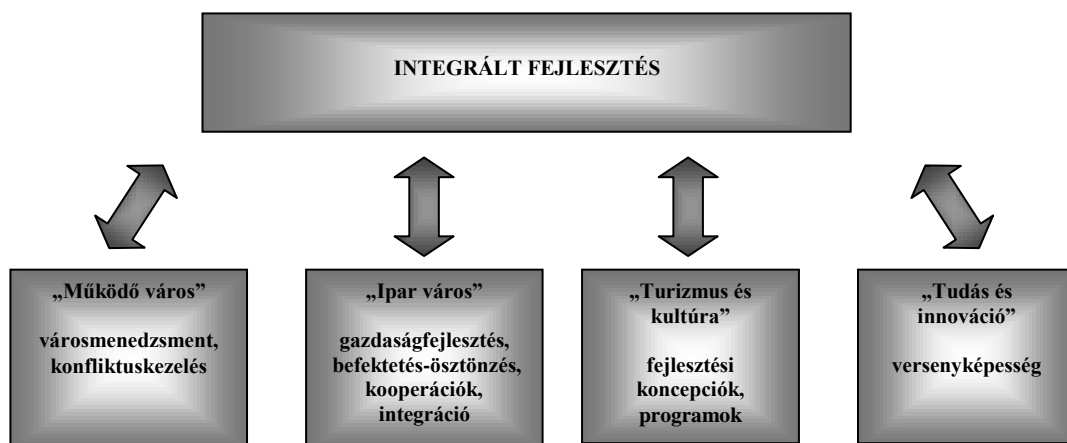
A városfejlesztési stratégia olyan adottságokra kell hogy épüljön, amelyek teljesítménnyé formálása és megfelelő elismertetése komparatív versenyelőnyt eredményez, javítja a város versenyképességét, pozícióit. *(komparatív versenyelőnyként, pozicionálási tényezőként az működhet, amely a „vevő”, a város szempontjából fontos valamely célcsoport igényeinek megfelel, neki értéket jelent, egyedi, jobb kínálatot, előnyt eredményez a versenytársakhoz képest, méghozzá olyan területen, amit a célcsoport fontosnak tart, ráadásul minderről tájékoztatni és meggyőzni is képesek vagyunk őt.)* Ilyen stratégiai lehetőségnek, versenyelőnynek értékeljük az alábbiakat, nem fontossági sorrendben:

- kedvező természeti adottságok, eddig be nem mutatott természeti értékek (orchideás, partifecskék stb)
- Újfehértó kedvező földrajzi elhelyezkedése
- hagyományok, kulturális útkeresés
- a gazdasági életben meglévő egyediségek (pirított napraforgó, újfehértói fűrtös meggy, Zsindelyes pálinka, szivargyár, kerámiaüzem)
- művészeti-kulturális-szociális intézmények, rendezvények egyre bővülő kínálata

- kooperációkészség” közép- és kisvállalkozások
- a civil szervezetekre is épülő lokálpatriotizmus.

A stratégiai lehetőségek, versenyelőnyök feltárásának jelentősége abban áll, hogy alkalmasak-e a várost pozicionáló, versenyképességét erősítő programok, teljesítmények kialakítására, ezáltal a város vonzerejének, belső és külső identitásának erősítésére, ezért mind a stratégiai célok, mind a realizáló programok kialakításában jelentős szerepet játszanak.

Ma Újfehértó helyzetében csak tudatos, integrált fejlesztésre épülő, a nemzetközi városfejlesztési folyamatokkal összhangban levő lépések lehetnek sikeresek. A stratégiai forgatókönyv-javaslatunk az **integrált fejlesztés** forgatókönyve, mivel a nemzetközi, az európai fejlődés meghatározó tényezői csak ezen elv, forgatókönyv alapján bontakoztathatóak ki.

Az integrált fejlesztés keretein belül megvalósítandó stratégiai alapelvek:

(1) A fejlődés fenntarthatósága – fenntartható városfejlesztés elvének stratégiai érvényesítése

Az Újfehértón élő emberek esélyeinek javulásához fontos, hogy olyan kitörési pontokat találjunk, olyan fejlődési pályára történjen meg az átállás, amely a fejlődés hosszú távú fenntarthatóságát biztosítja. A fenntarthatóság első eleme, hogy a természeti feltételeket ne pusztítsa, második eleme az épített környezet, a kulturális értékek megőrizhetősége és a harmadik feltétel, hogy a szociális problémák, az azokból fakadó konfliktusok ne váljanak a fejlődést veszélyeztető mértékűvé. Ezért is fontos a szociális bajok megfelelő orvoslása, a konfliktusok megelőzése, kezelése. A fenntarthatóság prioritásai: fenntartható városgazdálkodás, fenntartható városi közlekedés, fenntartható építés és fenntartható

várostervezés. Ezek megvalósulása érdekében stratégiánkban érvényesíteni kell az alábbi célokat:

- a gazdasági jólét és a foglalkoztatottság növelése
- a városi környezet védelme és javítása
- hozzájárulás a jó helyi szintű önálló döntéshozatali lehetőségek kialakításához.
- a városi területek levegőminőségének, az ivóvízellátás megbízhatóságának és minőségének, a felszíni vizek és a talajvizek védelmének és az azokkal való gazdálkodás javítása
- Az épített környezet és a kulturális örökség megóvása és továbbfejlesztése, a zöldterületek növelése a városi területeken belül.
- Az erőforrásokat hatékonyan használó településszerkezet elősegítése,
- A közlekedés környezeti hatásainak minimálisra csökkentése
- A vállalkozások környezeti teljesítményének javítása
- ésszerű energiafelhasználás, a megújuló energiaforrások fokozott felhasználása, a hulladék mennyiségének csökkentése
- A környezeti veszélyek minimálisra csökkentése és kezelése a városi területeken.

(2) A gazdasági versenyképesség javítása

Az életminőség javulásának fontos összetevője, feltétele, sőt megalapozója az egészség, a tudás, az információk mellett a gazdasági versenyképesség javulása. Figyelemmel arra a tényre, hogy a város a materiális tőke, az anyagi erőforrások vonatkozásában hátrányban van, ezért gazdasági versenyképességnek javulását a kulturális tőkére és a társadalmi tőkére lehet és kell alapozni. A tudás és az információ válnak tehát meghatározóvá. A jobb egészségi állapotú, piacképesebb tudással, képzettséggel rendelkező, az információhoz széleskörűen hozzájutó, kapcsolatok hálózatával rendelkező társadalom a nagyobb hozzáadott érték, a széleskörű szolgáltatások, a vállalkozási készség javulása révén növelheti a versenyképességet.

(3) Foglalkoztatás növelése, társadalmi aktivitás fokozása

A szociális problémák megoldása érdekében a munkanélküliség csökkentése olyan cél, amely az általános vélekedés szerint, minden mást meg kell előzzön. Értelmezésünk szerint azonban a foglalkoztatás nem öncél. Hosszútávon megoldást csak a gazdasági versenyképesség javulásával együtt járó, a piacképes tudással, képzettséggel rendelkezők, a folyamatosan információkhoz jutó, egészséges, bizalmon alapuló kapcsolati hálókkal rendelkező innovatív és

vállalkozói kompetenciákkal rendelkező munkaerő foglalkoztatása, társadalmi aktivitása jelenthet.

(4) Élhető környezet

Az életminőséget, a szociális helyzetet befolyásoló feltétel az élhető környezet megléte. A környezet élhetőségén belül döntő tényező a környezet biztonsága, amelynek javulásához a természeti környezet biztonsága, védelme, az épített, technika környezet biztonságossága, a közbiztonság éppen úgy hozzátartozik, mint a létbiztonság.

(5) Kapcsolati hálózat kialakítása, erősítése

A társadalmi kohézió erősítésére vonatkozó cél elérésének megvalósulásához nélkülözhetetlen a városon belüli kapcsolati hálózatok kialakítása, erősítése. A közös identitás, az együttműködés, a szolidaritás csak az egyenrangúságon és bizalmon alapuló kapcsolatok sűrű hálózatának működésével érhető el. A kapcsolati hálók kiépülését és működését a hagyományos kommunikáció és együttműködési formák mellett hatékonyan segíthetik az információs társadalom nyújtotta új lehetőségek, eszközök. A belső együttműködés hálózatok mellett szükséges a külső kapcsolati rendszerek szerves kiépítése, a nyitottság növelése.

(6) Egészségfejlesztés

A társadalmi fejlődés, a felzárkózás esélyéhez nélkülözhetetlen az emberek egészségi állapotának javulása. A kedvezőtlen tendenciák megállítása és a kedvező irányú változások bekövetkezése érdekében olyan komplex egészségfejlesztő program kidolgozása és megvalósítása szükséges, amely a szociális helyzetnek, valamint a testi, lelki egészségnak az összefüggésén alapul. A programnak a környezeti ártalmak csökkentésétől az egészségtudatos magatartás általánossá tételén át, a prevenció különböző módjaira, az egészséges életmódra egyaránt ki kell terjednie.

(7) A kulturális tőke, a tudás gyarapítása

A jobb életminőség elérése, a szociális problémák megoldása és az ezekhez vezető további célok érdekében a város lakossága számára a tudás, a műveltség fejlesztése jelenti a legfőbb kitörési pontot. A szociális hátrányok leküzdését, a mobilizációt leghatékonyabban az iskolázottság, a képzettség növelésével lehet biztosítani. A fejlődés a tudásalapú információs társadalomban a leghatékonyabban a kulturális tőkére alapozható.

(8) Az információs társadalom fejlesztése

A kulturális tőke gyarapításának, a korszerű tudás megszerzésnek új lehetőségeit biztosítják az info-kommunikációs eszközök. Az információs társadalom révén a korábbi hátrányos helyzet előnyössé változtatható. A tudásalapú információs társadalom egy új típusú fejlődési pályára történő áttérését is feltételez. Ennek az új típusú fejlődésnek a lényege, hogy meghatározó erőforrása a tudás, az információ, az alapvető gazdasági ággá a szolgáltatások válnak és a kapcsolatok szerveződése hálózatokon belül történik.

(9) Esélynövelés

Az esélyek növelése érdekében a legfontosabb feladat az itt élő emberek mobilizációs lehetőségeinek javítása. Ezen belül a legfontosabb feladat, hogy javuljon a népességmegtartó képesség. A másik kiemelt prioritás a halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi csoportok leszakadásának megakadályozása.

5. Jövőkép

Amikor Újfehértót mint kisvárost pozícionáljuk, kiemelt figyelmet kell szentelnünk annak a megújulási potenciálnak, ami a fenti oldalakban bemutatott helyzetértékelésből egyértelműen levezethető. Nemcsak a számos kiaknázatlan lehetőséget, hanem az itt élők megújulási vágyát és törekvését is ki kell emelnünk, azt, hogy a hasonló méretű magyarországi, illetve uniós települések életminőségének elérése, de legalább az ehhez való közelítés az újfehértóiak által egyértelműen megfogalmazott cél. Ezek alapján Újfehértót bátran nevezhetjük **„a megújuló lehetőségek városának”**.

ÚJFEHÉRTÓ A MEGÚJULÓ LEHETŐSÉGEK VÁROSA

Jövőképünk szerint Újfehértó olyan „élhető várossá” válik, amelyet lakói szeretnek, ragaszkodnak hozzá, hiszen infrastruktúrájával, lakókörnyezetével biztosítja a harmonikus egyéni, családi élet feltételeit, megszűnik a város relatív elmaradottsága, a gazdasága egészséges struktúrában fejlődik, vállalkozásai integráltan együttműködnek és környezettudatos, fenntartható fejlődési elvnek megfelelő növekedést mutatnak fel. A gazdasági, a kereskedelmi, a pénzügyi, a közlekedési, a logisztikai és a humán szolgáltatások fejlettek. A város a kultúra ismert, és elismert bázisa. A városban polgárai széles köre számára lehetőséget teremtő, erős civil-szervezeti aktivitás jelenik meg, ahol a helyi közösségek önszervező kezdeményezései a város működésének, az együttműködéseknek, a város irányításának meghatározó mechanizmusát képezik. A város szorosan együtt él kistérséghez tartozó településekkel. A jövőkép egy egységesen megjelenő, de sokoldalú és erős Újfehértó-identitás, egy vonzó kisváros kialakítását tűzi ki célul.

6. A városfejlesztés kulcskérdései, meghatározó problémái

Az előző oldalak csoportosításai a klasszikus SWOT analízis logikájára építve mutatnak be belső és külső, befolyásolható és a város számára adottságként jelentkező

folyamatokat. Mindezek alapján ugyanakkor világos és egyszerű felsorolásban összefoglalhatóak a városfejlesztés meghatározó megoldandó problémái. A stratégia és programjai ezek megoldását kell, hogy adják majd. Újfehértó város, többségében régóta ismert problémái a következők:

6.1. Infrastruktúra-ellátás problémái

Közlekedési problémák

- Jelentős (de a későbbiekben ez csak fokozódik!) forgalmi út átmenő személy- és teherforgalma
- A vasútvonal két oldalán kevés a közúti összeköttetés
- Nincsenek kiépítve megfelelő módon a forgalmi csomópontok (körforgalom)
- Kevés a gyalogos átkelőhely
- A vasúti és közúti keresztezések további korszerűsítésre szorulnak.
- A városközpontban lévő kereszteződés nem képes az átmenő forgalmat balesetmentesen lebonyolítani.
- A belterületi úthálózat és a külterületi dűlőutak nagy része burkolatlan és a városközpontban időszakonként kevés a parkolóhely.
- Gyenge a városon belüli tömegközlekedés.
- Hiányzik a kerékpárútrendszer.

Közműellátottság

- Vezetékes ivóvíz-ellátottság 89 %-os, a vezetékes csatornahálózat alacsony kiépítettségű, a közműolló erősen nyitott (nagy mértékű környezetszennyezéssel)
- Felszíni vízrendezés megoldatlan
- Villamosenergia-hálózat esztétikailag nem megfelelő (szabadon vezetett vezetékek, transzformátor-házak frekventált helyeken stb.)
- közvilágítás csak irányszinten megoldott

6.2. Környezetvédelmi problémák

Zaj és rezgésvédelem:

- Közlekedési eredetű zajforrások: a 4-es út belterületi szakaszán nagy átmenő forgalom,
valamint a vasútvonal zónájában tapasztalható a lakosságot zavaró zajterhelés.
- A Frühwald üzem működése zavarja környezetét.

Levegőtisztaság-védelem:

- 4-es út környezetében gépjárműforgalom emisszió.
- Az állattartó telepek lakókörnyezetre gyakorolt hatása felülvizsgálandó.

Hulladékkezelés:

- Lakossági panaszok alapján a város köztisztasága nem megfelelő.
- A regionális hulladéklerakónál korábbi panaszok után technológiai fejlesztés történt.
- A hulladéklerakó-helyek belátható időn belül betelnek.
- Lakossági konfliktusokat okoznak az illegális hulladéklerakók.

6.3. Területhasználati, városszerkezeti problémák

- A város bár rendelkezik összefüggő városközponttal, de nagyon sok még a tennivaló ahhoz, hogy a város arculatának meghatározó eleme lehessen.
- A hosszan elnyúló városközpont - elhelyezkedése a forgalmi rendszer fejletlensége és megoldatlansága miatt - a lakosság jelentős része számára nehezen megközelíthető, (hiányzik az egymástól távol eső városrészek alközpontjainak kialakítása.)
- A lakó- és kereskedelmi területek rendezetlen összképet mutató látványa fogadja az átutazókat a 4-es út mentén,
- Kevés a szabadidős, rekreációs zöldterület, nincs fürdőkultúra.
- További városkép romboló elemként jelentkezik a piactéri víztorony.

6.4. Szociális, kulturális jellegű problémák

- Nincs elég bérlakás a fiatalok számára.
- Megszűntek a tradicionális munkahelyek.
- Kevés a kulturális, művelődési létesítmény.
- A lakosság testi, lelki és szociális jóléte rosszabb az országos átlagtól, ami a város versenyképességének javulását nehezítő tényező.
- Az országos átlagtól rövidebb a várható élethossz, az itt élő emberek többféle betegségben szenvednek, mint az ország más településein élők.
- Kedvezőtlen demográfiai folyamatok jelentkeznek.
- Az ismeretek és a szakképzettség nem felelnek meg a munkaerő-piaci igényeknek.
- Az információs társadalom kialakulásának feltételét jelentő digitális írástudás nem vált általánossá, elsajátításában az emberek nem kellően motiváltak, a korszerű szélessávú internet hálózat nem épült ki eléggé, az info-kommunikációs eszközök hozzáférhetősége nem megfelelő.
- Alacsony az átlagos jövedelmi színvonal, leértékeltek a munkateljesítmények.
- Sok családban halmozódtak fel olyan nagyságrendű közüzemi tartozások, amelyek nemcsak az érintett családokat, hanem a közüzemi szolgáltatásokat nyújtó vállalatok működését is kedvezőtlenül befolyásolják.
- A szociális hátrányok a családok bizonyos körénél a végleges leszakadás reális veszélyét hordozzák. Ezekben a családokban a szülők hátrányos helyzete mintegy automatikusan örökítődik át a gyermekeikre és ezáltal bővítetten újratermelődik az önerejükben helyzetükön változtatni képtelenek köre. Ez a folyamat nemcsak az érintettek társadalmi kirekesztődését, esélytelenné válását eredményezi, hanem a lakosság többségéhez tartozók, a város egészének fejlődését is hátrányosan érinti, hiszen gyengíti a társadalmi kohéziót, negatívan befolyásolja az identitást és fokozódó anyagi terheket ró a városra.
- A társadalmi kohézió gyenge

6.5. Gazdasági jellegű problémák

- Az országos átlagtól alacsonyabb az egy lakosra jutó GDP.
- A város gazdasága nem eléggé versenyképes.

- A korszerűtlen gazdaság szerkezet átalakulása nem történt meg, nem alakult ki a város erős KKV szektora.
- Nem kellően jó a város telephelyi vonzereje, imázsa.
- A munkaerő-piaci aktivitás, a foglalkoztatás nem megfelelő, magas a tartós és a pályakezdő munkanélküliek aránya.

A felsorolt problémák egymással szorosan összefüggnek, jelentős részük egy másik jelenség következménye, függvénye. Ezen bonyolult kölcsönös meghatározottság teszi a városfejlesztést, a problémák megoldását nehezzé. A kudarcok, a rossz megoldások nagyobb problémát okozó hatása elkerülése érdekében differenciált, integrált, konzisztens megoldásokban kell gondolkodni, semmiképpen sem egyes részterületek, elszigetelt jelenségek kezelésében, egymástól független funkcionális fejlesztésekben.

7. A stratégiai programok tartalma, az alprogramok és az akciók struktúrája

A javaslat **öt integrált stratégiai programcsomagba** (nyalábba) illesztve jelöli ki a fejlesztés konkrét realizálási céljait, akcióterületeit, alprogramjait, akcióit. A stratégiai programokban felépítésre kerül a belső célrendszer, az arra épülő feladat-meghatározás és rangsorolás. A programok bemutatják a megvalósítás szereplőit, a realizálás, az együttműködés mechanizmusát, annak eredményességi kritériumait, várható hatásait, ellenőrzési rendszerét.

Az öt program nem másról szól, mint a város adottságainak integrált fejlesztéséről, melyek alapot, keretet, feltételrendszert, s közvetlen segítséget jelentenek a funkcionális fejlesztések, az egyéni és szervezeti döntések számára. A programok tehát nem a hagyományos képzési, gazdaságfejlesztési, turisztikai, egészségügyi, stb. funkcionális felfogásban jelennek meg, hanem a város versenyképes működését lehetővé tevő tényezők, feltételek fejlesztése képez stratégiai keretet, s lehetőséget.

Az egyes programokra vonatkozó stratégiai megfontolásokat, alapcélkitűzéseket, a táblázatokban pedig az akcióterületeket, alprogramokat és a célrendszer közvetlen részleteit mutatjuk be. A programcsomagok tartalmi lényegét az alábbiakban foglalhatjuk össze:

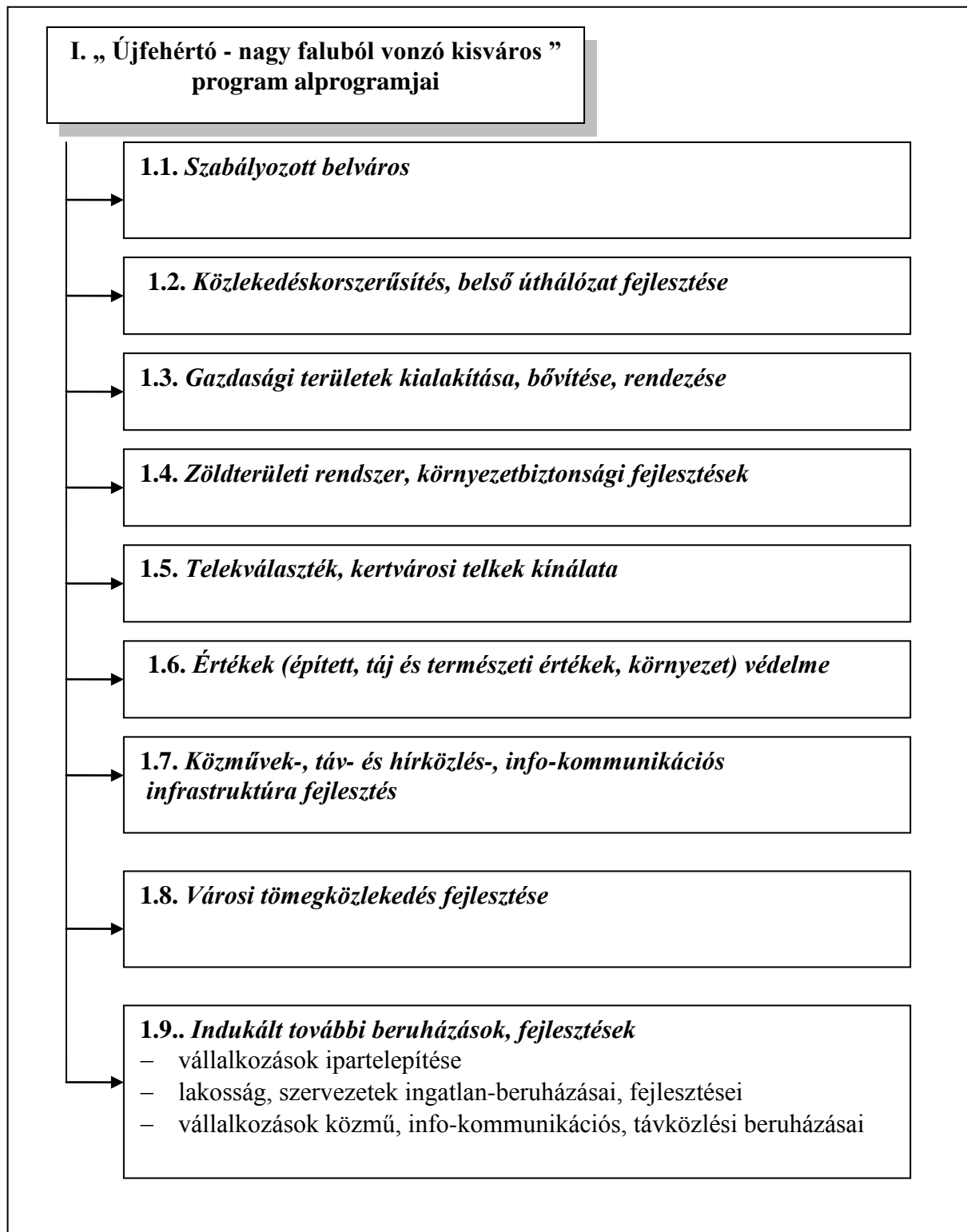
7.1 Az „Újfehértó - nagy faluból vonzó kisváros” program a településszerkezeti, építészeti, környezeti beavatkozásokkal arra hivatott, hogy Újfehértó egy élhetőbb, szebb, kellemesebb megjelenésű város legyen, igazi vonzerő mind az itt élők, mind az ide látogatók, valamint a letelepedni szándékozó üzleti vállalkozások vonatkozásában. **A stratégiai programcsomag célja**, hogy – a további nyalábokban megjelölt stratégiai fejlesztésekhez és feladatokhoz igazodóan – Újfehértó településszerkezetének, területhasználatának, települési természeti és épített öröksége védelmének érdekében szükséges fejlesztések, építészeti beavatkozások megtörténjenek, azok eredményeként Újfehértó a jelenleginél komfortosabb, egészségesebb esztétikusabb és szebb város legyen. Cél, hogy a város szerkezete úgy változzon, hogy javuljon a gazdasági-, tökevonzó képessége, turisztikai vonzereje, népességmegtartó ereje; valamint mind a működése, mind az üzemeltetése gazdaságosabb legyen úgy, hogy közben a fenntartható fejlődés elve érvényre juthasson, a táji, természeti adottságok ne sérüljenek. Legyen **„ÚJFEHÉRTÓ VONZÓ”** célpont.

A program Újfehértó jövőbeni sikere szempontjából alapvetően meghatározó, szakmai megfontolásai jelentős támogató és korlátozó, szabályozó hatással is voltak a városfejlesztési stratégia többi elemének alakulására, irányainak meghatározására vonatkozóan. Az építészeti stratégiai megfontolások, programok tehát szintén szerves egységet képeznek a többi stratégia elképzeléseivel.

A konkrét feladatok, teendők – összhangban a településszerkezeti terv és az előzőekben ismertetett stratégiák céljaival – az alábbi irányelvek szerint jelentkeznek:

- biztosítani kell a gazdaság fejlődése számára szükséges területeket, annak magas színvonalú infrastruktúráját, környezetét, háttérszolgáltatásait
- meg kell tervezni, majd fokozatosan meg kell valósítani a városközpont integrált, a vállalható funkcióinak, sajátos identitásának, karakterének megfelelő rehabilitációját, fejlesztését
- tovább kell javítani Újfehértó megközelíthetőségét, mely az M3 „megérkezése” után közúton a 4-es út Nyíregyháza irányába történő további négysávosítása, a főút kül- és belterületi szakaszai 11,5 tonnás tengelyterhelésre történő megerősítése, körforgalmi csomópont kialakítása, a Nagykálló-Újfehértó összekötő út felújítása révén még intenzívebb bekapcsolását jelentheti Újfehértónak a közúti közlekedési vérkeringésbe. Erősíteni kell Debrecen városával a közlekedési kapcsolatokat, a közúti kapcsolaton túl az elővárosi vasúti és autóbusz közlekedés fejlesztésbe történő bekapcsolódással, illetve Debrecen-Újfehértó viszonylatban a távolsági autóbusz közlekedés fejlesztésével.

- folytatni kell a város belső úthálózatának fejlesztését, különös figyelemmel az állami tulajdonban és kezelésben levő főbb közlekedési utakra, ezek mielőbbi felújítása elengedhetetlen, emellett a városközpont tehermentesítése érdekében önkormányzati utakon történő beavatkozással kell kialakítani a teherforgalmat - elsősorban Nyíregyháza-Hajdúdorog viszonylatban - a városközpont megkerülésével való levezetését biztosító útszerkezetet (pl. Alma utca szilárd burkolattal történő ellátása, Széchenyi út bővítése és megerősítése). A város lakóútjainak folyamatosan szilárd útburkolattal történő ellátása távlati cél – figyelemmel a még hiányzó teljes csatornázottságra is -, viszont mielőbb el kell érni, hogy az ezen területekre oly jellemző gyalogos és kerékpáros közlekedés pormentesített burkolaton biztosított legyen.
- javítani kell a tömegközlekedést a helyi autóbusz közlekedés vonalhálózatának áttekintésével, korszerű járművek beszerzésével.
- bővítéssel és „minőségjavító” építésekkel meg kell teremteni a turisztikai fejlesztésekhez szükséges területeket és háttérteret, környezeti színvonalat (zöldterület fejlesztése kerékpárút-hálózat fejlesztése stb.) révén
- fokozni kell a helyi értékvédelem szerepét, kitágítva a védettség körét
- bővíteni kell az elérhető értékű kertvárosi telkek kínálatát
- biztosítani kell az intézményfejlesztéshez, szabadidős infrastruktúra-fejlesztéshez szükséges tereket, területeket
- meg kell indítani a használaton kívüli, illetve alulhasznosított területek rehabilitációját illetve esetleges funkcióváltását

7.2 Az „Újfehértó – az INNO-HÍD meghatározó gazdasági pillére” program a város olyan képességeinek fejlesztése, amelyek a gazdasági szereplők hatékonyságának növeléséhez, ezáltal a város gazdasági vonzerejének növeléséhez, a fenntartható, arányos gazdasági fejlődéséhez járulnak hozzá

A Nyíregyháza-Debrecen gazdasági tengely innovációs fejlesztésére megalapított gazdasági társaság elkészítette a térség nagyszabású fejlesztési projektjét (INNO-HÍD projekt). Erre támaszkodva, Újfehértó gazdasági szerepvállalását definiálva született meg ez a stratégiai program, melynek célja a város, a térség egészséges gazdasági struktúrája kialakításának, a gazdasági hatékonyság, jövedelemtermelő-képesség erősítésének támogatása, az új-gazdaságot meghatározó technológiák (részben az újonnan betelepülő vállalkozások révén történő) elterjedésének, a helyi, különösen a kis- és középvállalkozások gazdasági hálózatokba történő integrálódásának, az innováció- és a versenyképesség kialakulásának segítésével. További cél – a szolgáltatások, a turizmus, a környezetvédelmi ipar fejlődésével – a város telephelyi, kooperációs és kereskedelmi/piaci imázsának, vonzerejének javítása.

A gazdaságfejlesztés egy város fejlesztésének fontos eleme, folyamatos tevékenység, amely az önkormányzati, a non-profit és a profitorientált szektor együttes tevékenységének, egymásrautaltságának eredménye. Ez az egymásrautaltság és kölcsönös felelősség, az az alapján való cselekvés napjaink nem általános gyakorlata, sem itthon, sem külföldön. Az üzleti szféra saját törvényszerűségeinek, érdekeinek megfelelő cselekvésével gyakorta kerülhet konfliktusba a térség, a város politikai, társadalmi életének szereplőivel, lakosságával. Az önkormányzatok támogatási rendszerük megfogalmazásakor közvetlenül avatkoznak be piaci mechanizmusokba, ennek kialakítása nem véletlenül okoz adott esetben komoly feszültségeket egy térség, egy város vállalkozóinak és önkormányzati, politikai testületeinek viszonyában.

Egy gazdaságfejlesztési stratégia szoros kapcsolatban van a gazdasági versenyképességet megalapozó infrastrukturális fejlesztésekkel, illetve a versenyképességet befolyásoló olyan területekkel is, mint a hatékony közigazgatás, a jog- és belbiztonság, az egészség vagy a települési környezet.

Egy város lakóinak gazdasági jóléte, gazdaságának versenyképessége nem a makrogazdasági beavatkozásokban, s csak részben a természeti, erőforrás-adottságokban van, hanem a mindezen lehetőségeket leginkább kihasználó, életképességet felmutató mikroszintű alkalmazkodásban. E vállalkozás-szintű alkalmazkodási tendencia egyéni, de társadalmilag támogatott stratégia kell hogy legyen, ahol természetesen az állami intézményeknek is megvannak a saját feladataik, a nemzetközi és a belföldi vonatkozású keretfeltételek, a versenyfeltételek, az innovációs magatartás támogatása terén.

Napjainkban egy térség, egy város helyzetére négy feltételcsomag bír nagy jelentőséggel:

- a) a munkaerő kínálatának megfelelő minősége és motiváltsága (humántőke);
- b) az innováció-releváns szolgáltatások fejlettsége, mint például képzés, tanácsadás, finanszírozó intézmények stb.;
- c) az információs piacok gyors elérésének lehetősége (technika, értékesítési és beszerzési piacok, konkurensok stb.);
- d) mindezekon alapuló innovatív, dinamikus vállalatok, vállalkozások megléte.

A gazdasági gondok, alkalmazkodási hiányosságok mögött elsősorban a következő okok, illetve jelenségek húzódnak meg:

- aránytalanságok a vállalati struktúrában, magas az ágazati koncentráció;
- hiányzik a gazdasági szolgáltatások fejlett rendszere;
- relatíve alacsony vállalat- és vállalkozásalapítási dinamika;
- erős külső kontroll érvényesülése, hisz a vállalati központok többnyire a régióban, a városon kívül találhatóak, ami a K+F és a marketing szempontjából egyaránt hátrányos lehet;
- a munkaerő egyoldalú képzettsége;
- csekély vállalkozói mobilitás-készség, amely egy átmeneti alkalmazkodási időszakban nélkülözhetetlen és a sikert korlátozó elzárkózáshoz vezethet.

Mindezek következményeképpen a stratégiai program az alábbi törekvéseket kell hogy támogassa.

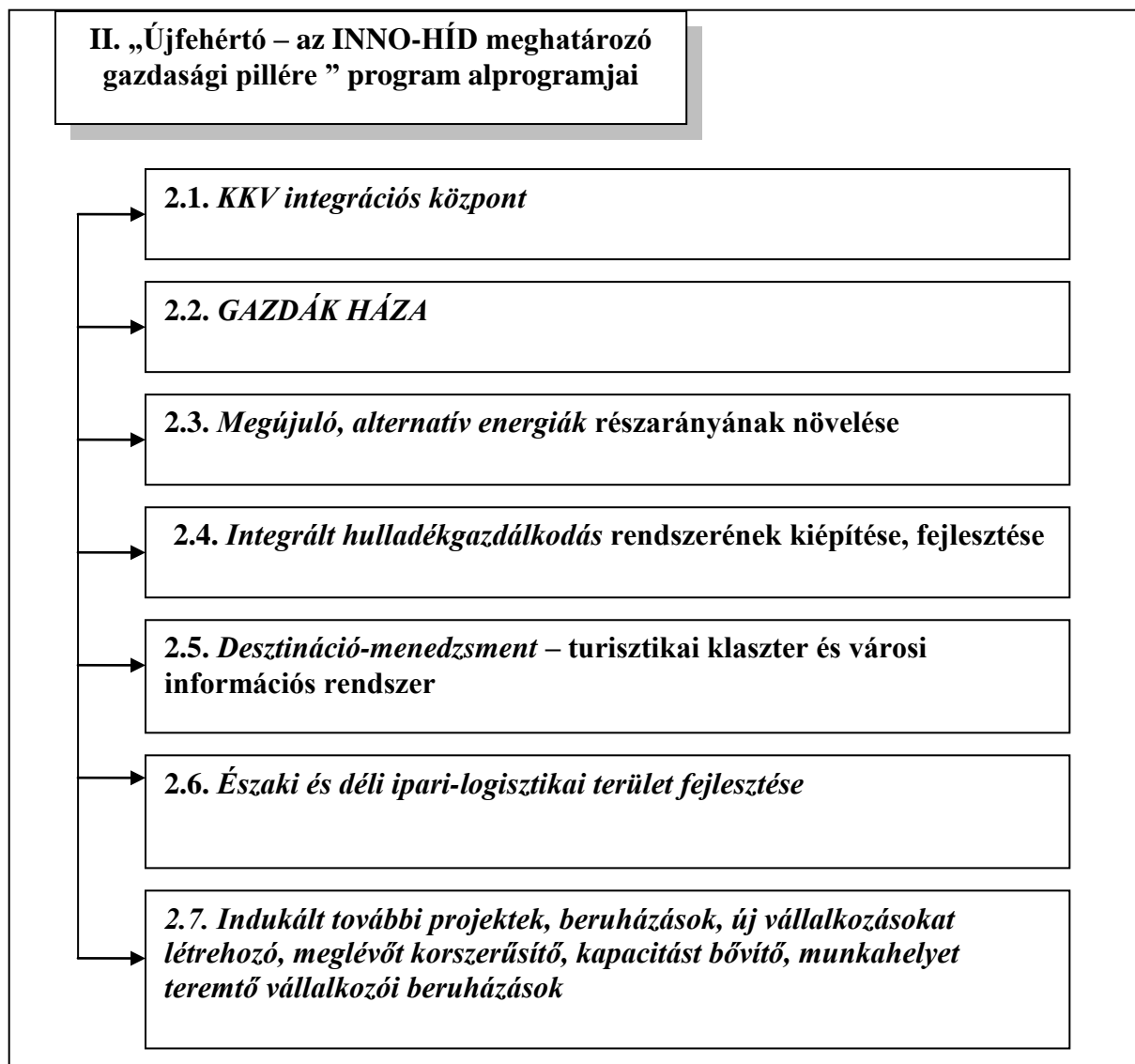
- Újfehértó város gazdaságának továbbra is szüksége van a külső tőkebevonásra, a gazdasági teljesítmény növelésére erős kis-közepes vállalkozások, befektetések megvalósítására, emellett jelentős gazdasági fejlődést indukálhat 1-3, egyenként 100-250 főt foglalkoztató nagyobb vállalkozás betelepítése.
- Kiinduló tétel, hogy technikai, technológiai változás és a korszerű technológiák nélkül csak rövid, esetleg középtávon lehet növekedést elérni, míg hosszú távon e nélkül a város gazdasági lépésvesztése állandósul, behozhatatlanná válhat, ezért az elsődleges prioritást ennek kell meghatározni.
- A gazdaságfejlesztés célja a vállalati belső megújulás, az innovációs készség növelésének a segítése, az ehhez szükséges keret, feltételrendszer biztosítása, s nem egyszerűen az infrastrukturális elemek (például üzemtelepítés, útépités) kiépítésében való részvétel.

- Az innováció-orientált gazdaságfejlesztés célcsoportjában alapvetően a kis- és középvállalatok állnak.

A jelzett változások következtében a gazdaságfejlesztés eszközrendszerének fokozatos alakítására van szükség, a város rásegítő magatartásának hangsúlyai is az alábbi területekre helyeződnek át:

- ki kell épülnie a gazdasági információs és szolgáltatási rendszer bázisainak;
- a városon belüli integráció, kooperáció támogatása (beszállítói kapcsolatok segítése), ami nem irányulhat izolációra, hanem a városon kívüli, elsősorban kistérségi szereplőkkel való kooperáció egyidejű erősítése lehet csak a gazdasági fejlődés alapja;
- szelektív üzemtelepítési politika támogatása elsősorban monetáris eszközökkel, projektekkel, a beruházások támogatásban a direkt elemek helyett fokozatosan a K+F, a marketingmunka közösségi támogatására kell fordítani az erőforrásokat, a figyelmet (fejlesztésekhez kapcsolódó adókedvezmények, integrált városkommunikáció, „segítő hivatal”)
- innovatív képzési politika megvalósítása;
- „külső kapcsolatok”, városdiplomácia a külső befektetői, partneri érdeklődés, együttműködés ápolása, fejlesztése.

A gazdaságfejlesztési program lényege tehát, hogy hosszú távon csak erős innovációs verseny segít ki a zsákutcából, ahol a tudatos gazdaságfejlesztés célirányosan szelektív, de nem alkalmaz szigetmegoldásokat, hanem a támogatási eszközrendszerrel folyamatirányítást végez.

7.3. Az „Újfehértó – hagyomány és újszerűség” program a kulturális-turisztikai megújulás programja, amely a város hagyományainak ápolása mellett újszerű attrakciókkal biztosít kitérési lehetőséget a terciér szektorban, javítva a város kulturális versenyképességét, bővítve a foglalkoztatási lehetőségeket.

A stratégiai programcsomag célja – a kultúra korszerű felfogásából kiindulóan, napjaink nemzetközi és hazai tendenciáit figyelembe véve – a város kulturális értékeinek és hagyományainak őrzése, az új értékek létrehozásának segítése, a kultúrához, a kulturális szolgáltatásokhoz való hozzájutásban az esélyegyenlőség biztosítása a műveltség, a közösségi magatartás, a szórakozás, valamint a gazdasági teljesítmény, turizmus fejlesztése érdekében; hozzájárulni ezáltal Újfehértó város újrapozicionálásához, a kultúra városépítő jelentőségének

kibontakoztatásán belül a belső identitásépítés és a külső turisztikai vonzerő kialakításához, fejlesztéséhez. **„KULTURÁLIS ÉRTÉKTEREMTÉS”**

Az értékörzés, esélyteremtés és értékteremtés céljait helyi szinten, az állampolgárok közegeiben szolgáló törekvéseket összefoglalóan fejezi ki a közművelődés. A fogalomnak a magyar társadalomban szerves hagyománya van, ami a rendszerváltás nyomán átmenetileg megkérdőjeleződött, majd az új körülményekhez igazodva él tovább. A közművelődésbe illik a közgyűjtemények és más intézmények közönségkapcsolati munkája, ám igazi színtere a közösségi tér, amire ilyen vagy olyan formában mindenhol társadalmi igény van. A közművelődés mai terei jogállás, tulajdonviszonyok és programok tekintetében is sokszínűbbek, mint a korábbi művelődési otthonok hálózati rendszere. Az autonóm művészeti intézményekhez hasonlóan, a sokszínűséggel együtt az ország egy részében kínálati piac, túlkínálat alakult ki. Másrészt viszont éppen a kulturális kínálatellátatlan városi peremkerületekben, az egyébként is hátrányos helyzetű falvakban nincs közösségi tér, illetve a meglévő intézmények nem képesek generálni, integrálni, koordinálni a civil kezdeményezéseket.

Stratégiai szempontból figyelembe kell vennünk azt a folyamatot, amely kultúra és társadalom, különösen művészet és társadalom viszonyában, az utóbbi évtizedekben végbement: a szórakoztató, más néven tömegkultúra bővülő piaci részesedést szerezve mind nagyobb teret és szerepet kap a mindennapi életben. Ezzel az irányzattal kell számolnunk a XXI. század első egy-két évtizedében is.

Megállapítható, hogy Újfehértó az elmúlt évtizedekben nem becsülte meg kulturális értékeit, kulturális téren sokkal inkább jellemezhető Újfehértó a kiaknázatlan lehetőségek városaként, mint kulturális értékközpontként. Vélhetően közrejátszott ebben az is, hogy a mindenkori városvezetés próbálta meghatározni a helyieknek, milyen kultúrára van szükségük, a civil kezdeményezések csak az utóbbi néhány évben éledtek újra. Kulturális léttér is jóformán a szocreál stílusú kulturális központ épülete, valamint a helytörténeti gyűjtemény, igényes, elsősorban a fiatalok igényeire alapozott szórakozási lehetőség nagyon korlátozott, a város első szabadidőparkját és köztéri játszóterét néhány esztendeje ugyancsak civil közreműködéssel építették meg. Nincs a városban kereskedelmi szálláshely, kevés a meleg étkezést biztosító vendéglátó egység, hiányzik egy komplex kulturális-szabadidős célokat szolgáló közösségi tér. Nem csoda hát, ha az egyébként fizetőképes kulturális kereslet a szomszédos településeket találja meg a kielégítés lehetőségét.

Újfehértó kulturális stratégiájának és operatív programjainak a meghatározásakor az alábbi fontos stratégiai célokból és beavatkozási pontokból indulhatunk ki:

- Magyarságot és európaiságot megtestesítő értékek létrehozása
- A város sajátos tárgyi, szellemi értékeinek megőrzése
- Esélyegyenlőség biztosítása
- Tudatos imázs-formálás: „Mutassuk meg kulturális értékeinket”
- A kulturális turizmus számára érdekes attrakciók, komplex termékek létrehozása
- Másutt még meg nem honosított, csak ránk jellemző projektek kidolgozása
- Tudatos kulturális marketing, PR tevékenység
- Kulturális szolgáltatások minőségének növelése
- Közművelődési infrastruktúra fejlesztése
- A civil társadalom számára a kultúra területén a szükséges anyagi és intézményi feltételek megteremtése
- Testvérvárosi kapcsolatok szerepének növelése, a partnerség erősítése a kulturális diplomácia elmélyítésével
- Prioritások alkalmazása a támogatásoknál

A fenti célok alapján úgy ítéljük meg, hogy városfejlesztési stratégiai szintre kell emelni, a programba kell illeszteni az alábbi stratégiai célokat:

- jelentős és egyedi kulturális értékek létrehozása;
- kistérségi, megyei, regionális jelentőségű kulturális-turisztikai helyek kiépítése, komplex fejlesztése
- kulturális intézmény, infrastruktúra-fejlesztés;
- kulturális és turisztikai marketing, értékek látogatóbarát bemutatása;
- kulturális teljesítmények, tehetségek támogatása, menedzselése;
- a közösségi terek, épületek kialakítása - technikai felszereltség, új kommunikációs technikák;
- esélyegyenlőség biztosítása;
- kulturális hálózati együttműködés, koordináció kialakítása a városban;
- nemzetközi kulturális kapcsolatok, együttműködés.

III. „Újfehértó – hagyomány és újszerűség” program alprogramjai

3.1. *A belvárosi kulturális és turisztikai vonzerő fejlesztése, az építészeti arculat fejlesztése, rehabilitáció*

3.2. *„A kultúra háza nyitva áll” projekt*

3.3. *Nánássy kúria rekonstrukciója –információs és képző központ szálláshely fejlesztéssel*

3.4. *„Szabadidő és rekreációs központ” projekt*

3.5. *„Partifecskék és orchideák” Ökotúra a szikes vidékén*

3.6. *„Újfehértói Fürtös” – programsorozat a magyar pálinka és szivar földjén*

3.7. *„TÁLENTUM” Tehetséggondozó- és megőrző mozgalom*

3.8. *Kulturális klaszter*
Kulturális intézmények, civil szereplők és gazdálkodó szervezetek együttműködése az értékek feltárása, őrzése és látogatóbarát bemutatása, s sikeres rendezvények érdekében

3.9. *Potenciális, indukált projektek:*
– szálláshely-kapacitás bővítések
– vendéglátó-helyek és más turisztikai szolgáltató vállalkozások beruházásai
– kulturális, szabadidő és sport rendezvények szervezése,
– kapcsolódó termelő vállalkozások beruházásai

7.4. A „Megújuló életminőség Újfehértón” program az egyének és családok saját stratégiai döntéseit, magatartásuk, életmódjuk kialakítására vonatkozó döntések meghozatalát, sikeres megvalósítását támogató közösségi programokat hivatott támogatni.

A stratégiai programcsomag célja: Újfehértó megújulásához, versenyképességének javulásához nélkülözhetetlen, hogy az itt élő emberek képesek és készek legyenek a megújulásra. Erősödni kell a saját élet és a világ megváltoztathatóságába vetett hitnek; az egyéni habitus részévé kell válnia az innovációs készségnek, a vállalkozási képességnek, a cselekvéseket ösztönző felelősségtudatnak. A mentalitásbeli és a tettekben megnyilvánuló változáshoz a feltételek tudatos megteremtése és a széleskörű meggyőzés, a jó értelemben vett divatteremtés a cél.

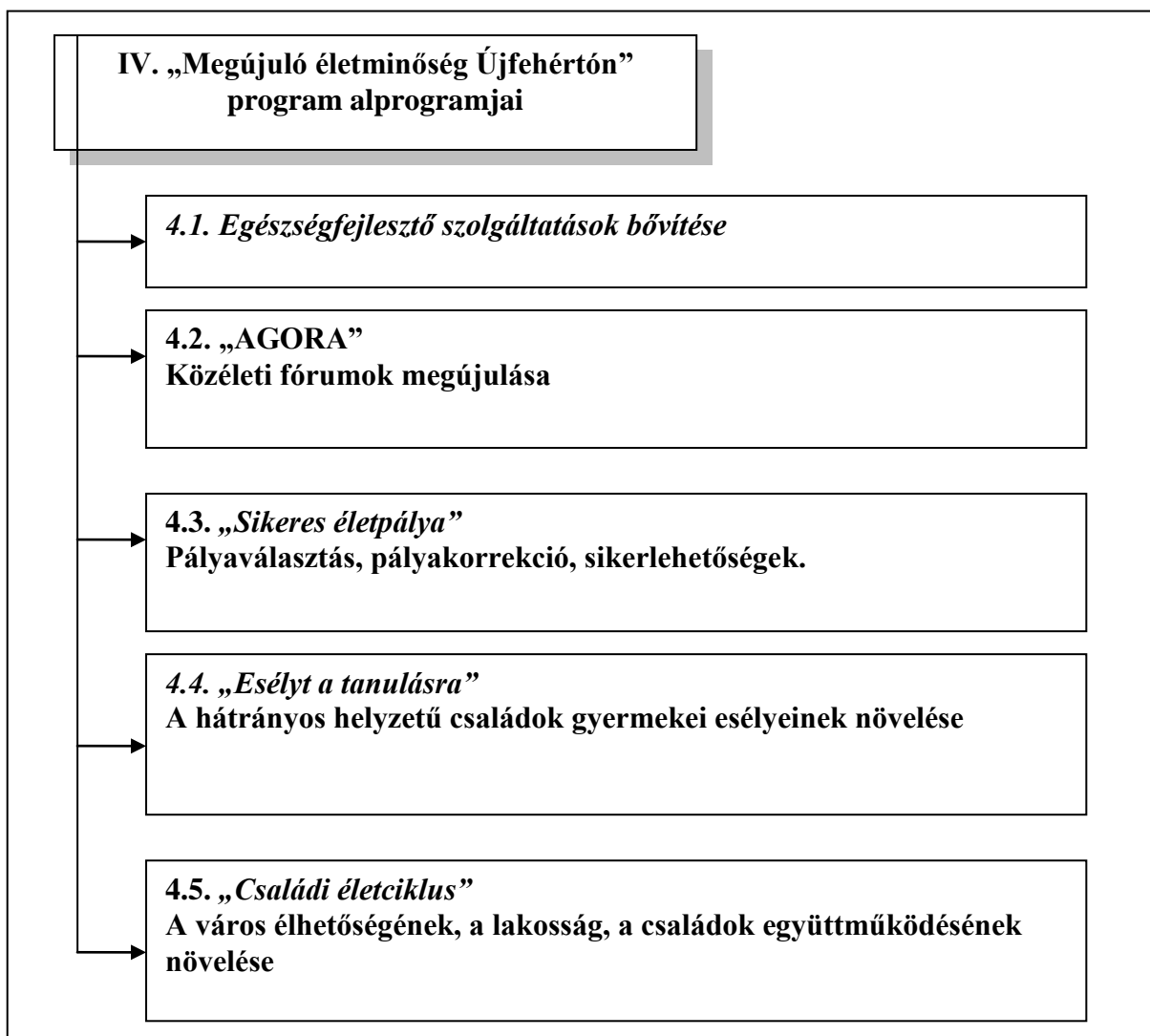
Az egyéni megújulás segítésére olyan szolgáltatási hálózat kiépítése szükséges, amely az egyéni élet minőségének javítása mellett vállalkozásélénkítő, foglalkoztatást növelő hatású és turisztikai vonzerőt is jelent. A megújulás sikerességét biztosító tanácsadó, információkat nyújtó, készségeket fejlesztő szolgáltatások mellett az egészségfejlesztés, a deviáns magatartások megelőzése, a közügyekbe bekapcsolódás új fórumainak megteremtése tartozik a programcsomaghoz.

A megújuló életminőség programjai alapvetően Újfehértó és közvetve a dél-nyírségi kistérség lakóinak életminőségét javítják, de a turizmusfejlesztés egyik vonzerejét is képezhetik. Az ideális természeti környezetben kínált egészségfejlesztő, testi és lelki megújulást nyújtó programok, valamint a pályaválasztást, pályakorrekciót segítő, vállalkozási komplex tanácsadást biztosító szolgáltatások, a helyi közügyekbe történő személyes bekapcsolódás lehetőségeit bővítő továbbá a családi élet alakítását, a terhek viselését, a konfliktusok megoldását segítő szolgáltatások iránt a piaci kereslet rohamosan növekszik.

A város sikeressége, megújulása csak úgy valósulhat meg, ha a benne élő emberek közül egyre többen lesznek sikeres, elégedett emberek. A sikeresség és elégedettség egyik fontos feltétele, hogy képessé és késszé válunk önmagunk és környezetünk életének alakítására, megváltoztatására. Ez vezethet el a mások általi megbecsüléshez, mely a legjobb megalapozója az önbecsülésnek.

Újfehértón folyamatosan zajlik az egyéni életek megújulása. A múlt század kilencvenes éveiben a gazdaság válsága, a tömeges munkanélküliség ellenére nem veszítették el a reményt az emberek, felismerték az új lehetőségeket, megtanultak alkalmazkodni a piaci viszonyokhoz és egyre inkább megtanulnak élni a társadalmi demokrácia nyújtotta lehetőségekkel. A megújulás szándéka és képessége adott, miként a városhoz való kötődés, és az, hogy itt akarnak boldogulni az itt élő emberek.

Valamennyi programcsomag közül a „megújuló életminőség” az, amelynél a lakossági együttműködés a realizálódás kulcsfontosságú feltétele. A város vezetésének a beavatkozási lehetősége itt a leginkább korlátozott, viszont éppen ezen korlátok miatt talán éppen ezen a területen kell a legintenzívebb beavatkozásra törekedni. A program realizálódásához a város irányítói a kommunikáció révén, a szükséges szolgáltatások ösztönzése és támogatása révén, továbbá az egyéni élet megújulását szolgáló meghatározott tevékenységek közhasznúságának elismerése révén járulhatnak hozzá.

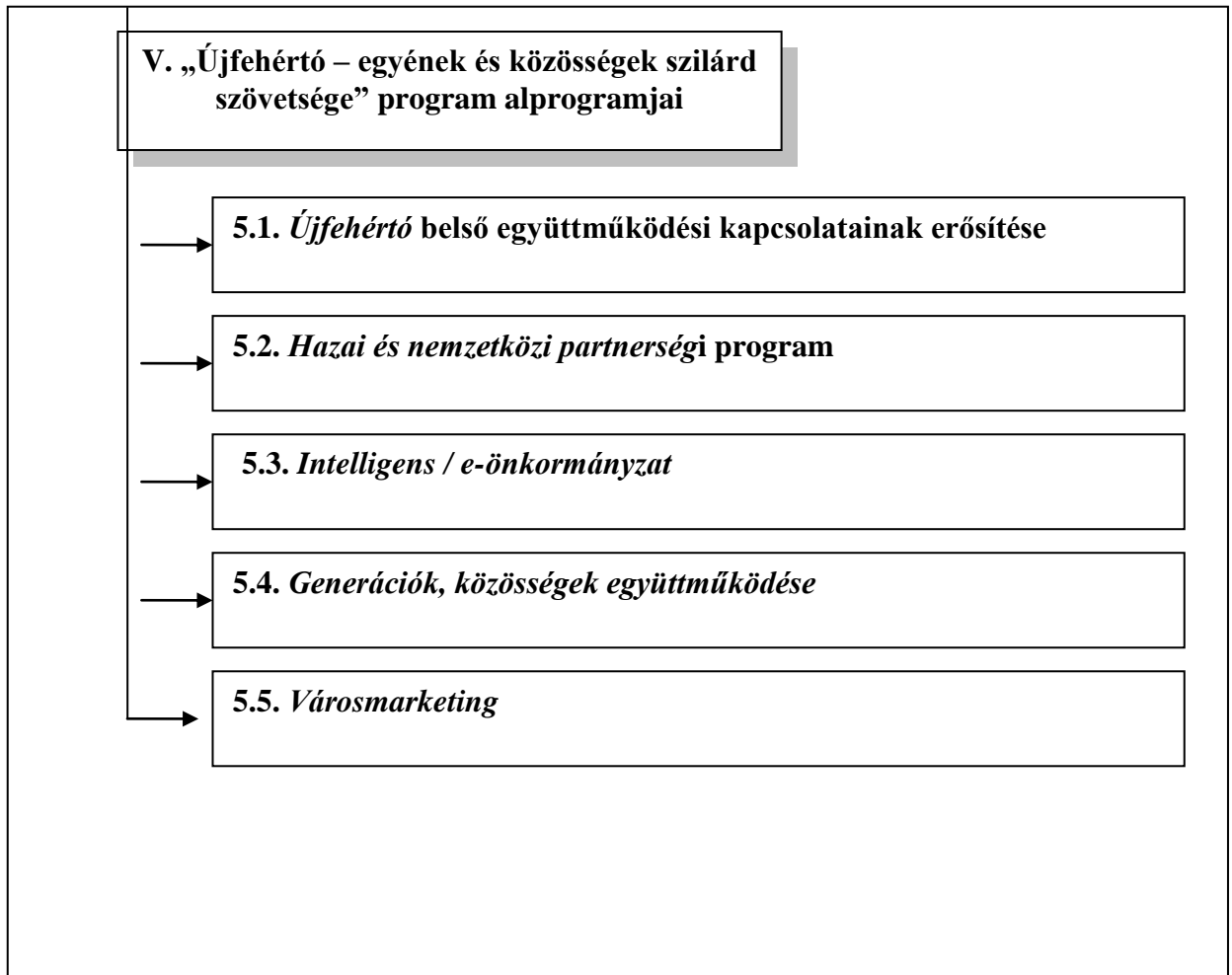
7.5. Az „Újfehértó – egyének és közösségek szilárd szövetsége” program a társadalmi, közösségi kapcsolatok, a társadalmi tőke erősítésének, kiteljesítésének programja, melyben a különböző szereplők közötti együttműködés, érdekharmozálás, kooperáció mechanizmusai jönnek létre.

A stratégiai programcsomag célja – az Újfehértón élő emberek életminőségének jobbá válása és a város versenyképességének javulása érdekében – a társadalmi kohézió erősítése, a város belső és külső kapcsolatrendszerének, a hálózati típusú kapcsolódások formáinak, technikáinak megújítása, az együttműködések eredményességének, hatékonyságának javítása, **„A KÖZÖSSÉGI JÓLÉT”** megalapozása.

A választott jövőkép eléréséhez, a kitűzött célok megvalósításához, a vállalt feladatok teljesítéséhez az információs társadalom nyújtotta lehetőségek biztosítják a sikert, az információkhoz való új viszonyulás jelenti a technológiai megújulást és a hálózati szerveződés garantálja a sikeres megvalósulást.

A fejlődés kulcskérdésévé mára az vált, hogy sikerül-e az életminőség javulását hatékonyan szolgáló módon megújítani a kapcsolati hálózatokat. A technikai változások által gerjesztetten megváltozott annak meghatározása is, hogy mi is valójában egy város, egy település lényege. Míg korábban vélekedhettünk úgy, hogy a város lényegében épületek, utcák, terek, intézmények összessége, vagy hihettük azt, hogy a város fejlődése alapvetően az ipari üzemek működésétől, netán a város vezetőinek több felső támogatást kijáró képességén múlik, mára ez a vélemény elavult. A város alapvetően a különböző kapcsolatok hálózata. Az épületek, utak, szolgáltatások hálózatain belül kiemelt fontosságúak az emberi kapcsolatok. A város élete, fejlődése mindennek előtt azon múlik, hogy elég erős-e a kohézió, azaz a kapcsolati háló, egyének és közösségek kapcsolódása, együttműködő szövetsége.

A kapcsolati hálózatok megújulásában az önkormányzat kezdeményező szerepet tölt be. A szükséges technikák és technológiák biztosítására a piaci szereplők, az újfehértói vállalkozások bevonásával kerül sor. A hálózat működése alapvetően a város lakóinak, a civileknek az együttműködésre épül.

Az 5 stratégiai program törekvései, prioritásai keretét, szakmai kritériumokat adnak ahhoz, hogy helyesen válasszuk ki azon városfejlesztési alprogramokat, projekteket, melyek leginkább szolgálják a kitűzött célok elérését. A stratégiai programcsomagok keretén belül megfogalmaztunk egy olyan alprogram-, projekt-kombinációt, melyek a kitűzött célok elérését szolgálják. Az egyes konkrét projektek mellett ugyanakkor minden program együttműködési kereteket, mechanizmusokat épít fel a stratégiai elvek mentén születő további projektek, kezdeményezések számára. Ezáltal a városfejlesztési stratégia további konkrét projektek vonatkozásában nyitottá válik, be tud, be akar fogadni minden olyan önálló kezdeményezést, mely a városfejlesztés kitűzött céljainak hatékony elérését szolgálja. A stratégiai programok integráltságra törekszenek, nem a funkcionális stratégiák összeillesztései, de lehetőséget, keretet jelentenek azok megvalósulásának segítésére, azaz nem helyettesítik, hanem megerősítik a funkcionális programokat. A városfejlesztési stratégia újragondolásra, illeszkedésre, kiegészítésre készítheti a funkcionális stratégiák gazdáit, különösen az együttműködési, kapcsolódási lehetőségek kihasználására.

Összegző megállapítások a stratégiai programokról

A stratégia a város és lakói kompetenciáira, kiemelt készségeire építve tervezi közösségi koordinációjú 5 programját, amelyekben konkrét, hierarchiába rendezett célok elérését, realizálását jelentő fejlesztések jelennek meg, növelik, javítják a város teljesítményét, kommunikációját. Ezen teljesítmény és vele összhangban álló kommunikáció eredménye egy pozitívabb város-imázs, mint az Újfehértó számára fontos célcsoportok döntéseinek meghatározója. A programok közvetlenül is hatnak, teljesítik a célcsoport-elvárásokat, azt eredményezik, hogy pozitív célcsoport-döntések révén elérjük a város fejlesztése alapvető célját, az életminőség javulását is. A stratégiai programok, s az egyes alprogramok, projektek integráltan, de jól meghatározható módon szolgálják a városfejlesztés alapvető céljait.

Az egyes stratégiai programok, az alprogramok és közösségi kezdeményezésű akciók közvetlen céljait, az érintett célcsoportok körét, azok tartalmát, indoklását, indikátorait és várható hatásait, a megvalósítás ütemezését, annak várható költségeit, a finanszírozás várható forrásait, a realizálásban közreműködők körét, valamint a realizálás módját külön tervezési lapok foglalták össze. Kiemelendő, hogy az elkészített tervezési lapok csupán a közösségi, a város vezetése, önkormányzata által kezdeményezett, koordinált projektekről szólnak, de természetesen számos további önálló, vállalkozói, civil szervezeti akciót indukálnak, amelyek szintén a megfogalmazott térségfejlesztési célokat szolgálják, közvetett támogatásuk szintén közösségi teendő.

Minden fejlesztési stratégia megítélésének kritériuma, hogy miként felel meg a fenntarthatósági értékrendnek, annak az értékrendnek, mely egy szerves fejlődésre irányuló stratégia esetén természetes törekvés. Már a stratégia készítésének alapelvei között is hangsúlyoztuk, hogy minden egyes stratégiai programcsomag, alprogram és projekt egyenként kell, hogy megfeleljen a fenntarthatósági kritériumoknak. Ezen megfeleltetés a későbbiekben készülő konkrét megvalósíthatósági tanulmányok kritériuma.

A stratégia egésze szemléletében, programjavaslataiban is igyekszik követni ezt az alapelvet. A konkrét környezeti elemzést részben megismételve, felhasználta a városról készült korábbi kutatások, mérések eredményeit. A stratégia céljaiban, programjaiban kitért:

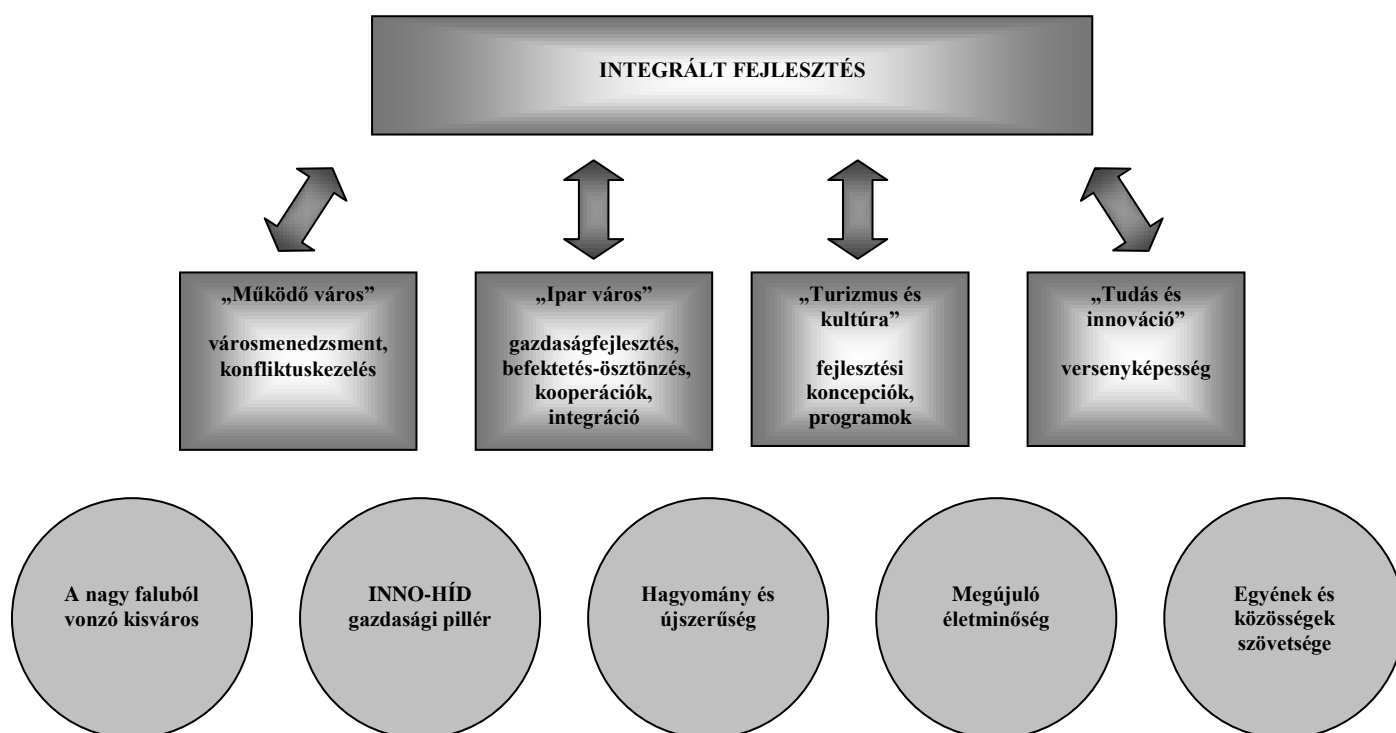
- a feltételes megújuló környezeti elemek megőrzésére, javítására,
- a természeti erőforrások igénybevételének korlátaira,
- a hulladékok csökkentésének, az újrahasznosítás kérdésének a megoldására,

- a természeti, biológiai sokféleség megőrzésének fontosságára,
- az építészeti, táji kulturális értékek fennmaradásának biztosítására,
- a környezethez alkalmazkodó fogyasztói és termelői minták, értékek megőrzésére,
- az életmódváltás fontosságára, a fenntarthatóság elvének tiszteletben tartására.

A programleírások bemutatják azon indukciós hatást, amellyel a közösségi programokhoz való vállalkozói, civil kapcsolódási lehetőségek jelentik a helyi együttműködés bázisát, mely az Európai Unió egyik alapelve, a pályázatok meghatározó szemléleti, gyakorlati elvárása.

8. A realizálási stratégia

Összefoglalóan elmondható, hogy az integrált szemléletű megközelítést a fenti programok kiválóan támogatják:

Mérlegelve a városfejlesztési stratégia integrált jellegét, a realizálási folyamat összetettségét, más hazai és külföldi városok városfejlesztési gyakorlatát, különös tekintettel a pályázati rendszerek és mechanizmusok sajátosságaira, javasoljuk egy menedzselő, szolgáltató önálló szervezet létrehozását, megfontolandó ennek központként, irodaként, esetlegesen önkormányzati alapítású non-profit gazdasági szervezatként történő definiálása.

Ezen szervezet feladatkörét az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- általánosan: feladata a városfejlesztési stratégia realizálási folyamatának, a stratégiai programcsomagok, projektek megvalósításának menedzselése, koordinálása szoros együttműködésben az abban érintett szervezetekkel, intézményekkel, a realizálási tapasztalatok alapján a városfejlesztési stratégia „karbantartásának”, szükség szerinti kiegészítésének kezdeményezése.
- részleteiben:
  - = a stratégia realizálását segítő információs, elemző és döntéstámogató rendszer kialakítása és működtetése,
    - ⇒ szükséges kutatások, elemzések végzése/végeztetése,
    - ⇒ folyamatos „figyelő-rendszer” működtetése,
    - ⇒ szakmai adatbázisok létrehozása, fejlesztése,
    - ⇒ döntéstámogató szakértői rendszerek kialakítása,
  - = stratégiai program-menedzserek révén az egyes stratégiai nyálábok realizálásának koordinatív irányítása,
    - ⇒ a stratégiai programcsomag realizálásában érintettek közötti koordináció,
    - ⇒ további projekt-generálás,
    - ⇒ részletes megvalósíthatósági vizsgálatok végzése,
  - = az alprogramok, projektek megvalósítását szervező állandó vagy időszakos operatív szakmai csoportok, teamek létrehozása és munkájának irányítása,
    - ⇒ megvalósíthatósági tanulmányok készítése, készíttetése,
    - ⇒ regionális, országos és európai uniós nemzetközi pályázatok készítése,
    - ⇒ a projektek, programok megvalósítására vonatkozó közgyűlési döntések koordinatív előkészítése,
    - ⇒ a projektek realizálásában az önkormányzat, s intézményei részvételének koordinálása, nyomon követése,
  - = operatív munkakapcsolat tartása regionális, országos és európai uniós területfejlesztési hatóságokkal, ügynökségekkel, a partner-városok és szakmai partner-intézmények szervezeteivel,
  - = a városfejlesztési stratégiához és realizálásához kapcsolódó kommunikációs, városmarketingi operatív feladatok szervezése, koordinálása,
  - = a városfejlesztési stratégia monitoring rendszerének kialakítása működtetése,
  - = rendszeres tájékoztatás, beszámolás a város vezetésé, közgyűlése és a város közvéleménye felé.

Nincs szükség nagy szervezet létrehozására. A szervezet jelentős részben felállítható a Városházán jelenleg is városfejlesztési területen, kapcsolódó szakmai részterületen tevékenykedő munkatársakból.

Nincs szükség kényszerűen arra, hogy az „alap-funkciókon” túl, minden résztvevőnek felelős munkatárs a szervezet állandó tagja legyen. Célszerű alkalmazni a program és projekt-teamek esetében például az állandó szervezeti helyről történő időleges, a projekt idejére a szervezetből történő kiemelésnek, a külső szakértők megbízásának gyakorlatát, azaz nem egy merev, hanem egy rugalmas feladat-orientált szervezet, szervezeti működés kialakítása kívánatos.

A városfejlesztési stratégiák, programok annyit érnek amennyi azokból megvalósul. A nemzetközi és hazai tapasztalatok azt mutatják, hogy a stratégiák többségének a realizálás gyenge pontja.

A stratégia végrehajtása során számtalan konfliktus keletkezik. E konfliktusok jellege négy nagy csoportba sorolható:

- célkonfliktusok, amelyek abból erednek, hogy az egyes törekvések eltérően érintik például a politikai pártokat, szakmai szervezeteket, egyes lakossági rétegeket, s ebből eredően feszültségek, viták keletkeznek a realizálási folyamatban is, melyek passzív vagy különböző mértékekben aktív ellenállást eredményeznek;
- az elvárások, a siker mértékének meghatározásában jelentkező konfliktusok, amelyeknek lényege, hogy a meghatározó vezetői személyiségek, szervezetek eltérően ítélik meg az elérhető sikerhatásokat, más-más elvárást fogalmaznak meg a végrehajtó apparátus, intézmények számára;
- a megvalósítás módjára vonatkozó konfliktusok, amelyek az eltérő személyiségjegyekből, szakmai kvalifikációs különbségekből erednek
- kulturális konfliktusok, amelyek az egyes célok elérését biztosító megoldások szemléleti különbségeiből erednek

E konfliktusok feloldására számos lehetőség kínálkozik az egyes szereplők, illetve a stratégia megvalósítását vezetők részéről egyaránt, úgymint a meggyőzés, kompromisszum kialakítása esetleg közvetítő segítségével, koordináció, viták-érdekérvényesítő csaták a döntéshozóknál, illetve képzés révén.

A célok megfogalmazása, a stratégia specifikálása, azaz a különböző eszközök alkalmazási kombinációjának kialakítása során a siker érdekében történő szervezeti és kulturális alkalmazkodás folyamatát kell megvalósítani. A realizálási stratégia három fontos

elemet kell, hogy tartalmazzon, biztosítson:

- kommunikációs program – a város vezetésének készült stratégia széles szakmai és lakossági rétegekhez szóló üzeneteinek megfogalmazása, eljuttatása a stratégia megismerése, megértése, elfogadása és a vele való azonosulás elérése érdekében,
- szervezeti megvalósítás, menedzsment feltételek biztosítása,
- pénzügyi, finanszírozási feltételek megteremtése.

A fejlesztési programok tervezési lapjai

1. Program 1.1.-1.8. alprogramok tervezési lapja

Alprogram:	1.1. Szabályozott belváros
Elérendő célok:	A belváros rehabilitációja.
Projekt leírása, indoklása:	- A belváros rehabilitációjára készült javaslatot részben a turisztikai célú fejlesztések programjai között ismertettük, részben a jelen stratégiai program fenti részében, mint projekt kivonatokat mutattuk be. A bemutatott, a rehabilitációt komplexszé formáló fejlesztési javaslatokat ki kell dolgozni. A tervezési és realizálási folyamatot a szabályozott belváros elvei alapján kell részletezni. A zöldterületek növelése, egymással való összekapcsolása, a közterek fejlesztése, az épületek funkcionális és esztétikai felújítása is a program részét képezi, melynek tervezése, ütemezése az előkészítő szakasz, a 2007-2008 évek feladata.
Projekt, intézkedés:	1.2. Közlekedéskorszerűsítés, belső úthálózat fejlesztése
Elérendő célok:	A közlekedéspolitikai és a közlekedés fejlesztése járuljon hozzá a város gazdaságának dinamikus fejlődéséhez, a városi területek arányos fejlesztéséhez, a magán és tömegközlekedés feltételeinek megteremtéséhez, az áruszállítás városközpontot nem terhelő megoldásához.
Projekt leírása, indoklása:	Mivel Újfehértó szilárd útburkolattal történő ellátottsági szintje igen alacsony, a meglévő szilárd burkolatú utak állaga is sok kívánnivalót hagy maga után, a város feladatai e téren sokrétűek: - meglévő állami kezelésű utak folyamatos karbantartásának, fejlesztésének „kiharcolása” a kapcsolati rendszer kihasználásával, szakmai érvek bemutatásával. - önkormányzati szilárd burkolatú utak felújításához rendelkezésre álló források ésszerű felhasználása, forráskoordinálás elérhető pályázati források, illetve lakossági, vállalkozási erő bevonásával - utak, kerékpárutak, járdák terveztetése, mivel ilyen tervek nagyon korlátozott mértékben állnak rendelkezésre, ezek hiányában a külső forrásszerzés lehetősége is kizárt. - Elsődlegesen járdák, kerékpárutak megépítésének szorgalmazása szilárd burkolattal el nem látott utcákon, hogy legalább a gyalogos közlekedésben minőségi elmozdulást lehessen elérni. - Amennyiben lakossági kezdeményezésre útalapok épülnek, gondoskodni kell azok mielőbbi valamilyen technológiai megoldással történő lezárásáról, hogy hosszabbtávú megoldást sikerüljön elérni. - Mielőbb törekedni kell a súlyponti, tehermentesítő

	utak megépítésére

Projekt, intézkedés:	1.3. Gazdasági területek kialakítása, bővítése, rendezése
Elérendő célok:	A várhatóan növekvő érdeklődés okán új, zöldmezős gazdasági területeket kell kialakítani a befektetők fogadására
Projekt leírása, indoklása:	Nem szennyező ipari gazdasági területek kialakítása lehetséges: A déli iparterületbe újabb, akár nem önkormányzati tulajdonú területek bevonásával, az északi iparterület belakása.
Projekt, intézkedés:	1.4. Zöldterületi rendszer, környezetbiztonsági fejlesztések
Elérendő célok:	A zöldfelületi rendszerek hiányzó elemeinek kiegészítése, összefüggő rendszerré fejlesztése és a település természeti értékeinek védelme
Projekt leírása, indoklása:	A projekt realizálása keretében: – rehabilitálni kell a csatornamedreket, zöldfelületeken sétányokat, kerékpárutakat kell kialakítani; – a város „névadóját” felidézve a mélyebb fekvésű területeken kisebb nagyobb vízfelületek sokaságát kell kialakítani, hogy Újfehértó a kis tavak városa lehessen – bővíteni kell a belterületi zöldfelületet; – fokozottan védeni kell a zöldfelületi rendszer botanikai értékű területeit; – fokozottan védeni kell a parktöredékeket.
Projekt, intézkedés:	1.5. Telekválaszték, kertvárosi telkek kínálata
Elérendő célok:	Újfehértó várható távlati népességszám bővüléséből és az igényszintek változásából eredő minőségi lakáshiány telekigényének kielégítése.
Projekt leírása, indoklása:	A feladat új lakóterületek kijelölése elsősorban az úgynevezett Hadházi-kert ingatlanain meglévő építési tilalom felszabadításával, illetve a város északi, Nyíregyházához közelebb eső részén lakóparkszerű építési terület kialakításával. Komplex rehabilitációt kell előirányozni a belvárosban, az építési szokások megváltozásával.
Projekt, intézkedés:	1.6. Értékek (épített, táj és természeti értékek, környezet) védelme
Elérendő célok:	Cél a város értékes építészeti jellegzetességeinek megőrzése, a város építészeti karakterjegyeinek megtartása, élővé tétele, az előnytelen városképi jellegzetességek fokozatos felszámolása.
Projekt leírása, indoklása:	- Értékvédelmi szempontok érvényesítése mellett kell a rehabilitációt, fejlesztést megtervezni: - Építészeti és természeti értékek helyi védelem alá vonása - Táj és természeti értékek védelme kapcsán kiemelt feladat a természeti területek, a tájképvédelmi szempontból érzékeny területek beépítés-mentes megőrzése. - A környezetvédelmi jellegű fejlesztéseknél a védősávok,

	védőterületek betartása, a környezetvédelmi zónák tiszteletben tartása, bizonyos rehabilitációs, hulladékkezelési (rekultivációs) beruházások szükségesek.
Projekt, intézkedés:	1.7. Közművek-, táv- és hírközlés-, info-kommunikációs infrastruktúra fejlesztés
Elérendő célok:	Cél a közműfejlesztések városképi, táj- és környezetvédelmi szempontoknak megfelelő építése, rekonstrukciója, összhangban a városfejlesztési elképzelésekkel.
Projekt leírása, indoklása:	- A távközlés infrastruktúrájának továbbépítése csak kábeles vezetékhalózat létesítésével lehetséges, a magas létesítmények telepítése a tájképvédelmi követelmények teljesülése esetén valósítható meg. - Az ivóvízellátás fejlesztés szükséges az el nem látott, elsősorban új lakóterületeken Folytatni kell a szennyvízcsatorna hálózat rekonstrukcióját, bővítését, támogatási lehetőségek függvényében!!! - A villamosenergia-ellátás fejlesztés a városképi igényekhez igazodóan történhet.
Projekt, intézkedés:	1.8. Városi tömegközlekedés fejlesztése
Elérendő célok:	Újfehértó város tömegközlekedésének lakossági igényeket kielégítő fejlesztése
Projekt leírása, indoklása:	- Megyeszékhelyek (Debrecen, Nyíregyháza) és a környező települések helyközi autóbusszal történő elérésének javítása, ezen közlekedési eszközök menetrendjéhez igazított helyi járatú autóbussz-közlekedés kialakítása - Helyi autóbussz-közlekedés vonalhálózatának és járatsűrűségének javítása - Korszerű járműpark beszerzése, járműcsere - Igényes, a városképet javító fedett autóbuszvárók elhelyezése - Széleskörű, pontos menetrendi tájékoztatás

2. Program 2.1. alprogram tervezési lapja

Alprogram:	2.1. KKV integrációs központ
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre	A projekt a város kis- és középvállalkozásait célozza meg.
Elérendő célok:	A város kis- és középvállalkozási versenyképességi feltételeinek javítása, annak érdekében, hogy az üzleti együttműködési hálózatokká alakult piacokon könnyebben megtalálják a kapcsolódás, az integrálódás lehetőségeit.
Leírása, indoklása:	A projekt céljának megfelelően a KKV integrációs központ olyan szakmai információs és tanácsadási, valamint közvetlen, vállalkozásokat segítő szolgáltatásokat nyújt, amelyek – segítik az üzleti, beszállítói lehetőségek megtalálását piackutatás, adott ágazat és szereplőinek feltérképezése révén; – segítik az üzleti kapcsolatok létrejöttét, közvetítői tevékenységet vállalnak; – a KKV-k számára folyamatos vezetői tanácsadást nyújtanak, vállalkozássegítő szervezetek, kamarák stb helyi partnereként folyamatosan információkkal látják el a KKV-kat – segítik az új vállalkozás létrehozását, hatósági ügyintézését, kommunikációs tevékenységét, valamint a kapcsolatok építését tudományos, szakmai szervezetek irányába; – az infrastruktúra függvényében hordozhatnak inkubációs jelleget is; – segítik a vállalkozások kooperációképességének, együttműködési gyakorlatának kialakulását, áthidalják a kezdeti kooperációk feszültségeit, konfliktusait szervező, közvetítő tevékenységgel. Az integrációs központ létrehozatalát az a közösségi érdek motiválja, amely szerint egy város, a város lakossága alapvető gazdasági jóléti feltétele, hogy a helyi KKV-k megerősödjenek, javítva a jövedelemtermelés, a foglalkoztatottság mutatóit. Az EU-tagságunk révén tovább éleződő versenyben jelentős mértékben megnőtt a KKV-k, különösen a középvállalkozások veszélyeztetettsége, egyúttal a helyben szolgáltató, értékesítő mikro- és kisvállalkozások felé is hatékonysági, együttműködési kihívás jelentkezik, amelynek csak bizonyos közösségi szakmai, tanácsadói esetleg pénzügyi támogatással képesek.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel	A KKV integrációs központ alapvetően a gazdasági jólét növelését szolgálja, de sikere hozzájárul a kohéziós célok eléréséhez, a vállalkozások korszerűsödésével a környezeti értékek védelméhez, a vállalkozások ismereteinek, készségeinek fejlesztésével a tudásalapú fejlődéshez.
Kompetencia és környezeti hatások:	Vállalkozói készség, információs technológia, együttműködés, esélyegyenlőség, biztonság, kommunikációképesség.
Megítélési szempontok, kritériumok:	Gazdasági hatások, érintett KKV-k köre. A létrejövő infrastruktúra és szolgáltatások minősége.
Output indikátorok, várható eredmények	Integrációs központi infrastruktúra létrejötte. A nyújtott szolgáltatások köre, színvonala. Az igénybevett szolgáltatások mennyisége. Támogatott KKV-k száma. A KKV-k sikerességének alakulása.

Időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja):	A projekt előkészítése a 2007-2008 években egyrészt a helyszín, az infrastruktúra-fejlesztés tervezése, másrészt a szolgáltatást nyújtók (személyek, szervezetek) megnyerése vonatkozásában. Lehetséges helyszín: pl.: Kodály Zoltán utca, a jelenlegi hatósági-okmányügyi iroda átalakítása, vagy az ingatlanon új épület(rész) építése, vagy a helyi ipartestülettel, meglévő ingatlanuk átalakításával, fejlesztésével. A költségek három fázisban jelentkeznek: – előkészítés, tervezés mintegy 3-5 MFt; – beruházás mintegy 20-40 MFt más beruházási, fejlesztési projekthez kapcsolódóan; – a működés támogatása, hiszen csak közép távon válhat az integrációs-központ önfenntartóvá, amikor a sikeresé váló KKV-k nagyobb mértékben ellentételezni tudják a szolgáltatásokat (3-5 Mft/év)
A megvalósítás tervezett forrásai:	Előkészítés helyi közösségi forrásokból, a megvalósítás hazai regionális, országos pályázatokból, ÉA-ROP 5.1.2, NFTIL., vállalkozásfejlesztés stratégiai lánc,
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege:	Együttműködés a Kereskedelmi és Iparkamarával, szakmai szövetségekkel, vállalkozásfejlesztési központokkal, tanácsadói szolgáltatókkal.

2. Program 2.2. alprogram tervezési lapja

Alprogram:	2.2. GAZDÁK HÁZA
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre:	Helyi mezőgazdasági vállalkozások, és olyan helyi társadalmi szereplők, akik mezőgazdasági-élelmiszeripari termékeket használnak fel tevékenységük során
Elérendő célok:	Mezőgazdasági szereplők erősítése és élelmiszergazdasági vertikumépítés Újfehértón Az érintett résztvevők együttműködésével erős, versenyképes helyi mezőgazdaság termelés biztosítása, a mezőgazdasági termékek feldolgozottsági színvonalának növelése, élelmiszeripari vállalkozások tevékenységének diverzifikálása és erősítése, információáramlás gyorsítása, szervezetépítés, agrár-érdekképviselet.
Leírása, indoklása:	Az alprogram indoka, hogy Újfehértó gazdasági életében még ma is meghatározó a mezőgazdasági termelés mind a termékkibocsátás volumenét, mind az ágazatban foglalkoztatottak számát tekintve. A mezőgazdasági termelők szervezettsége azonban esetleges, nem alakultak ki termékpályák, nem jellemzőek az erőforrások egyesítésének céljával létrejövő együttműködések. Az alaptermelés és a magas feldolgozottsági szintet jelentő végfelhasználás között hatalmas helyi vertikális űr van. A program célja új szervezeti keretek létrehozása, az információáramlás segítése, termelési-integrációs kapcsolatok segítése önkormányzati részvétellel, gazdasági társaság alapításával. Sok tekintetben hasonlít az alprogram a KKV integrációs központ alprojekthez, azonban az ágazat sajátos helyzete, illetve helyi gazdasági súlya miatt indokolt önálló alprojektként történő kezelése. Elemi: – a projekt megvalósításának előkészítése, szakmai szervezés, a közös vállalkozás keresleti oldalának felkutatása, szerződések előkészítése; – az alkalmas ingatlan kiválasztása, szükséges átalakítása; – munkatársak, közreműködők kiválasztása; – együttműködő partnerek kiválasztása – gazdasági társaság alapítása A mintaprojekt feladata további hasonló kezdeményezések indításának elősegítése.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel	A mintaprojekt megvalósítására a város olyan részében kerüljön sor, ahol a közvetlen foglalkoztatási funkció mellett, az info-kommunikációs műveltség elterjesztésével, bővítésével, a munkavállalói esélyek növelésére, az esélyegyenlőség javítására van lehetőség. Ennek következtében a projekt része az 1., a 4. és az 5. stratégiai nyáláboknak is.
Kompetencia és környezeti hatások:	Szervezettség, helyi erők együttműködése, jövedelembiztonság növelése.

Megítélési szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre Output indikátorok, várható eredmények:	Konkrét beruházás gazdaságossága, hatékonysága. Foglalkoztatási hatás, hozzáadott-érték termelő képesség
Időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja):	1. szakasz: kezdeményezés meghirdetése, előkészítés, partnerek kiválasztása, ingatlan kijelölése(pl. jelenlegi civil ház) 2. szakasz: a megvalósítás a tervezési időszakra esik. Épület átalakítása, informatikai bővítés, cégalapítás A tervezés és megvalósítás projektjének költségét, mintegy 20 MFt-ra becsüljük.
A megvalósítás tervezett forrásai:	Megvalósítás mezőgazdasági és vidékfejlesztési források bevonásával.
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege:	Mezőgazdasági vállalkozások, agrárkamara, mg. irányító hatóság, MVH, önkormányzat.

2. Program 2.3. alprogram tervezési lapja

Alprogram:	2.3. Megújuló, alternatív energiák részarányának növelése
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre:	A város közösségi intézményei, lakóközösségei, kis- és középvállalkozásai, ahol racionális és reális lehetőséget jelenthet az új, alternatív energiaforrások használata.
Elérendő célok:	A hagyományos, kimerülő, relatíve drága energiaforrások kiváltása, az energiafelhasználás hatékonyságának javítása, a város környezeti terhelésének csökkentése.
Leírása, indoklása:	A projekt célja, hogy szakmai kutatásokkal, mérésekkel, fejlesztési megoldások kidolgozásával feltárja az alternatív energiaforrások (szél, nap, biomassza, víz, földhő) hasznosításának lehetőségeit, kidolgozza annak stratégiai és konkrét megvalósíthatósági háttér tanulmányait együttműködve a lehetséges megvalósítói intézményi, vállalkozói, lakóközösségek és szakmai, civil szervezeti képviselőkkel. Cél, hogy a 2010-ig országosan kitűzött – a teljes energia-felhasználásban 7,2 %-os, a villamosenergiában a 3,6%-os – súlyt Újfehértón is arányosan realizáljuk, azaz érezhetően jelenjenek meg ezen új megoldások. Az alprogram elemei, közösségi szerepvállalás: – tervezési, előkészítő kutatások elemzések készítése az egész városra kiterjedően; – konkrét fejlesztési projektek kidolgozása közösségi intézmények számára; – pályázati és saját források egyesítése a megvalósításokban.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel	Az alprogram a gazdasági, hosszú távú racionalizálási hatásai mellett jelentős mértékben hozzájárul az egészség- és környezetvédelmi célok eléréséhez, a lakóközösségi, civil szervezeti együttműködésekkel a kohézió, az identitás erősítéséhez, a szakmai technológiai fejlesztések révén a tudásbázis, az ismeretek növeléséhez.
Kompetencia és környezeti hatások:	Infrastruktúra, biztonság, innováció-készség, tudásszint, kooperáció-készség, városmenedzsment-szolgáltatások erősödése; környezeti terheltség csökkenése.
Megítélési szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre:	A városra vonatkozó stratégiai, területkijelölő anyagok szakmai helyessége. Közvetlen és közvetett, illetve hosszú és rövid távú hatások (gazdaságossági, környezeti, biztonsági stb.) elemzése, megalapozottsága. Fenntarthatósági kritériumnak való megfelelés.
Output indikátorok, várható eredmények:	Az alternatív energiafelhasználási lehetőségek városszintű kidolgozottságának mértéke. Megvalósuló alkalmazások száma. Az alternatív energia-felhasználás részaránya.
Időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja):	2007-2013; költségigénye: 150-200 MFt. Középületek nyílászáró cseréje, utólagos hőszigetelése. Az alternatív fűtési módok, energiaszolgáltatási módok megvalósításánál célszerű külső befektetők bevonása, ezzel elkerülhető a közvetlen önkormányzati fejlesztési forrásigény, mivel a beruházás „megfizetése” szolgáltatási díjakban

	megoldható.
A megvalósítás tervezett forrásai:	Mind a tervezési, mind a realizálási szakaszban helyi közösségi, regionális-, országos- és nemzetközi pályázati valamint energia-szolgáltató és felhasználó vállalkozói források egyesítendőek
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege:	Az önkormányzatnak szakmai előkészítést támogató, koordináló feladata mellett saját intézményei, vállalkozásai vonatkozásában közvetlen projekt-gazdai szerepet is be kell töltenie; míg a szakmai és a civil szervezetek az előkészítésben, kontrollban jelennek meg; a vállalkozások, a lakóközösségek pedig a konkrét beruházási projektek megvalósításában.

2. Program 2.4. alprogram tervezési lapja

Alprogram:	2.4. Integrált hulladékgazdálkodás rendszerének kiépítése, fejlesztése
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre:	Az alprogram a lakosságot, a teljes intézményi és vállalkozói kört érinti, továbbá mindazokat, akik a településen rövidebb-hosszabb ideig tartózkodnak, ennek következtében valamilyen mértékben hulladékot „termelnek”.
Elérendő célok:	A hulladékprobléma tudatosításával, a környezettudatosság szemlélet erősítésével a szelektív hulladékgyűjtés, a hulladékok újrafelhasználási részarányának jelentős növelése, az erre épülő ipai- és szolgáltatási vállalkozói tevékenységek erősítése.
Leírása, indoklása	Az alprogram szemléletformálást, mindenkire kiterjedő cselekvő magatartást, vállalkozásösztönzést és gazdaságfejlesztést egyaránt magába foglal. Meghatározó elemei a következők. – A szelektív hulladékgyűjtés általánossá tétele a városban, mind a lakosság, mind pedig a szervezetek vonatkozásában. – A szelektív gyűjtésre vonatkozóan az újrahasznosítási technológiák fejlesztése, erre épülő vállalkozások erősítése, az ún. környezetvédelmi ipar elemeinek kiszélesítése a városban. – A lakosság, a szervezetek környezettudatos fogyasztásának, működési magatartásának szemléleti formálása az oktatástól, a szakmai ismeretátadáson át az intenzív kommunikációs, PR tevékenységig. Az alprogram tudatos hulladékgazdálkodási program eszerint jelentősen csökkenteni kell a hulladék termelését, a deponálási arányt, illetve a zárt láncú gazdálkodásra törekedve növelni kell az újrafelhasználás mértékét.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel	Az alprogram szinergikus, hiszen a gazdaságfejlesztést, a környezeti értékek védelmének kultúráját, szemléletét erősíti; ismeretet bővít; a szelektív gyűjtés révén a közösségek kohézióját, identitástudatát erősíti; a város iránti szeretetet a környezeti tisztasága megőrzése révén is kifejezhetővé teszi. Mindezekon keresztül szorosan kapcsolódik más stratégiai programhoz, alprogramhoz.
Kompetencia és környezeti hatások:	Városkép, infrastruktúra, környezeti biztonság, városmenedzsment és szolgáltatások, városidentitás- lokálpatriotizmus, együttműködés, innováció-képesség és vállalkozói készségek, tudásszint és szemlélet formálása.
Megítélési szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre:	Szelektív gyűjtési módszerek működési és gazdaságossági megalapozottsága. Technológiafejlesztési és beruházási projektek gazdaságossága, piacképessége. Közvetlen és közvetett – hosszú és rövid távú hatások (gazdaságossági, környezeti, biztonsági, kohéziós stb.) elemzése, megalapozottsága. Kommunikációs és képzési programok szakmai alkalmassága.

Output indikátorok, várható eredmények:	Szelektív hulladékgyűjtési szigetek számának növekedése. Ingatlanon belüli szelektív gyűjtési feltételek megteremtése. A szelektíven gyűjtött hulladék mennyisége. A hulladék újrafelhasználási aránya. A területen aktív vállalkozások száma, fejlődése. Megvalósult képzési programok. Kommunikációs tevékenység, kampányok intenzitása, hatásai.
Projekt időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja):	Már a projekt első szakaszában 2007-től tovább bővül a szelektív gyűjtés köre, a lakosság és vállalkozások mellett kiterjed az intézményekre, nő a volumen. Az újrahasznosítás kerül előtérbe, amely lehetőséget teremt új beruházások, vállalkozások indítására, lehetőség szerint a város területén (KHT). Önkormányzati tulajdonon központi szelektív gyűjtést szolgáló hulladékudvar épül. Középtávon a tervezési időszakban megvalósul az ingatlanon belüli szelektív gyűjtés a lakosság körében is, azáltal teljessé válik ez a gyakorlat Újfehértó városában. Várható költségek: Központi hulladékudvar építése és kommunikáció 15-20 Mft. További fejlesztési költségek a közszolgáltató bevonásával, a szolgáltatási díjban megtérülve. A program nem érinti Újfehértónak a megyei szilárdhulladék-kezelési programban való részvételét, ennek elemzése és értékelése folyamatban van.
A megvalósítás tervezett forrásai:	Az intézményi és bizonyos lakossági körben a helyi közösségi források szükségessége mellett, az ágazatban érintett vállalkozások beruházásait (mialtalan csak egy bizonyos idő, volumen és feltételrendszer esetén válnak önmagukban gazdaságossá) regionális-, országos és nemzetközi pályázati források egészítik ki
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege:	Az önkormányzat, a civil szervezetek elsősorban oktatási, kommunikációs szemléletformálást, a szelektív lakossági gyűjtés ösztönzését, míg a szakmailag érintett vállalkozások – üzleti megfontolások alapján – beruházási, fejlesztési tevékenységet folytatnak, amit a közösségi, pályázati források, továbbá a közösségi marketing támogatnak.

2. Program 2.5. alprogram tervezési lapja

Alprogram:	2.5. Desztináció-menedzsment – turisztikai klaszter és városi információs rendszer
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre:	A kedvezményezett célcsoportok a város turisztikai szolgáltatásokban érintett vállalkozásai, kulturális, szakmai, civil és közösségi szervezetei; a felhasználói oldalon pedig turista szegmensek.
Elérendő célok:	Újfehértó ma még nem turisztikai célpont, nincsenek szálláshelyei, vendéglátó egységei. Ezek fejlesztésében viszont, elsősorban a rendezvény-gasztronómiai, ökológiai lovas és vadászati turizmusban kitörési lehetőséget látunk. Igazán gyors és hatékony fejlődésre ezen a területen a kapacitások kialakítása mellett a desztináció-menedzsment megvalósításával látunk lehetőséget. A cél olyan komplex, hatékony és versenyképes turisztikai kínálat, valamint értékesítési és kommunikációs rendszer kialakítása, amely megfelel az egyre differenciáltabb, igényesebb turista-elvárásoknak és döntési folyamatoknak.
Leírása, indoklása	Az alprogram lényege a város, s térsége turisztikai kínálata szereplői közötti együttműködés, szakmai-üzleti kooperáció létrehozása, a klaszter alapú hálózati együttműködés révén. Az önkormányzati, közösségi beavatkozás feladata ezen együttműködés szakmai szervezésének segítése, az együttműködés sikeréhez nélkülözhetetlen turisztikai információs és értékesítési rendszer biztosítása. A nemzetközi gyakorlat alapján állítható, hogy a turizmus, mint egy vállalkozói alapon működő gazdasági ág közösségi beavatkozásának valósan cél- és ésszerű terepe a kooperáció-ösztönzés, a közösségi információs-, értékesítési- és kommunikációs rendszer működtetése, tehát nem a konkrét beruházás és programszervezés. Ennek ellenére úgy ítéljük meg, hogy mivel igazán még meg nem levő ágazatról van szó, Újfehértón a szállás- és vendéglátóhelyek kialakításában inspirációs céllal közvetlen befektető szerepet kell vállalnia az önkormányzatnak. A klaszterbeli együttműködésre épülően kialakításra kerül egy átfogó Internet alapú városi (később kistérségi) értékesítési és kommunikációs rendszer, a nemzetközi gyakorlat és tapasztalatok alapján, a helyi sajátosságok szerinti továbbfejlesztéssel.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel	Az alprogram szinergiahatása a gazdaságfejlesztési, vállalkozásélénkítő, munkahelyteremtő, tudás és információbővítő, a helyi kulturális és természeti értékeket feltáró, megőrző, valamint a közösségformáló, identitás, lokálpatriotizmust erősítő jellegének ötvözésével valósul meg.
Kompetencia és környezeti hatások:	Városkép, infrastruktúra, bizalom, kommunikáció-készség, információs technológia, kooperáció
Megítélési szempontok, kritériumok tekintettel	Az egyes turizmustípusok, kínálat területén milyen hatékony, komplex termékek jönnek létre. Az információs és az

pályázati rendszerekre:	értékesítési rendszer elemei mennyire teljesek, korszerűek, kommunikatívak és mennyire biztosítják a turisztikai célcsoportoknak való megfelelést; miként szolgálják a város turizmusfejlesztésének mennyiségi és minőségi céljait.
Output indikátorok, várható eredmények:	A turisztikai kínálat komplexitása, a versenyképes turisztikai termékek száma. A turisztikai klaszterben együttműködők száma. A kommunikációs- és értékesítési rendszer létrejötte, kiterjedtsége. A rendszer használóinak száma. A turisták számának, a turizmus bevételeinek növekedése.
Időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja):	1. szakasz: az előkészítő szakasz 2007-ben realizálható, ami a klaszter szervezését és az információs, az értékesítési és a kommunikációs rendszer tervezését jelenti; költségigénye mintegy 3-5 MFt. 2. szakasz: 2008-tól a rendszerépítés (információfeltöltés) és működtetés, majd a folyamatos bővítés, korszerűsítés feladatai jelentkeznek; költségigényük: egyszeri, mintegy 5 MFt-os beruházás, majd évi 3-5 MFt-os fenntartás.
A megvalósítás tervezett forrásai:	A helyi közösségi források mellett az érintett helyi vállalkozások önrésze és a regionális-, az országos- és a nemzetközi pályázatok
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege:	A klaszter és a rendszer szervezésére, működtetésére célszerű közhasznú szervezetet létrehozni a közösségi, szakmai, civil és vállalkozói résztvevőkkel közösen.

2. Program 2.6. alprogram tervezési lapja

Alprogram:	2.6. Északi és déli ipari-logisztikai terület fejlesztése
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre:	Helyi és betelepülni kívánó termelő és kereskedelmi vállalkozások.
Elérendő célok:	Újfehértó közlekedés-földrajzi helyzetére, lehetőségeire alapulván váljon a betelepülni szándékozó ipari-logisztikai vállalkozások célpontjává, ennek érdekében olyan infrastrukturális feltétel és szolgáltatások kialakítása szükséges, amelyek mint telephelyek vonzóvá teszik a várost az ilyen típusú vállalkozói döntések terén.
Leírása, indoklása:	Az alprogram lényege, hogy – szakmai elemzésekre épülően kijelölésre kerülnek olyan területek a városban (összhangban a területrendezési tervvel), amelyek alkalmasak ipartelepítés, logisztikai bázis kialakítására, multimodális megközelíthetőséggel bír; – sor kerül a megfelelő infrastrukturális kiépítésre; – szakmai szolgáltatások települnek a területre; – megtörténik a vállalkozások felé való kiajánlás, majd a betelepülésük segítése. Mivel az elmúlt években a korábban kialakított, mintegy negyven hektáros iparterületet az önkormányzat értékesítette, a terület magántulajdonba került, az önkormányzat aktív szerepvállalása az északi iparterület esetében korlátozott, ott mint együttműködő partner vállal szerepet a befektetők megnyerésében. A déli iparterület esetében az önkormányzat szerepe aktív, a területek tulajdonlásától, az infrastruktúra kiépítésén át az ösztönző vállalkozás-támogató politikáig. Egy terület logisztikai bázisként való (ki)választása jelentős közvetlen és közvetett hatással van a helyi gazdaság fejlődésére, az további termelő, szolgáltató tevékenységet indukál, a már korábban a városba telepedett, vagy itt létrejött vállalkozások esetében is. Egy város önkormányzatának, közösségének érdeke egy ilyen típusú – egyébként vállalkozási – tevékenység relatíve nagyobb, de arányos mértékű megtelepülése, annak létrejöttében való szerepvállalás, mert jelentős pozitív multiplifikációs hatásai meghaladják azon közlekedési, forgalmi és egyéb kockázatokat, amelyek vele járnak.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel:	Az alprogramnak alapvetően gazdaságfejlesztési, foglalkoztatás bővítő szerepe jelentkezik.
Kompetencia és környezeti hatások:	Hatékonyság növekedése, foglalkoztatás bővítés

Megítélési szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre: Output indikátorok, várható eredmények:	A szakmai elemzések elvégzése. A logisztikai-ipari terület mérete. A közlekedési előnyök mértéke. Infrastruktúra, szolgáltatások színvonala. A területre és a városba betelepülő vállalkozások száma. A foglalkoztatottak számának alakulása. A beruházás közvetlen gazdaságossága.
Időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja):	1. szakasz: a projekt előkészítése megtörtént, illetve a tulajdonos magánbefektető részéről 2007. évben megtörténik; 2. szakasz: megvalósítás a tervezési időszakban, vállalkozói és közösségi, pályázati források egyesítésével; becsült költségigénye – az infrastruktúra várható kiépítettségi szintjének megfelelően 1,5-2 MrdFt. körül várható, ami önkormányzati anyagi szerepvállalást nem igényel, mivel a méretében kisebb, déli iparterület infrastrukturális kiépítettsége megtörtént, a további beruházások mind a betelepülő tevékenységekhez kapcsolódnak.
A megvalósítás tervezett forrásai:	Az előkészítés helyi, vállalkozói, kamarai, esetleg pályázati forrásokból (ROP) Megvalósítás vállalkozói és pályázati forrásokból, illetve a vállalkozásfejlesztés, (ROP, GOP)
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege:	Önkormányzati koordináció és hivatali támogatás; a szakmailag érintett vállalkozások – üzleti megfontolások alapján – beruházási, fejlesztési tevékenységet folytatnak, amit a közösségi, pályázati források, továbbá a közösségi marketing támogatnak

3. program 3.1. alprogram tervezési lapja

Alprogram:	3.1. A belvárosi kulturális és turisztikai vonzeró fejlesztése, az építészeti arculat fejlesztése, rehabilitáció
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre:	<i>Újfehértó Város Önkormányzata</i> , érintettek a belvárosban élő lakói, itt működő intézményei, vállalkozásai, közvetve a város egész közössége.
Elérendő célok:	A városközpont arculati, építészeti és funkcionális megújításával élő, „lüktető” belváros megteremtése, igazi vonzeróvé fejlesztése.
Leírása, indoklása:	Mivel egy belváros meghatározó arculati, imázsformáló eleme egy városnak, nem lehet kétséges kiemelt fejlesztésének indokoltsága, különösen jelen feltételek közepette. Az alprogram meghatározó elemei, projektjei: – a belváros rehabilitációja – főutcai épületek felújítása, tömb-rehabilitációk – a kulturális központ funkcióbővítő rekonstrukciója – térprogram, találkozások, rendezvények, ünnepi programok térfelülete – hangulatos teraszok, éttermek, kávézók – egyházi épületek kulturális hasznosítását segítő fejlesztések: római katolikus és görög katolikus templom felújítása – a közműhálózat rekonstrukciója és teljes kiépítése; - térfigyelő rendszer létesítése, - zöldterület fejlesztés; - díszkút és az ezt körülvevő rendezett park kialakítása - belvárosi korzó kialakítása A sokelemű, jelentős építészeti program mellett ugyanakkor szükség van további szabályozásra a kereskedelem, szállítás stb. terén, s olyan önkormányzat-ösztönözött kulturális szolgáltatások, programok kialakítására, melyek segítik a belváros feléledését. Az alprogram jelentős magántőke-beruházásokat fog indukálni pl. szálláshelyépítés, vendéglátóhelyek, kereskedelem, ingatlanok felújítása, bővítése, parkolók stb. téren.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel:	Az alprogram a többi stratégiai programra egyaránt kihat, jelentős multiplikációs, szinergikus hatással bír, növeli a város telephelyi és turisztikai vonzerejét, a lakosság komfortérzetét, városidentitását, lokálpatriotizmusát.
Kompetencia és környezeti hatások:	Bizalom, biztonság, lokálpatriotizmus, kulturális és környezeti értékek tisztelete, védelme.
Megítélési szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre: Output indikátorok, várható eredmények:	Megvalósuló beruházások száma. Az építészeti arculat átalakulása. Turisták, látogatók számának növekedése. Az infrastruktúra megújulása. Turisztikai szolgáltatások bővülése. Kulturális rendezvények számának növekedése,
Időzítése, várható	Önkormányzati és magánberuházás révén mintegy 3-5

költségei (elemek, felmerülés időpontja):	MrdFt. értékben, elsősorban a 2007-2013 közötti időszakban,.
A megvalósítás tervezett forrásai:	A források elérése lehetséges az állami kezelésű utak rehabilitációjánál központi források, funkcióbővítő városközpont fejlesztési támogatás és közösségi közlekedés fejlesztési támogatás ÉA-ROP, magántőke
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege:	Önkormányzati koordináció, bevonva az érintett kulturális szervezeteket, intézményeket, vállalkozásokat, valamint a belváros lakóit.

3. Program 3.2. alprogram tervezési lapja

Alprogram:	3.2. „A kultúra háza nyitva áll” projekt
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre	A város művészei, kézművesei, hagyományápoló civil szervezetei, Újfehértón élők, idelátogatók.
Elérendő célok:	Az Újfehértón élők pozitív identitásának, városhoz kötődésének fejlesztése, a helyi társadalom kohéziójának erősítése
Projekt leírása, indoklása:	A Kulturális Központ épületének olyan rekonstrukciója, funkcióbővítő átalakítása, amely lehetőséget teremt az épületegyüttes sokkal színesebb kihasználási lehetőségére. A fenntartó önkormányzati intézmény biztosítja a létesítmény üzemeltetését, a könyvtári, internet-kávéházi funkció működtetését, nemzeti és városi ünnepek megszervezését és évi 2-3 nagyrendezvény koordinálását. Ezen túlmenően a Ház, eg.fajta nyitott házként kell funkcionáljon, a programokkal való megtöltésben kiemelt szerepet kell kapnia a helyi civil kezdeményezéseknek, illetve üzleti vállalkozásoknak. Nonprofit rendezvényszervezést az önkormányzat ingyenes, vagy rezsialapú díj ellenében történő létesítményhasználattal segíti. Törekedni kell ezen sajátos szervezés által mind több programszervező, ezen keresztül mind több szolgáltatást igénybe vevő újfehértói bevonására, a létesítmény kihasználtságának lényeges javítására.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel:	A város megújulásának feltétele, hogy a különböző csoportok együtt élése, egymás kölcsönös elfogadása, megértése, a megegyezésre törekvés. A programszervezés lehetőségének biztosításával az egyes közösségek és egyének önmegvalósító törekvése érhet célt.
Kompetencia és környezeti hatások:	Környezeti hatás: turisztikai vonzerő növekedése, a városhoz kötődés erősödése, a város megtartó erejének javulása, az elvándorlás csökkenése, önmegvalósítás lehetőségeinek biztosítása.
Megítélési szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre: Output indikátorok, várható eredmények:	A város rehabilitációja, a település dinamizálása részére, a humán erőforrások fejlesztésére, a kapcsolatok megújítására biztosít lehetőséget ez a „nyitott ház” program.
Projekt időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja):	A projekt megvalósítása folyamatos, jelentősebb pótlólagos forrást nem igényel.
A megvalósítás tervezett forrásai:	Önkormányzati saját forrás
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege:	Önkormányzat és civil szervezetek, intézmények együttműködése, koordináció, PR

3. Program 3.3. alrogram tervezési lapja

Alprogram:	3.3. Nánássy kúria rekonstrukciója –információs és képző központ szálláshely fejlesztéssel
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre:	Elsődleges célcsoport a belföldi és külföldi turisták köre; további érintettek a város lakossága, valamint a kapcsolódó vállalkozások.
Elérendő célok:	A városközpont turizmus-orientált fejlesztése, kereskedelmi szálláshely létesítése, a város rendezvényturizmusát segítő, elsősorban szekcióülések, kiscsoportos képzések lebonyolítására alkalmas képzési központ megépítése, emellett a város arculatát megjelenítő, civileket, vállalkozásokat, település marketinget segítő információs központ létrehozása.
Leírása, indoklása:	A városra jellemző kuriális építészet talán leginkább megőrzött építészeti emlékének teljes rekonstrukciójával egyrészt törekedni kell az eredeti építészeti megjelenés biztosítására, másrészt alkalmassá kell tenni az épületegyüttest, illetve környezetét a XXI-ik századi igények kielégítésére is. Az épületben elhelyezett jelenlegi funkciók (óvodai csoportok, középiskolai osztályok, kollégium) az épület rekonstrukciójával a város más létesítményeiben kerülnek elhelyezésre. Az épület homlokzati felújításánál törekedni kell az eredeti állapot visszaállítására. A jelenleg befalazott korábbi főbejárat megnyitásával kerül feltárásra az épület, amelyben helyet kap ifjúsági kategóriájú szálláshely, néhány igényesebb apartman, kézikönyvtár, internet-kávézó, a városfejlesztési elképzeléseket bemutató tárlat, szekciótermek kialakítása biztosítja a háttér konferenciák, képzések megvalósításához. Az épület újabb építésű szárnyának homlokzati átalakításával kell biztosítani az épületegyüttes homogén, esztétikus megjelenését, az épület által határolt területen szabadtéri pódium kerül kialakításra kamarakonzertek, színi előadások megtartására. Az épület parkjának folyamatban levő felújítása felgyorsul, sportpályák, szabadtéri medence, sátorozási helyek kerülnek kialakításra.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel	A város megújulásának egyik kiemelkedően fontos része a városról alkotott kép megújítása, amelynek egyik legalapvetőbb eszköze a turizmus fejlesztése. Másrészt a gazdasági megújulás és fejlődés fontos eleme a turizmus bővülése, ezen belül a bevételek növelése. A létesítmény megvalósulásával lehetőség nyílik olyan fiatalok táboroztatására, akik anyagi helyzetük miatt eddig nem tudtak ilyen szolgáltatást igénybe venni, emellett folyamatos kapacitáskihasználás mellett biztosítható a város szállásigényének részleges kielégítése, emellett az igényes kultúra művelőinek és fogyasztóinak új tere is kialakul.
Kompetencia és környezeti hatások:	Komplex szolgáltatások nyújtásával a turisztikai vonzerő növelhető.

Megítélési szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre: Output indikátorok, várható eredmények:	Az építészeti arculat átalakulása. Turisták, látogatók számának növekedése. Az infrastruktúra megújulása. Turisztikai szolgáltatások bővülése. Kulturális rendezvények számának növekedése. A létesítmény igénybevevői számának növekedése.
Időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja):	A tervezési előkészítés megkezdődött, a részletes megvalósíthatósági, pénzügyi elemzések elkészítése mellett már konkrét beruházási lépésekre is ad lehetőséget. A teljes program várható költsége a konkrét tervek kimunkálásának folyamatában kerülnek meghatározásra, nagyságrendje a 100 millió forintot meghaladja.
A megvalósítás tervezett forrásai	ROP több pályázata, önkormányzati források, vállalkezési befektetések;
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege:	Önkormányzati koordináció, vállalkozások, civilek együttműködése.

3. Program 3.4. alrogram tervezési lapja

Alprogram:	3.4. „Szabadidő és rekreációs központ” projekt
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre:	Elsődleges célcsoport a belföldi és külföldi turisták köre; további érintettek a város lakossága, valamint a kapcsolódó vállalkozások.
Elérendő célok:	Olyan attraktív, az életminőséget reprezentáló komplex rekreációs kínálatot biztosító épületegyüttes megépítése, ami Újfehértó kiemelt vonzerejévé válhat, javítva a városnak elsősorban a fiatalokat megtartó képességét, erősítve a város kistérségi kiemelt szerepét.
Leírása, indoklása:	A projekt alapja a több évvel ezelőtt megvalósítani elgondolt tanuszoda létesítése. A folyamatban levő projektben az uszodai funkció wellness-elemmel gazdagodott, egyidőben kerül megvalósításra egy városi tornacsarnok, bowling, fallabda, biliárd terem, vendéglátóegység, műfüves futballpálya létesül, felújításra kerül a jelenleg meglévő, leromlott állapotú füves labdarúgó pálya és edzőpálya, élménytő, szalonnasütő helyek és egyéb közösségi létesítmények, szabadtéri színpad épül. A mintegy 4,5 hektáros, gyakorlatilag zöldmezős beruházással újszerű szabadidős kínálat jelenik meg a városban, a közvetlen belváros kiterjedtebbé válik.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel	A város egyik lepusztult részének ilyen megújítása a magánbefektetők részéről újabb beruházásokat indukál, kedvező hatással van a gazdasági környezetre, a város arculatára, a közösségi kapcsolatokra, tehát szinergiában áll szinte valamennyi stratégiai programmal.
Kompetencia és környezeti hatások:	A lehetőségek bővítésével és komplex szolgáltatások nyújtásával a helybeliek életminősége, a turisztikai vonzerő növelhető.
Megítélési szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre: Output indikátorok, várható eredmények:	Az építészeti arculat átalakulása. Turisták, látogatók számának növekedése. Az infrastruktúra megújulása. Fenntartható turisztikai fejlesztés elvének betartása. Turisztikai szolgáltatások bővülése. Kulturális rendezvények számának növekedése.
Időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja):	A program megvalósítási szakaszban van, a befektetői szerződés aláírásra került, illetve egyes részfeladatok esetében előkészítés alatt áll. Egyes funkciók megvalósítására pályázati források elnyerése érdekében projektfejlesztés indokolt. A teljes program várható költségei a konkrét tervek kimunkálásának folyamatában kerülnek meghatározásra, becslések szerint a komplex program mintegy 2,5-3 MrdFt-os fejlesztést jelent.
A megvalósítás tervezett forrásai	ROP, önkormányzati források, vállalkozási befektetések; PPP-konstrukciók
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege:	Önkormányzati koordináció, vállalkozások, civilek együttműködése.

3. Program 3.5. alprogram tervezési lapja

Alprogram:	3.5. „Partifecskék és orchideák” Ökotúra a szikes vidékén
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre	Turisták, látogatók, helyi lakosság.
Elérendő célok:	Újfehértó természeti értékeinek lajstromozása és bemutatása a nagyközönségnek
Projekt leírása, indoklása:	A városban ezret meghaladja a különböző szintű természetvédelmi kategóriába sorolt ingatlanok száma. Ezek közül kiemelkedő a város névadójaként is szolgáló, a XIX. században lecsapolt Sóstó helyén meglévő, országosan kiemelkedő nagyságú területen elterülő szikes. Emellett a mintegy 7000 egyedet számláló orchideás, illetve a partifecskék „lakóhelyéül” szolgáló korábbi homokbánya területe. Emellett számos szórvány természeti érték is lajstromozásra kerül, ezek közül jónéhány helyi védelemben részesül. A projekt célja, hogy ezeket az értékeket láncra fűzve mutassuk be a nagyközönségnek, gyalogos, kerékpáros, lovas-fogatos ökotúra keretében.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel	A projekt alapvetően turisztikai attrakció, de identitás erősítő jellege is figyelmet érdemel
Kompetencia és környezeti hatások:	Identitástudat, lokálpatriotizmus, környezet és természetvédelem
Megítélési szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre: Output indikátorok, várható eredmények:	Tervezett beruházás megvalósítása. Tájrehabilitáció, foglalkoztatási hatások, multiplikációs hatás. Társadalmi hatások. A turisták számának növekedése.
Időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja):	1. szakasz: Megismertetés, elfogadtatás, tervezés, megvalósíthatósági előkészítés, tanulmányok, a terület előkészítése, illetve önkormányzat által történő megszerzése (közvetlen előkészítés néhány MFt), amely igényelhet megelőlegezendő forrásokat, amelyeket később a megvalósító megtérít. 2. szakasz: a tervezési időszakban, az előkészítés után, pályázat révén megvalósítandó. Becsült költsége a végleges koncepció függvényében 150-200 MrdFt

A megvalósítás tervezett forrásai:	1. szakasz: saját, önkormányzati forrás, esetleg ROP, 2. szakasz: önkormányzati és vállalkozói tőke, magas támogatási intenzitású pályázati támogatással;
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege:	Az előkészítés és a konkrét megvalósítás is közösségi, önkormányzati koordinációt, támogatást igényel.

3. Program 3.6. projekt, intézkedés tervezési lapja

Projekt, intézkedés:	3.6. „Újfehértói Fürtös” – programsorozat a magyar pálinka és szivar földjén
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre:	Célcsoportjai: helyi lakosság, a városba látogató turisták
Elérendő célok:	Jelentős turisztikai vonzerőt képező, a város imázsát meghatározó rendezvénysorozat megvalósítása az újfehértói produktumok bemutatására és forgalmának bővítésére
Projekt leírása, indoklása:	Újfehértó országos egyediségei között találjuk a Zsindelyes pálinkafőzde sokszorosan díjazott prémium minőségű termékeit, vagy az egyetlen magyarországi szivargyár termékeit. Emellett számos gasztronómiai különlegesség (töltött káposzta, bánika, slambuc, meggy felhasználásával készített ételféleségek) található a városban, melyek turisztikai felhasználása gyakorlatilag eddig nem volt értelmezhető. Évi 4-5 kiemelt nagyrendezvény(gasztronómia, illetve újfehértói egyediségek) a civil szervezetek által már mai is megvalósított kisebb projektekkel színesítve, megfelelően promotálva sikeres üzleti vállalkozássá válhat, a város imázsát is jelentősen javítva.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel:	Alapvető turisztikai indíttatása mellett, jelentősen segítheti a belső kohézió, a városidentitás erősítését, a szakmai és tudományos kapcsolatok bővítését. Ezáltal közvetve vagy közvetlenül kapcsolódik a gazdaságfejlesztési, közösségépítő, megújuló életminőség programjaihoz.
Kompetencia és környezeti hatások:	Identitástudat, kooperációkészség, innovációkészség erősítése különösen jelentős.
Projekt megítélési szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre: Output indikátorok, várható eredmények:	Új programok száma. Turista-vonzó képesség, látogatók számának növekedése, turisztikai bevétel fokozása Imázsformáló hatás. Kapcsolódó, multiplikációs hatások mértéke.
Projekt időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja):	A projekt előkészítése 2007-2008-ban megvalósíthatósági elemzések, tervezés, szervezési munka. A tervezési időszakra további éveiben a szükséges beruházások, eszközbeszerzések megvalósítását, a tevékenység folyamatos működésének kialakítását tervezzük. Becsült költségigénye: 15-20 Mft egyszeri + 15-20 MFt/év programokra
A megvalósítás tervezett forrásai:	1. szakasz: 2007-2008 önkormányzati forrás 2. szakasz: 2008-2013 között a megvalósítás ROP, civil pályázatok, vállalkozói magántőke bevonásával
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege:	Önkormányzati koordináció, civil szervezetek, önkormányzati intézmények, vállalkozások együttműködése

3. Program 3.7. alprogram tervezési lapja

Alprogram:	3.7. „TÁLENTUM” Tehetséggondozó- és megőrző mozgalom
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre:	Újfehértó lakossága, fiataljai; művészeti és civil szervezetek, valamint menedzselő vállalkozások, mecénások, mint megvalósítók
Elérendő célok:	A tudomány és a kultúra területén tehetséges fiatalok megtalálása, pályájuk sikeréhez szükséges támogatás, menedzselési tevékenység biztosítása, annak érdekében, hogy az új, születő értékek, értékes emberek ne vesszenek el, hanem kapják meg a tehetségük kibontakoztatásához szükséges induló, indító segítséget. El kell érni, hogy a város tehetségei mind nagyobb számban Újfehértón élve fejthessék ki munkásságukat.
Leírása, indoklása:	A projekt az önkormányzat tehetséggondozó rendeleti szabályozásából kiindulva egy mozgalom indítását jelenti, alapfeladata az elérendő célokban megjelöltek hatékony megvalósítása. A projekt elemei: – a tehetségek megtalálásának és kiválasztási mechanizmusának kiépítése; – források, szakmai támogatás biztosítása az ötlet, a termék, a művészeti teljesítmény továbbfejlesztéséhez, tökéletesítéséhez; – források és szakmai tevékenység, menedzselés biztosítása a sikeres hasznosítás, a sikeres művészeti, tudományos pálya megkezdése érdekében. – Városi megrendelések tudományos, művészeti tevékenységre, megjelenési lehetőség biztosítása tudományos munkák, köztéri alkotások részére Újfehértó városában, a helyi kommunikációban. A tehetség-mozgalom célja és feladata nem csupán a művészetek, a kultúra terén újat, egyedit teremteni képesek megtalálása, hanem azok támogatása és menedzselése. Megvalósítása vélhetően egy alapítvány létrehozásával, valamint egy menedzselő szervezet kiválasztásával kezdhető meg.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergia_hatás más projekttel	A projekt céljai révén kapcsolódik a kulturális, a gazdaságfejlesztési, az együttműködést támogató törekvésekhez.
Kompetencia és környezeti hatások:	Innovációkészség, bizalom, társadalmi kohézió, mint elsődleges kompetenciák.

Megítélési szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre: Output indikátorok, várható eredmények:	Szervezeti, működési feltételek megteremtése megtalált tehetségek, kimagasló teljesítmények száma. Támogatott továbbfejlesztések száma, megoszlása. Megvalósulási, sikerhányad és annak mennyisége. A közvetlen és közvetett társadalmi-gazdasági hatások mértéke.
Projekt időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja):	Az 1. (előkészítő) szakasz már több évvel ezelőtt megkezdődött az önkormányzat fiatal tehetségeket anyagilag támogató rendeletének elfogadásával. A 2. szakasz – elsősorban a tervezési időszakra esően – a koncepció kidolgozása és véglegesítése, megvalósíthatósági tanulmány, vizsgálat elkészítése, az induló források biztosításához szükséges szervezési, marketing, PR tevékenység. Költsége egyrészt működtetési (rendezvények, , kommunikációs költségek), másrészt a kiválasztott ötletek, személyek, közösségek támogatásából tevődik össze, amelyből ez utóbbi jelenleg nehezen becsülhető: működési költség és támogatás – az előzőek függvényében – évi kb. 3-5 mFt, továbbá köztéri alkotások, előadói estek, publikációk finanszírozása.
A megvalósítás tervezett forrásai:	1. szakasz: önkormányzati forrás 2. szakasz: önkormányzati és szponzori források mellett uniós, nemzeti és regionális támogatások.
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege:	Alapítvány létrehozása, menedzser-szervezet kiválasztása önkormányzati koordinációval, kulturális szervezetek, civil kezdeményezések és vállalkozások részvétele mellett.

3. Program 3.8. alprogram tervezési lapja

Alprogram:	3.8. Kulturális klaszter <i>Kulturális intézmények, civil szereplők és gazdálkodó szervezetek együttműködése az értékek feltárása, őrzése és látogatóbarát bemutatása, s sikeres rendezvények érdekében</i>
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre:	A város kulturális intézményeinek, szervezeteinek együttműködése az Önkormányzat koordinációja mellett, szervezeten bekapcsolva a támogató vállalkozásokat, a szolgáltatásokkal pedig megcélózva a város közönségét, az ide látogató és a potenciális turistákat.
Elérendő célok:	A város kulturális kínálatát megtestesítő szereplők szervezett együttműködésének, támogatásának létrehozása, a kínálat összehangolt fejlesztésével, közösségi kommunikációs és marketing tevékenység hozzáillesztésével, azok hatásosságának, hatékonyságának növelése, a város stratégiai céljai elérésének érdekében.
Leírása, indoklása:	A projekt a klasszikus együttműködési hálózat, klaszter-szervezés szabályai szerint kell hogy létrejöjjön, amelyben az érintett és érdekelt szereplők önkéntes részvétele valósul meg. A kulturális klaszter, mint szervezett szakmai együttműködés csak akkor lehet sikeres, eredményes, ha – olyan mechanizmust alakít ki, amely nem sérti az önálló szervezetek, vállalkozások érdekeit, hanem azok közös felületére épít; – pótlólagos forrásokat tud biztosítani; – szolgáltatásaival, közreműködésével javítja, erősíti a részes szervezetei, vállalkozásai működési biztonságát, sikerességét. A klaszter önkormányzati kezdeményezésre, de a résztvevők közös döntései alapján jön létre és működik. Egy ilyen szervezet, együttműködés létrejöttét az indokolja, hogy javuljon a város kulturális kínálatának szervezettsége, az egyes elemek egészítsék ki, lehetőleg kölcsönösen támogassák egymást, valósuljon meg egy időbeni, szakmai és marketing együttműködés a források bővítése és racionálisabb felhasználása érdekében, ami nem lehetséges eseti, spontán módon. A klaszter működése ugyanakkor figyelembe veszi, hogy adott esetben versenyző szervezetek, vállalkozások együttműködéséről van szó, amely finom, semleges technikákat igényel, de mindenképpen szükséges.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel:	A projekt céljai révén kapcsolódik a sikeres rendezvények, programok révén a gazdaságfejlesztési, az együttműködést támogató, valamint a megújuló életminőség biztosítását célul kitűző program törekvéseihez.
Kompetencia és környezeti hatások:	Kooperációkészség, innováció-készség, bizalom, társadalmi kohézió, mint elsődleges kompetenciák.

Megítélési szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre: Output indikátorok, várható eredmények:	A klaszter, együttműködési hálózat szervezetének létrejötte. A résztvevői kör teljessége. A kulturális kínálat bővülése. A koordináció eredményessége. Hatékonyabb, racionálisabb forrásfelhasználás. Közös marketing-akciók száma, mértéke. Látogatószám növekedés. Indukált beruházások alakulása.
Projekt időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja):	1. szakasz: a klaszter szervezésének előkészítése, tervezése és megalapítása a tervezési időszak elején 2007-2008-ban megtörténhet, előzetes megvalósíthatósági vizsgálatok után. 2. szakasz: a folyamatos működés, továbbfejlesztés időszaka; költségigénye: évi 1-2 MFt.
A megvalósítás tervezett forrásai:	1. szakasz: önkormányzati források és az érintett szervezetek hozzájárulása, pályázati támogatások. 2. szakasz: közös pályázatok
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege:	Önkormányzati koordináció, esetleg önálló szervezet, egyesület létrehozása, a teljes érintetti kör részvételére törekedve.

4. Program 4.1. alprogram tervezési lapja

Alprogram:	4.1. Egészségfejlesztő szolgáltatások bővítése
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre	Újfehértó lakossága és az idelátogató vendégek.
Elérendő célok:	Egészségben eltöltött évek számának növekedése, várható élethossz növekedése, a testi, lelki és szociális jólét javulása.
Leírása, Indoklása	Egészségfejlesztő szolgáltatások hálózatának kialakítása, melynek főbb összetevői: - Összehangolt kommunikációs program a médiumok részvételével. - Egészségtudatos viselkedésre nevelés az oktatási rendszer teljes vertikumában, egészségfejlesztő kurzusok indítása. - A gyermekvállalásra, gyermeknevelésre felkészítő kurzusok. Életmód tanácsok kismamáknak, terhes torna, felkészítés a szülésre, mit vásároljunk, milyen a jó gyermekszoba, csecsemőtáplálás, új családi szerepekre felkészítés, családi támogatási rendszer megismertetése, kismama klubok, játszóházak, kreatív szabadidős programok, kismamák rész munkaidős, távmunkában történő foglalkoztatása, stb. - Egészséges táplálkozás. Vetélkedők, biotermékek, éttermek, szolgáltatások. - Sport, - Wellness. - Kirándulás, üdülés, turizmus. Összekapcsolódó programok a kistérségben, megyében, régióban. - Mentális egészség. Önismereti, kommunikációs tréningek. Családi, házassági konfliktusok kezelése mediátorok közreműködésével. Stresszoldó, frusztrációt csökkentő módszerek, technikák, alternatív megoldások. - Hagyományos és alternatív gyógyászat. - Rehabilitáció.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel	Helye, szerepe a stratégiai programban: A város megújulásának feltétele és része az egészségfejlesztés. Egyrészt: csak akkor van lehetőség a versenyképesség javulására, a foglalkoztatási aktivitás növekedésére, a társadalmi kohézió erősítésére, az esélyteremtésre, ha egészségesebbé válik Újfehértó lakossága. Másrészt az egészségfejlesztés, az egészséges társadalom megteremtése olyan fejlődési lehetőség, mely széleskörű szolgáltatások kiépülése révén vállalkozásélénkítő, foglalkoztatást javító hatású. Az egészségipar, az egészség-szolgáltatások a versenyképességet javítják, turisztikai vonzerőt jelentenek.
Kompetencia és környezeti hatások	A képzett és átképezhető munkaerő, az egészségfejlesztő-mentálhigiénikus képzés és az erre épülő meglévő hálózat, az egészségügyi intézmények, a wellness centrumok, a civil egyesületek, mozgalmak, a szerveződő vállalkozások jelentik a kompetenciát.

Megítélési szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre	Projekt megítélési szempontok: Az NFTII első helyen szereplő nyálábja az egészséges társadalom megteremtése. Az információs társadalom korában a gazdasági versenyképesség javulása a humán erőforrás minőségétől függ és a humánszolgáltatások jelenthetnek gazdasági kitörési pontot.
Output indikátorok, várható eredmények	Egészségi állapot javulása. Egészségfejlesztő szolgáltatások, vállalkozások számának, az ott foglalkoztatottak számának növekedése, egészségfejlesztő programokat igénybevevő turizmus mutatóinak javulása.
Időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja)	Program időzítése folyamatos.
A megvalósítás tervezett forrásai	Források: pályázatok, vállalkozói befektetések. Az önkormányzat az indulást a kommunikációs, PR program megszervezésével, a médiakampány elindításával segítheti, illetve az induláskor az egészségfejlesztő vállalkozásoknak, civil szervezeteknek kedvezmények, támogatások nyújthatók.
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege	A realizálás módja: Önkormányzat, civilek és vállalkozások együttműködése.

4. Program 4.2. alprogram tervezési lapja

Alprogram:	4.2. „AGORA” Közéleti fórumok megújulása
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre	Újfehértó lakossága
Elérendő célok:	A közéletben aktívan résztvevők körének bővítése.
Leírása, Indoklása	Internetes honlap indítása a tervezett döntések előkészítéséről, a lakossági kezdeményezések számára, aktuális közügyekről. A honlap interaktív működtetése, a javaslatok, vélemények elemzése és hasznosítása a döntéshozatalban. Közéleti Kávéház létesítése és működtetése, Közéleti Egyeztető fórum megújítása, működési gyakoriságának növelése, lakossági városrészi fórumok szervezése a város vezetői és az újfehértóiak közötti közvetlen kapcsolattartás érdekében.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel	Az életminőség javulásának egyik tényezője az, hogy az egyén a környezetének, lakóhelyének ügyeiben részt vesz-e. A városi közéletbe történő bekapcsolódás az egyéni életminőség javulása mellett erősíti a kohéziót és növeli a város versenyképességét. A közéleti részvétel olyan kompetencia, mely a tudás megújulásának is része.
Kompetencia és környezeti hatások	A város vezetői és lakói készek a közélet és a nyilvánosság szélesítésére, megújítására.
Megítélési szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre	Az esélyek javulását és kohézió erősítését, és a humán erőforrások fejlesztését célzó pénzforrások bevonásához a lakossági részvétel növelése fontos kritérium.
Output indikátorok, várható eredmények	A közéleti aktivitás növekedése, az internetes fórum honlapjainak látogatottsága, valamint a Közéleti Kávéház, Közéleti Egyeztető Fórum látogatottsága.
Időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja)	Részben kiépített. 2007-2008: további fejlesztés, infokommunikációs hálózat elérhetőségének biztosítására közösségi információs pontok teljes városi rendszerének kiépítése. Közéleti Kávéház létesítése. 2007-2013 a fórumokon megjelenő információk feldolgozása, a döntéshozatali rendszerbe becsatlakoztatása, a tapasztalatok hasznosítása. A rendszer szükség szerinti megújítása, bővítése
A megvalósítás tervezett forrásai	Internetes fórum: önkormányzati forrás Közéleti Kávéház: vállalkozói tőke és kapacitás bevonásával
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege	Polgármesteri Hivatal, Önkormányzati frakciók, bizottságok vállalkozók közreműködésével. Közvetlenül mérhető a szolgáltatás igénybevevők számával az érdeklődés mértékével. A közéleti fórumok eredményessége a közéletbe bekapcsolódó lakosok számának növekedésével mérhető, konkrétan a város közéleti internetes honlapjainak látogatottságával és a Közéleti Kávéház, Közéleti Egyeztető Fórum látogatottságával. A monitorozás az adatok gyűjtésével, elemzésével, a

	programok hasznosságának közvélemény kutatások révén történő vizsgálatával.

4. Program 4.3. alprogram tervezési lapja

Alprogram:	4.3. „Sikeres életpálya” Pályaválasztás, pályakorrekció, sikerlehetőségek.
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre	Pályaválasztás előtt állók, vállalkozók, munkanélküliek.
Elérendő célok:	Jobb életminőség, pozitív identitás, sikeresség, elismertség.
Leírása, indoklása	Komplex szolgáltatásokat nyújtó intézmény létesítése és működtetése. Egyéni képességek, készségek, kompetenciák feltárása. Önismeret erősítése. Sikerlehetőségek feltárása és tudatosítása. Motivációerősítés. A pályaválasztás illetve pályakorrekció konkrét alternatíváinak bemutatása. A sikeres vállalkozóvá válás szubjektív és objektív feltételeinek erősítése, jogi, pénzügyi, szakmai, stb. feltételek megteremtéséhez szakmai segítségnyújtás. Pszichológiai, kommunikációs, pedagógiai szolgáltatások mellett közgazdasági, pénzügyi, jogi, marketing, PR szolgáltatások nyújtása. Indoklás: a felelős döntéshozatalhoz, a sikeres egyéni mobilizációhoz, a magasabb státusz eléréséhez szükséges humán szolgáltatások biztosítása.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel	A gazdasági versenyképesség javításának feltétele a megfelelő humán erőforrások rendelkezésre állása. Az esélyegyenlőség javulásának útja az egyéni mobilizációs lehetőségek biztosítása. Sikeres képzési, oktatási programok, a foglalkoztatási aktivitás növekedése csak a résztvevők megfelelő önismeretének, egyéni ambícióinak valamint a piaci, társadalmi igények összehangolásával érhető el. A város dinamikus fejlődéséhez szükség van a sikeres, pozitív identitású polgárokra, A gazdaság megújulásához, a versenyképesség javulásához olyan vállalkozókra, alkalmazottakra van szükség, akik hivatástudattal, örömmel végzik munkájukat Az emberi kapcsolatok megújulásához pedig olyan lelkiileg, testileg egészséges emberek szükségesek, akik sikerességük tudatában képesek a kölcsönös bizalmon, együttműködésen alapuló kapcsolatok kiépítésére. A turisztikai vonzerő sajátos színtöltője lehet az egyéni megújulást segítő szolgáltatások biztosítása és összekapcsolása más turisztikai programokkal. Pl. pályaválasztás előtt álló fiatalok illetve családjaik számára vonzó kínálat.
Kompetencia és környezeti hatások	Rendelkezésre áll a magasan kvalifikált munkaerő, mely képes az egyéni megújulásához szükséges szolgáltatások nyújtására. A szakképzés és felnőttképzés alkalmazkodni tud

	a szolgáltatások biztosításához szükséges képzési, továbbképzési igényekhez. A pályáorientáció, a továbbtanulási lehetőségek ismertetése hatékony PR az Újfehértón folyó oktatások számára. Várható hatás: a sikeresen továbbtanulók, a foglalkoztatottak, az eredményes és hosszabb távon fennmaradó vállalkozások arányának növekedése. Versenyképesség javulása, aktivitás növekedése, egészségesebb, okosabb társadalom, esélyegyenlőség javulása, társadalmi kohézió erősödése.
Projekt megítélési szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre	Humán erőforrás fejlesztés innovatív formája. Humán szolgáltatások körének bővítése. Széleskörű partnerségi kapcsolatok lehetősége.
Output indikátorok, várható eredmények	A szolgáltatás kiépítése új munkahelyeket teremt. Segíti Újfehértó pályaválasztás előtt álló fiataljainak beiskolázását, a piaci igényekhez és az egyéni képességekhez, ambíciókhoz igazodó továbbtanulást. Beiskolázási és lemorzsolódási mutatók kedvező változása. Kis és középvállalkozások tevékenységi körének piaci elvárásokhoz igazodóbbá és az egyéni teljesítményeket ösztönzőbbé válása. Tartós munkanélküliek átképzési programjainak hatékonyabbá válása, újbóli munkába állás arányának növekedése. Mentális eredetű megbetegedések, önpusztító szokások arányának csökkenése. Hálózat kialakulása a szolgáltatást nyújtók, valamint a marketing és PR feladatokat ellátók között.
Időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja)	A városi önkormányzat diplomás munkanélküliek foglalkoztatásával létesíti a koordináló irodát, melyhez jól megközelíthető épületet biztosít. A szolgáltatások részben nonprofit jellegűek, részben vállalkozásként működnek.
A megvalósítás tervezett forrásai	Induláshoz önkormányzati források, pályázati pénzek, majd nonprofit jelleggel önfenntartó, a tervidőszak végére rentábilis vállalkozás.
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege	Önkormányzat, nonprofit szervezetek, vállalkozások.

4. Program 4.4. alprogram tervezési lapja

Alprogram:	4.4. „Esélyt a tanulásra” <i>A hátrányos helyzetű családok gyermekei esélyeinek növelése</i>
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre	Hátrányos helyzetű családok gyermekei.
Elérendő célok:	A szülők hátrányos társadalmi helyzete ne örökítődjön át automatikusan gyermekeikre. Az oktatás nyújtson esélyt a gyermekeknek olyan tudás megszerzésére, melynek révén szüleiknél jobb helyzetbe kerülnek, munkához jutnak és képessé válnak az önmagukról történő gondoskodásra.
Projekt leírása, indoklása	Az oktatási intézmények fenntartása során az önkormányzat szakmai és finanszírozási prioritásként kezeli azoknak a komplex nevelési, oktatási programoknak a megvalósítását, melyek eredményesen segítik a hátrányos helyzetű gyermekek iskolai előmenetelét. Kulcsfontosságú elem a megfelelő óvodai nevelés, a felkészítés a sikeres iskolakezdésre. Folyamatos feladat az iskola mellett olyan szolgáltatás nyújtása, mely biztosítja mindazt a gyermekeknek, amit a középosztálybeli családok otthon adnak meg. A pályaorientáció, a piaci igényeknek és a fiatal képességeinek megfelelő képzési forma kiválasztása és a szakképzettség megszerzéséhez eljuttatás is része a projektnek. Az oktatási feladatokhoz kapcsolni kell a családsegítés szociális, mentális és egyéb formáit. Önkormányzati feladat: - a jelentős arányban hátrányos helyzetű családok gyermekeit nevelő, oktató intézmények fenntartási, működtetési költségei ne lehessenek alacsonyabbak a városi átlagtól - óvodák, iskolák nevelési, oktatási programjaiban a hátrányos helyzetű gyermekek esélyeinek növelését kiemelt célként szükséges támogatni, - pedagógusokat esélyegyenlőséget növelő tevékenységre felkészítő képzések, továbbképzések ösztönzése, - oktatási, szociális, gyermekjóléti, családsegítési munka összehangolása a gyermekek továbbtanulásának érdekében, - folyamatos monitorozás és szükség szerinti korrekció, - ösztöndíj rendszer működtetése, (BURSA, tehetséggondozás)
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel	A város megújulásának feltétele, hogy ne szakadjon le végérvényesen egyetlen társadalmi csoport sem a többségtől, ne növekedjen a szociális gondoskodásra szoruló aránya. Ehhez a legfontosabb, hogy megakadályozzuk a halmozottan hátrányos társadalmi helyzet bővített újratermelését. A jobb társadalmi státusz elérésére legalább a gyermekeknek esélyt kell kapniuk. Erre az oktatás biztosíthat lehetőséget, de csak

	ha ez kiemelt feladat a város számára. Az oktatási rendszer alapvetően újratermeli, megerősíti a társadalmi egyenlőtlenséget. Külön beavatkozással érhető csak el az esélynövelés biztosítása. Ha ez sikeres, akkor nőhet a fiatalok foglalkoztatása, csökkenhet a szociális támogatásra szoruló aránya.
Kompetencia és környezeti hatások	Rendelkezésre állnak az intézmények, a szakemberek felkészültek, illetve felkészíthetők a feladatra. Az önkormányzat koordináló és ösztönző szerepet kell, hogy betöltsön. A közvetlen hatáson túl elérhető, hogy a civil szervezetek, sőt esetleg a piaci szektor szereplői is támogatják a projekteket. A társadalmi kohézió erősödése a biztonságnak, a fejlődés fenntarthatóságának nélkülözhetetlen eleme. Ennek felismerését a projekt PR-ja hivatott biztosítani.
Megítélési szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre	A humánerőforrás fejlesztésének kiemelt területe. A társadalmi kohézió, az esélyegyenlőség, a fenntarthatóság szempontjából egyaránt jelentős. TÁMOP pályázatok.
Output indikátorok, várható eredmények	A hátrányos helyzetű családok gyermekeinek köréből a tovább tanulók, a szakképzettséget szerzők, az egyetemekre, főiskolákra bekerülők száma. Megszűnik az az automatizmus, hogy a szülők hátrányos helyzete átörökítődik a gyermekekre. Nem nő a szociális támogatásra szoruló fiatalok, a pályakezdő munkanélküliek száma.
Időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja)	Folyamatos.
A megvalósítás tervezett forrásai	Meglévő oktatási, szociális, gyermekjóléti, családsegítési források koncentrált felhasználása, az elosztás során prioritásként kezelés. Pályázatok, civil és vállalati szponzorálások elérhetőek.
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege	Önkormányzat, óvodák, iskolák, családsegítő, civil szervezetek, vállalkozók együttműködése.

4. Program 4.5. alprogram tervezési lapja

Alprogram:	4.5. Családi életciklus - alprogram A város élhetőségének, a lakosság, a családok együttműködésének növelése
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre	Elsődleges célcsoport a város lakossága, azon belül a családok, amelyek a problémák, a kihívások különböző típusaival küzdenek, vagy éppen azok előtt állnak. Ezen túl a non-profit és civil szervezetek, az önkormányzat.
Elérendő célok:	Elsődleges célja a programnak az, hogy a város lakosságának a város jobb élhetőségét biztosítsa. Jelentős problémája a városnak és környezetének az egyre csökkenő gyermekvállalási kedv, ezzel összefüggésben az egyre csökkenő házassági hajlandóság (a válások növekvő tendenciája). Ezek kezelésében és enyhítésében kíván a program segítséget nyújtani az együttműködés és kölcsönös segítség eszközeivel.
Leírása, indoklása	A program a családi együttélés jobbításában, könnyítésében jelöli ki feladatát; ehhez kapcsolódóan az alábbi elemek fogalmazhatóak meg: • A házasság intézménye „elavultnak” minősítődik sok fiatal számára, amelyet e pozitív családi kötelek hiánya eredményez leggyakrabban. A kedvező minták és példák létezése nem vonható kétségbe, azonban ezeket publikálni, megismertetni szükséges ott, ahol csak a negatívumoknak van hírértéke. • A családi együttélés és együttműködés számos nehéz ciklust kell megéljen: a lakóhely biztosítása, esetleges munkanélküliség, a gyermekvállalás elhatározása, a kisgyermekkel való együttélés, a nagy gyermekkel való együttélés, stb. Ezeket a kihívásokat könnyebb kezelni, ha ismerünk olyanokat akik hasonló helyzetben vannak, vagy olyanokat akik már túljutva az adott válságon segítenek megoldani „átélni” azt. Ehhez ismernünk kell egymást és együttműködési hajlandóságot kell éreznünk. • A kisgyermekes családok kinőtt ruhákkal játékokkal eszközökkel és nem utolsó sorban életvitelbeli tanácsokkal segíthetik egymást. A gyermekeik „kirepülését” nehezen megélők, esetlegesen egyedül maradók új feladatokat és „családot” kaphatnak ott ahol a kisgyermekesek ellátásában, a háztartásban elkél egy gyakorlott segítő kéz. • A gyermekvállalási korban lévő nő döntése e területen gyakorta a munkahelyi bizonytalanságtól függ, mert választania kell a karrier és a család között, ha nem talál együttműködő segítőt abban, hogy kisgyermekét nevelje. A fentiekben vázolt összefüggések nemcsak a generációk együttműködésében tárhatóak fel, hanem a különböző élethelyzetekben lévők között is (pl: munkanélküliek, valamely súlyos betegséggel küzdők, stb).

	Olyan lehetőséget kell biztosítanunk a lakosságnak, ahol megismerhetik egymást, ahová esetleges problémáikkal vagy segítségük felajánlásával fordulhatnak és ezáltal kölcsönösen segítve áthidalhatják azokat.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel	A város alapvető érdeke a humán erőforrás potenciál jobbítása, amelynek eszköze jelen projekt kereteiben a gyermekvállalási kedv fokozása azáltal, hogy az „élhetőséget” javítja és családbarát környezet kialakítását célozza. A versenyképesség javításának eleme a humán jólét növelése, amelynek alapja a mentális és érzelmi egészség megőrzése és jobbítása. Ehhez kapcsolódva a város dinamikus fejlődéséhez szükség van sikeres, pozitív gondolkodású polgárokra. Továbbá a városi identitás megőrzéséhez és jobbításához szükség van arra, hogy az egyes generációk pozitív élményeket és hagyományokat hordozzanak, azokat megőrizzék és ápolni kívánják bármely hivatásuk és életciklusuk során.
Kompetencia és környezeti hatások	Újfehértó város lakossága igényli, hogy itt helyben kapjon arra lehetőséget, hogy életminőségét javítsa, hogy megőrizhesse „rangját” és szeretetét a városnak. Ehhez azonban az életfeltételek jobbítása szükséges, amely nem mindig gazdasági kérdés, gyakorta társadalmi összefogással, odafigyeléssel és együttműködéssel megoldható
Megítélési szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre	A humán erőforrás fejlesztésének innovatív formája, amely széleskörű partnerségi kapcsolatokra épül mind a lakosság, mind a civil-szervezetek, mind az önkormányzat részéről.
Output indikátorok, várható eredmények	A projekt legfontosabb eredménye, hogy a lakosság közérzetét, mentális és érzelmi egészségét úgy növelhetjük, hogy mindeközben a lokálpatriotizmust, településhez kötődést, stb. is fejlesztjük.
Időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja)	A projekt időzítése nem kötött, hiszen az igény a civil kapcsolatokban folyamatosan újratermelődik. Ennek szervezeti keretét szükséges megteremteni, amelyhez egy az önkormányzathoz kapcsolódó központ, valamint szociális munkásokat foglalkoztató iroda, mintegy találkozóhely kimunkálása szükséges
A megvalósítás tervezett forrásai	Az induláshoz minimális önkormányzati forrás szükséges, hiszen a projekt önfenntartó, non-profit jellegű. A megvalósításhoz pályázati források is bevonhatók.
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege	A koordináló iroda létrehozásán túl a megvalósításba bevonni szükséges az önkormányzat illetékes szerveit, a védőnői rendszert, a munkavállalók érdekképviselői szerveit, a kapcsolódó tevékenységet folytató civil szervezeteket és elsősorban a lakosságot.

5. Program 5.1. alprogram tervezési lapja

Alprogram:	5.1. Újfehértó belső együttműködési kapcsolatainak erősítése
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre:	Az alprogram célcsoportja közvetlenül a város lakói, az egyes városrészek lakói, az őket, az elkülönült érdekeiket képviselő szervezetek, személyek, szakmai és civil közösségek.
Elérendő célok:	Az alprogram célja a város harmonikus fejlődését, működését biztosító belső együttműködési készség, aktivitás, elkötelezettség légkörének, feltételeinek kialakítása, garantálása, az elkülönült érdekek, érdek-csoportok közötti összhang, kompromisszumok, egyetértések megteremtése révén.
Leírása, indoklása:	Az alprojekt tartalma, hogy a város vezetése – az önkormányzati testület aktív közreműködésével és támogatásával – kialakítja az egységes városfejlesztési koncepció és stratégiai törekvések mentén az egyes városrészekre vonatkozó alkalmazási stratégiákat. Ezen dokumentumok tartalmazzák az adott terület közösen kialakított fejlesztési terveit, annak realizálási stratégiáit, megvalósítási garanciáit. A városrész-stratégiák, mint speciális belső szerződések garantálják, hogy érvényesülnek azok a részérdekek és törekvések, amelyek erősítik a város egészségét, azáltal, hogy nem válnak belső konfliktusok forrásává.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel	A helyi identitás erősítése révén alapvetően belső kohéziós szerepet játszik az alprogram, de a hatékonyabb városműködéshez való hozzájárulásával gazdasági, kulturális hatásokat, pozitív tendenciákat is képes erősíteni.
Kompetencia és környezeti hatások:	Bizalom, biztonság, kommunikációkészség, városmenedzsment és szolgáltatások, együttműködés, városidentitás, lokálpatriotizmus.
Megítélési szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre:	Az érintettek által megfogalmazott problémákat, kérdéseket megoldani képes együttműködési rendszer, azt támogató szervezeti és információtechnológiai megoldások létrejötte.
Output indikátorok, várható eredmények:	A létrejött belső fejlesztések, fejlődések működése, a belső konfliktusok számának csökkenése, hatékonyabb ügyintézés, városműködés.
Időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja):	Az alprogram és az egyes városrészekre vonatkozó projektjei folyamatosan realizálhatóak. Költségek az egyes dokumentumok szakmai előkészítésének szakértői díjaként, továbbá az egyeztetések lebonyolítása során merülnek fel.
A megvalósítás tervezett forrásai:	Saját önkormányzati, közösségi forrás.
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege:	Szakmai egyeztetések, fórumok kezdeményezése.

5. Program 5.2. alprogram tervezési lapja

Alprogram:	5.2. Hazai és nemzetközi partnerségi program
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre	Az alprogram Újfehértó szűkebb és tágabb környezetében lévő településekkel, városokkal, valamint külföldi partnervárosaival, azok vezetésével, szervezetivel, vállalkozásaival, lakóival való együttműködésekéről szól.
Elérendő célok:	Olyan két és esetleg többoldalú együttműködési kooperációs megállapodások, valamint arra épülő sokoldalú kapcsolatok létrehozása, amelyek segítik Újfehértó városfejlesztési céljainak realizálását, kihasználva, hogy a versenytársakkal nem csupán versenyezni, hanem a kölcsönös előnyök alapján stratégiai szövetségeket kötni is szükséges.
Leírása, indoklása:	Az alprogram első előkészítő szakaszában – a városfejlesztési koncepcióra és stratégiai programokra épülően – alapvetően városdiplomáciai, szakpolitikai tevékenység, amelynek során Újfehértó olyan együttműködési kapcsolatokat kezdeményez, amelyek révén gyorsítani tudja fejlesztési törekvéseinek realizálását, erősíteni képes regionális szerepkörét, a városhierarchiákban elfoglalt helyét, hazai és nemzetközi pozícióit. A kezdeményezések épülhetnek korábbi kapcsolatokra, szakmai, civil szervezetek, vállalkozások már meglévő együttműködéseire, amelyekhez erősítő, kibővítő jelleggel a program városdiplomácia keretet ad, amit a lehetőségek szerint megállapodásokban is rögzít. Az alprogram és annak az egyes városokra vonatkozó részprogramjai számos konkrét projektből építkeznek. Ma már egyetlen város, így Újfehértó fejlesztése sem képzelhető el önmagában, egyedül, mindenki ellen, versenyben. A korszerű városfejlesztés a verseny és a kooperáció egészséges ötvözete. E szükségszerűség felismerését nemzetközi programok (például Interreg) is támogatják. Az alprogramként definiálás indoka, hogy a spontán és eseti együttműködések ideje után a rendszerben, összefüggéseiben átgondolt, tematikailag, szakmaterületileg megalapozott kooperációs projektekre van szükség. A potenciális partneri kör a Dél-Nyírségi kistérség települései, a megye városai, hasonló méretű és adottságú magyarországi települések és a „testvérvárosok”.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel	Az alprogram szinergia-hatása abban jelenik meg, hogy – lényegében minden stratégiai programhoz illeszthetően – a külső partneri dimenziót képes hozzáilleszteni, ezáltal egy hatékonyabb, szélesebb lehetőségrendszerbe helyezni az egyes programokat.
Kompetencia és környezeti hatások:	Városmenedzsment-szolgáltatások, kommunikációkészség, együttműködés, tudásszint, lokálpatriotizmus, identitástudat, bizalom, biztonság.
Projekt megítélési	Létrejövő megállapodások szakmai tartalmának szélessége, a

szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre:	közös problémamegoldások jelentősége, súlya. Az együttműködésekben születő konkrét fejlesztési programok, projektek jellege, száma.
Output indikátorok, várható eredmények:	Megállapodások száma. Közös projektek, közös kistérségi, megyei, nemzetközi pályázatok száma.
Projekt időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja):	A program célszerűen a 2007-2008-os években kell hogy megélje intenzív fejlesztési, egyeztetési szakaszát, annak érdekében, hogy alapját képezhesse a konkrét együttműködési projektek kidolgozásának. Forrásigénye elsősorban a partnerek, partnervárosok számától, a bekapcsolódó szakértői kör nagyságától, a potenciális együttműködési területektől függ. Az előkészítő szakaszban a technikai, tárgyalási, utazási stb. költségek jelentkeznek. A projektköltségek az előkészítés sikerességétől függnnek.
A megvalósítás tervezett forrásai:	A saját források mellett elsősorban az Interreg pályázati forrásai, de más kulturális, környezetvédelmi együttműködési célokat támogató források is szóba jöhetnek
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege:	Önkormányzati koordinációjú, a város széles szakmai, vállalkozói körét érintő, velük együttműködő kezdeményezések tétele a potenciális partnerek felé.

5. Program 5.3. alprogram tervezési lapja

Alprogram:	5.3. <i>Intelligens / e-önkormányzat</i>
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre:	Az önkormányzat és intézményei, a Polgármesteri Hivatal, mint kedvezményezett; az elektronikus alapú működés, adminisztráció, ügyintézés megvalósításával a város lakossága, minden, a szolgáltatásokat igénybe vevő célcsoport felé.
Elérendő célok:	Újfehértó Város Önkormányzata, Polgármesteri Hivatala, más hatósági és szolgáltató intézménye működésének elektronikus, info-kommunikációs alakra helyezése, az e-önkormányzat megvalósítása.
Projekt leírása, indoklása:	A projekt a kedvezményezettek vonatkozásában a következő tervezési időszak fejlesztéseinek egyik jelentős, meghatározó területe lesz. A tervezés, előkészítés szakasza már az elmúlt években megindult, részelemei megvalósultak, illetve megvalósulnak a következő években. A teljes rendszer, e-közigazgatás, e-önkormányzat kialakítása komponensekből, majd részrendszerekből építkezve kell hogy történjen, egyrészt szakmai, másrészt pénzügyi okból.. A projekt célja: – a komplex rendszer kialakításának előkészítése, tervezése; – a tervidőszakra reálisan szükséges hardver beszerzések megvalósítása; – a tervidőszakra reálisan szükséges szoftver vásárlások és fejlesztések megvalósítása; – az alkalmazáshoz szükséges szervezetfejlesztési tanácsadás, képzések igénybevétele; – a bevezetéshez szükséges marketing, kommunikációs stratégia és tevékenység tervezése, megvalósítása.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel:	A projekt nem csupán a hivatalok, az intézmények munkáját teszi hatékonyabbá, racionálisabbá, de az adminisztráció, az ügyintézés fejlődésével hozzájárul a vállalkozások, a helyi lakosság elégedettségének növeléséhez, ügyeik intézésének javulásával az ő hatékonyságuk, eredményességük növeléséhez, összességében a város iránti bizalom, kötődés erősödéséhez.
Kompetencia és környezeti hatások:	Innováció-készség, együttműködési készség, rugalmasság, hatékonyság, info-kommunikációs képességek, készségek fejlődése.
Projekt megítélési szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre: Output indikátorok, várható eredmények:	Megvalósult beruházások mértéke. A megvalósult komponensek, részrendszerek száma. Az érintett szervezetek, munkatársak száma. Az ügyvitel, az adminisztráció (gazdasági, időbeni) hatékonyságának javulása. Az elért megtakarítás(ok) mértéke. Az érintett ügyfelek száma. Az elégedettség javulásának mértéke.
Projekt időzítése, várható költségei	A projekt sokelemű folyamat, amely már eddig is folyt. A tervezési időszakban, 2007-től 2013-ig terjedően, jelentős

(elemek, felmerülés időpontja):	készültséget, a rendszer technológiailag lehetséges teljességét megközelítő szintet kell elérni.
A megvalósítás tervezett forrásai:	A tervezési időszakban rendelkezésre állnak majd az információs társadalom nyolc pályázata, az NFT II. 9. közigazgatás és közszolgáltatások fejlesztése. az EU forráshelyei .
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege:	Az Önkormányzat és intézményei.

5. Program 5.4. alprogram tervezési lapja

Alprogram:	5.4. Generációk, közösségek együttműködése
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre:	Elsődleges célcsoport a város lakossága, annak különböző generációi. Ezen túl a non-profit és civil szervezetek, valamint Önkormányzat.
Elérendő célok:	Elsődleges célja a programnak, hogy a város lakosságának egyes csoportjai (generációk, adott életciklusban lévők stb.) megismerjék egymás életét, igényeit és problémáit, majd – kölcsönösen segítve egymást – tegyék könnyebbé és élhetőbbé a várost, elsősorban nem anyagi együttműködéssel. Jelentős problémája a városnak és környezetének az elöregedő népesség kezelése, valamint az elvándorlás. Ezek kezelésében és enyhítésében kíván a program segítséget nyújtani az együttműködés és a kölcsönös segítség eszközeivel.
Leírása, indoklása:	A generációk együttműködésének szükségessége számos szinten és formában működik és képzelhető el: – az időskorúak (gyakorta egyedül élők, özvegyek) egyrészt fizikai segítséget igényelnek létfenntartásukhoz; másrészt kapcsolatokra, családra vágnak, ahol hasznossá tehetik magukat, és érzelmi egészségüket is megőrizhetik. – Az aktív korúak gyakran rohanó életvitelük mellett az „otthon” kialakítására és működtetésére, valamint a családi életre kevés figyelmet tudnak fordítani. A kisgyermekes háztartásokban oly gyakran elférne egy segítő kéz, egy „nagyszülő”, aki a napi teendők egy részét átveszi a szülőtől. – A gyermekekkel foglalkozni, őket játszva tanítani, megismertetni a régi időkkel, értékekkel és hagyományokkal akkor is szükséges, ha már „más időket élünk, más célok motiválnak. A fentiekben vázolt összefüggések nemcsak a generációk együttműködésében tárhatóak fel, hanem a különböző élethelyzetekben lévők között is (például munkanélküliek, valamely súlyos betegséggel küzdők). Olyan lehetőséget kell biztosítanunk a lakosságnak, ahol megismerhetik egymást, ahová esetleges problémáikkal vagy segítségük felajánlásával fordulhatnak és ezáltal kölcsönösen segítve áthidalhatják azokat.
Helye, szerepe a stratégiai programban – szinergiahatás más projekttel	A versenyképesség javításának eleme a humán jólét növelése, amelynek alapja a mentális és érzelmi egészség megőrzése és jobbítása. Ehhez kapcsolódva a város dinamikus fejlődéséhez szükség van sikeres, pozitív gondolkodású polgárookra. A városi identitás megőrzéséhez és jobbításához szükség van arra is, hogy az egyes generációk pozitív élményeket és hagyományokat hordozzanak, azokat megőrizzék és ápolni kívánják bármely hivatásuk és életciklusuk során.
Kompetencia és	Rendelkezésre áll egy Újfehértóhoz kötődő, identitás tudattal

környezeti hatások:	rendelkező lakosság, amely igényli, hogy itt helyben kapjon arra lehetőséget, hogy életminőségét javítsa, hogy megőrizhesse szeretetét a városnak. Ehhez azonban az életfeltételek jobbítása szükséges, amely nem mindig gazdasági kérdés, gyakorta társadalmi összefogással, odafigyeléssel és együttműködéssel is – legalább részben – megoldható
Megítélési szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre:	A humán erőforrás fejlesztésének innovatív formája, amely széleskörű partnerségi kapcsolatokra épül mind a lakosság, mind a civil-szervezetek, mind pedig az önkormányzat részéről.
Output indikátorok, várható eredmények:	A projekt legfontosabb eredménye, hogy a lakosság közérzetét, mentális és érzelmi egészségét úgy növelhetjük, hogy mindeközben a lokálpatriotizmust, a településhez kötődést stb. is fejlesztjük.
Időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja):	A projekt időzítése nem kötött, hiszen az igény a civil kapcsolatokban folyamatosan újratermelődik. Ennek szervezeti keretét szükséges megteremteni, amelyhez egy az önkormányzathoz kapcsolódó központ, mintegy találkozóhely kimunkálása szükséges
A megvalósítás tervezett forrásai:	Az induláshoz és megvalósításhoz minimális önkormányzati forrás szükséges hiszen egy jól működő projekt önfenntartó, non-profit jellegű. A megvalósításhoz pályázati források is bevonhatók.
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege:	A megvalósításba szükséges bevonni az önkormányzat illetékes szerveit, a kapcsolódó tevékenységet folytató civil szervezeteket és elsősorban a lakosságot.

5. Program 5.5. alprogram tervezési lapja

Alprogram :	5.5. Városmarketing
Célcsoportok, érintettek, kedvezményezettek köre:	A városmarketing célcsoportja minden a városfejlesztési stratégiában érintett célcsoport. A városmarketing tevékenységet, közösségi marketinget az önkormányzat által koordináltan, szakmai és civil szervezetekkel kooperációban valósíthatjuk meg.
Elérendő célok:	A város és teljesítménye ismertségének, elismertségének növelése, imázsának javítása.
Leírása, indoklása:	Az alprogram a városmarketing stratégia kialakítását és hatékony eszközrendszerének működtetését tűzi ki célul. A városmarketing nem egyszerűen kommunikációs, PR tevékenység: – magába foglalja a rendszeres kutatási, elemző tevékenységet a városfejlesztési, városmarketingi döntések megalapozása érdekében; – befolyásolja a célcsoport-elvárások közvetítésével a város-termék fejlesztését; – közösségi típusú integrált kommunikációt szervez, s valósít meg a város érdekében; – közösségi értékesítést, értékesítés-támogató tevékenységet folytat. A városmarketing tevékenység nem csupán önálló program, hanem minden program, alprogram és projekt „kísérő tevékenysége”, a konkrét program, projekt érdekeit szolgáló marketing munka. A városmarketing munka hatékonysága elengedhetetlen a városfejlesztés sikerében, különösen ha figyelembe vesszük, hogy a városok közötti verseny éleződése nem csupán a hagyományos városfejlesztési területeken, hanem a marketing tevékenységben is egyre fokozottabb.
Kompetencia és környezeti hatások:	Bizalom, biztonság, városkép, kommunikációkészség, együttműködés-kapcsolatok, információs technológia, tudásszint.
Megítélési szempontok, kritériumok tekintettel pályázati rendszerekre:	Marketing-költségvetés nagysága. Marketingprogramok, akciók szakmai megalapozottsága. Együttműködés, integráltság a marketing tevékenységben. Közösségi és vállalkozói marketing kooperációja.
Output indikátorok, várható eredmények:	Marketing akciók, kampányok száma. A közösségi marketinggel foglalkozók száma. A városimázs és különböző részmutatóinak javulása. Sikeres szakmai projektek marketingtámogatása. Kedvezőbb általános üzleti, turisztikai, kulturális stb. sikeresség a marketinggel támogatott esetekben.
Projekt időzítése, várható költségei (elemek, felmerülés időpontja):	A marketing költségvetés mértéke elsősorban a megoldandó feladatok és az elvárt eredményesség alapján határozható meg. Célszerű ugyanakkor az általános célú, imázsépítő közösségi marketing tevékenységre évente legalább 15-20 MFt közösségi forrást fordítani, amelyet a vállalkozók, a szakmai és a civil szervezetek, valamint a konkrét projektek

	marketing büdzséje egészít ki.
A megvalósítás tervezett forrásai:	Önkormányzati források, vállalkozói társfinanszírozások, pályázati közvetlen marketingcélú vagy kapcsolódó források
A realizálás módja, a közreműködők köre és munkamegosztás jellege:	Önkormányzati szervezeti koordináció, vállalkozási, intézményi együttműködések a marketingben, médiakapcsolatok.